

PÁLYÁZATI pavilon

www.tka.hu

a Tempus Közalapítvány magazinja

2008. november

mindenkinek

közoktatásról
felsőoktatásról
felnőttoktatásról
szakképzésről
nyelvtanulásról
képzésekről
kutatásról
pályázatokról
és még rengeteg
fontos dologról

A tartalomból

A tanulás tanulása

Új pályázati
lehetőségek

Virágzó nemzetközi
kapcsolatok

VANDA: Vállalkozó
Nők, Dolgozó Anyák

Egész életen át tartó
tanulás és régiós
partnerségépítés

**Fókuszban:
a hatékony
tanulás**

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM

Oktatás és kultúra
Az egész életen át tartó tanulás
programja

Tartalom

4 Fókuszban

Hatékony tanulás

- 4 Az e-mailek stílusa és plakátbörze – A módszertani kurzusok utóélete
- 8 Örömteli feladatok és egyénre szabott tanulás – A nemzetközi projektek szerepe a tanulási hatékonyság fejlesztésében a Deák Diák Általános Iskolában
- 11 A legfontosabb európai oktatási témák – Milyen nemzetközi együttműködések segítik a tagországok oktatáspolitikai intézkedéseinek előkészítését a hatékony oktatási rendszerek működtetésének érdekében?
- 12 A kulcskompetenciák fejlesztése
- 14 A tanulás tanulása
- 16 Tanulni egy életen át: de hol, hogyan, miért?
- 18 Euroskills2008 – Legjobbak legjobbjai – Szakmai verseny a szakképzés versenyképességéért

20 Pályázatok

Házunk tájáról

Közoktatás, tanárképzés

- 20 Comenius Régió együttműködések
- 21 Augusztus másodiká – egyelőre lábujjegyzt Roma holokauszt konferencia Budapesten

Felsőoktatás, K+F

- 22 Újra pályázható az ECTS és az Oklevélmelléklet Minőségi Díj
- 23 Felejthetetlen éjszaka volt!
- 26 EURAXESS – Researcher's in Motion, egy felhasználóbarát portál kutatóknak
- 27 Maradj Erasmusos itthon is! Alumni for Europe hálózat – a tagok szemszögéből

Szakképzés, felnőttoktatás

- 29 Leonardo Mobilitási Tanúsítvány – hosszabb távú támogatás a legjobbaknak
- 30 Nemzetközi partnerségek – már a szakképzésben is
- 32 Új pályázati lehetőségek a Grundtvig akción belül

Európa a polgárokért

- 34 Európai Polgári Napok az aktívabb állampolgárságért

Projekttükrök

- 35 Egész életen át tartó tanulás és régiós partnerségépítés Kelet-Magyarországon

Közoktatás, nyelvoktatás

- 39 Ciao Italia
- 40 A vízipólo szárnyakat ad

Felsőoktatás, kutatás-fejlesztés

- 43 Az első magyar órák – A Pázmány Péter Katolikus Egyetem EILC kurzusa
- 45 Mitől lehet izgalmas egy CEEPUS hálózat?

Szakképzés, felnőttoktatás

- 47 A filmes fellelgyárak bevétele – Innováció-transzfer a Színház- és Filmművészeti Egyetemen
- 49 Adj még egy esélyt! – Egyenrangú félként a volán mögött
- 50 Virágzó nemzetközi kapcsolatok – Visszatekintés egy finnországi szakmai gyakorlatra

Európa a polgárokért

- 51 Testvérvárosok angol nyelvi tábora a Velencei-tó partján
- 52 Európai szintű agrárkonferencia fiatal gazdák részvételével

54 Tudásközpont

- 54 Bemutatkozik a Tudásmenedzsment csoport
- 56 A VANDA projekt – „Vállalkozó Nők, Dolgozó Anyák”
- 59 Oktatás és méltányosság Közép-Európában – a méltányosság fogalmának oktatásügyi értelmezési lehetőségei a régió országaiban
- 60 INNLAB – Nemzetközi együttműködés a nyelvoktatás terén
- 60 Kultúrák közti párbeszéd az oktatásban – Hogyan tanulható az „egy-másság”?
- 63 A mobilitás Európája

65 Vendégoldal

- 65 eTwinning: segítség az európai együttműködéshez
- 67 Europass: múlt és jövő – Az első értékelés eredményei és a további tervek

69 Pályázati felhívások

Impresszum

Főszerkesztő:

Kardos Anita

Szerkesztők:

Csernovitz Adél,
Dányi Andrea,
Garai Katalin,
Kurucz Katalin,
Tordai Péter

Felelős kiadó:

a Tempus Közalapítvány igazgatója
Grafikai tervezés, tördelés:
Bauk Bernadett
Nyomdai kivitelezés:
Innovariant Nyomdaipari Kft.
Kiadja: Tempus Közalapítvány, 2008

Illusztrációként felhasználtuk a projektek résztvevői által készített fotókat is.

A magazin megjelenését az Oktatási és Kulturális Minisztérium és az Európai Bizottság támogatta. A kiadványban foglaltak nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság álláspontját.

Minden jog fenntartva.

Tempus Közalapítvány
1093 Budapest, Lónyay utca 31.
Postacím: 1438, Budapest 70., Pf. 508.
Infó: (06 1) 237 1320
telefon: (06 1) 237 1300
fax: (06 1) 239 1329
e-mail: info@tpf.hu
internet: www.tka.hu

A Tempus Közalapítvány a pályázatokkal kapcsolatos minden információt, pályázati űrlapot, egyéb dokumentumot térítésmentesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére, azok kereskedelmi forgalomba nem hozhatók.

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM
OSKA

Kedves Olvasó!

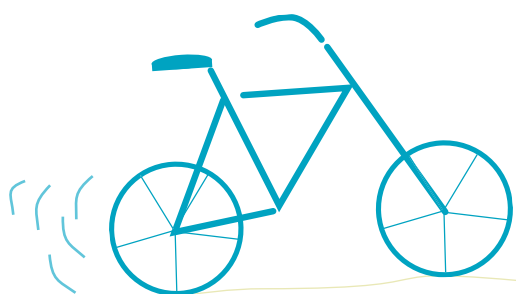
Hamarosan ismételten lezárunk egy évet, és lassan elérkezünk majd egy tanév feléhez is. Ezeknél a mérföldköveknél tudatosan vagy épp akaratlanul is eltűnődünk az elmúlt hónapok mérlegén. Előkerülnek korábbi terveink és szembesülünk azzal, hogy mennyivel kerültünk közelebb a céljainkhoz. Csak ritkán tudjuk megkerülni azt a kérdést, hogy az eredményeinkért milyen árat fizettünk, mennyi időnket, energiánkat adtuk, azaz mennyire voltunk hatékonyak. Ugyancsak magától adódik az a kérdés is, hogy mit, mennyit, hogyan és miből tanultunk az elmúlt időszakban.

Az egész életen át tartó tanulás égíse alatt a hatékonyság és a tanulás természetüknél fogva szorosan összetartozó fogalmak – akár a tanuló, akár a tanár oldaláról nézzük a folyamatot. Egyik oldalról nézve sem lehet mindegy, hogy a közös munkánk milyen tempóban, milyen eredménnyel, mekkora ráfordításokkal hozza meg a gyümölcsét.

Közalapítványunk a hazai oktatási és képzési ágazat közös – az uniós és magyar oktatási és képzési stratégiaalkotás és végrehajtás – tanulási folyamatát kívánja hatékonyabbá tenni tudásközponti tevékenységével. Ennek elősegítése érdekében 2008. júliusában megkezdte munkáját legfiatalabb szervezeti részlegünk, a Tudásmenedzsment egység, amely e hasábkon mutatkozik be Önöknek. Bízunk abban, hogy hamarosan hasznos segítségükké válunk e szempontból is.

Végezetül rendhagyó módon szeretném néhány személyes gondolattal zárni ezt az előszót. Tizenegy évnyi közös munka és fejlődés után az én személyes utam másfelé vezet. Szeretném e hasábkon keresztül megköszönni Közalapítványunk minden partnerének, hogy az elmúlt évek során sem a nehéz, sem a szívmengető helyzetekben nem kellett egyedül állnunk. Nagyon sokat jelent ez számomra. Ez a Közalapítvány a vele kapcsolatban állók törődésétől, támogatásától – nem ritkán feltétlen és sokszor éppen kritikus – szeretetétől tudott az elmúlt 12 évben egy apró, négyfős szervezetből mára a magyar oktatás, képzés és K+F egyik fontos szereplőjévé és Magyarország legnagyobb volumenű nemzetközi együttműködéseket gondozó szervezetévé válni. Köszönöm a támogatásukat és a közös munka élményét, amire a jövőben is nagyon számít a Közalapítvány vezetése és minden munkatársa!

KEMÉNY Gabriella

Fókuszban

Hatékony tanulás

Az e-mailek stílusa és plakátbörze

A módszertani kurzusok utóélete

A **COMENIUS SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉS PEDAGÓGUSOKNAK** PROGRAM CÉLJA, HOGY NEMZETKÖZI KÖRNYEZETBEN KÍNÁLJON LEHETŐSÉGET AZ EGYÉNI SZAKMAI FEJLŐDÉSRE, A SZAKMAI KOMPETENCIÁK JAVÍTÁSÁRA, ILLETVE A TAPASZTALATCSERÉRE. EZEK A CÉLOK ABBAN AZ ESETBEN TUDNAK IGAZÁN MEGVALÓSULNI, HA A TOVÁBBKÉPZÉS SORÁN SZERZETT TAPASZTALATOKAT A PEDAGÓGUSOK BE TUDJÁK ÉPÍTENI TANÍTÁSI GYAKORLATUKBA, ILLETVE HONOSÍTANI TUDNAK OLYAN ÚJ MÓDSZEREKET INTÉZMÉNYÜKBEN, MELYEK SZÍNESÍTHETIK AZ ISKOLA ÉLETÉT. HÁROM PEDAGÓGUST KÉRDEZTÜNK ARRÓL, HOGYAN HASZNOSULTAK A GYAKORLATBAN ÚJ ISMERETEIK.

Milyen továbbképzésen vett részt?

Horinka Katalin: Az *English for Overseas Teachers Methodology and Professional Development* című továbbképzés Londonban került megrendezésre 2007. augusztus 13-24. között. A cél elsősorban módszertani továbbképzés volt, áttekintés a modern tanítási-tanulási módszerekről és konkrét példák, tevékenységek bemutatása, gyakorlása.

Lugosi Mónika: 2007. július 16–24-ig az Oxford House College Nyelviskolában vehettem részt Londonban egy kreatív módszertani továbbképző kurzuson, melyet angol nyelvtanároknak hirdettek.

Juhász Gábor: A továbbképzés, *Formation intensive pour professeurs*, a tartalomalapú nyelvoktatással, az átfogó nyelvtanítási politikával, az újszerű tanítási stratégiákkal, a kooperatív munkaformákkal kapcsolatban tartalmazott modulokat. A résztvevők saját maguk állíthatták össze a választható modulokból a személyre szabott, igényeiknek és elvárásaiknak leginkább megfelelő munkatervet, egytől nyolchetes időszakra.

Milyen elvárásokkal érkezett a továbbképzésre? Milyen konkrét területeken várt fejlődést?

Horinka Katalin: Felsőfokú szakképzést nyújtó iskolától jöttem, ahová a diákok különböző iskolákból, eltérő szintű nyelvtudással érkeztek, így fontos volt, hogy olyan új módszereket ismerjek meg, amelyekkel a nyelvi szint szempontjából heterogén csoportokat is lehet oktatni, illetve a szinteket közelíteni. Másik fontos célom az anyaggyűjtés volt, a szakmai területek (számítástechnika, mobiltelefon, Internet) oktatásának lehetőségéről. Mindezen túl pedig a brit kultúra-civilizáció bemutatása a tanórákon, hiszen sok diákom még soha nem járt külföldön.

Lugosi Mónika: Célom volt, hogy új tanítási módszerekkel, lehetőségekkel ismerkedjek meg, melyek jól használhatók a gyakorlatban is, ezzel változatosabbá, újszerűvé téve óráimat, biztosítva a tanulók nagyobb érdeklődését: nagyobb motivációval lényegesen növekszik a tanulási kedv és az eredményesség. Ez egyrészt saját magam által megfogalmazott igény volt, hiszen a kihívások mindig fejlődéssel járnak, másrészt az iskolámban folyó kéttannyelvű

és tagozatos nyelvi oktatás során használt módszertani elemek frissítésének igénye is a továbbképzésen való részvétel mellett szólt. A módszertani képzésen túl anyanyelvi környezetben fejleszthettem nyelvtudásomat, csiszolhattam kiejtésemet. Szállásadómnál megismerhettem az angol szokásokat, a hétköznapi életet, és London nevezetességeit is sikerült meglátogatnom, mely lehetőséget adott arra, hogy nagyobb hitelességgel tudjam az országismereti témákat feldolgozó anyagokat tanítani. További elképzelésem volt, hogy bepillantassak más országok sajátos oktatási stratégiájába, melyek megértése, alkalmazása hasznos lehet számunkra is. Ezen kívül iskolám szeretett volna olyan partnereket találni, akik közös projekt kidolgozásában vennének részt, melynek célja a diákcseré, közös nyelvgyakorlás.

Juhász Gábor: A kurzus választásakor nemcsak intézményem, hanem diákjaim és saját szakmai szempontjaim is elősősorban a következők voltak:

- a középpontban a kommunikatív nyelvoktatási módszer és felhasználásának lehetőségei legyenek a francia nyelv oktatásához kapcsolódóan,
- a kurzus tartalmazzon az Internet felhasználásának lehetőségeihez kapcsolódó tartalmat a francia nyelv oktatásához (új információs és kommunikációs technológiák pedagógiai alkalmazását elősegítő kurzus legyen),
- essen szó a szövegértés és a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésének lehetőségeiről (az ifjúsági irodalom a francia nyelvórán, autentikus anyagok felhasználása a nyelvórán),
- a továbbképzés minél több modult tartalmazzon a mai francia civilizációhoz kapcsolódó ismeretek felhasználási lehetőségeivel kapcsolatban,
- a választott program olyan szakmai fejlődési irányokat kínáljon, amelyek a hazai továbbképzések kínálatában nem vagy kevésbé elérhetők.

A kurzus maximálisan biztosította ezeknek a területeknek a fejlesztési lehetőségeit.

Kikkel alakított ki szakmai kapcsolatot a továbbképzésen? Várhatóak-e esetleg további együttműködések ennek eredményeként?

Lugosi Mónika: Német, spanyol és bolgár kollégákkal sikerült jó kapcsolatot kialakítani, mely jó alapot biztosított egy intézményi együttműködés létrejöttéhez. Magyar kollégáimmal is sikerült más jellegű munkakapcsolatot kialakítani. Ötletcsere, pályázati lehetőségek kölcsönös tájékoztatása kapcsán azóta is számíthatunk egymás segítségére. Egy spanyol kollégával baráti levelezéseket indítottunk el gyerekek körében, tanítványaink címét eljuttatva egymásnak. Japán csoporttársam érdeklődést mutatott a magyar nyelv és kultúra iránt, ezért folyamatos levelezésünk eredményeként 2009-ben látogatást tesz iskolánkban.

Juhász Gábor: Amikor első alkalommal jártam a vichy-i továbbképző központban, megismerkedtem egy éppen gyakorlatát töltő francia mint idegennyelv tanárral. A megismerkedést követően három hetet töltött el iskolánkban, hospitált és bekapcsolódott a francia nyelv oktatásába. Az elmúlt évben már Comenius tanárasszisztensként érkezett hozzánk egy egész tanévre. Munkája sikerét mi sem bizonyítja jobban, hogy Vác város anyagi támogatásának köszönhetően ebben a tanévben is folytathatja a munkát intézményünkben. Harmadik éve működik felmenő rendszerben francia nyelvi előkészítő évfolyam iskolánkban, nyelvi lektorként a három évfolyamon 2–2 órát tart majd. Másrészt pedig a kurzus szervezői egy állandó szakmai fórumot biztosítanak az aktuális és az egykori kurzusrésztvevőknek, ahol lehetőség van szakmai anyagok megosztására. Ezt a fórumot a továbbképzés óta folyamatosan használom.

A kollégákkal folytatott tapasztalatcsere során milyen új módszereket, ötleteket ismert meg?

Horinka Katalin: A kollégáimmal kialakult jó kapcsolatnak köszönhetően megismerhettem óratervezési módszereket és – nagyrészt a továbbképzés témáin belül – néhány további órai tevékenységet. A résztvevők között több egészen kezdő tanár volt, akik inkább maguk is tapasztalatot akartak gyűjteni, vagy más korosztállyal foglalkoztak, így nagyon hasznos volt a 10–14 éves korosztály motiválására vonatkozó tapasztalatcsere. Nagyon érdekes volt az a játék, mely során egy ismeretlen személy fényképe alapján életrajzot kell a diákoknak kitalálniuk az adott személyről, beszélniük a családjáról, munkájáról, lakásáról, hobbijairól, stb. Különösen izgalmas a feladat, ha karakteres fényképet sikerül találni hozzá.

Juhász Gábor: A továbbképzés maximálisan biztosította annak a lehetőségét, hogy a résztvevők bemutassák eddigi szakmai-módszertani tapasztalataikat. Többen készítettünk power point bemutatókat országaink oktatási rendszeréről, az intézményekben zajló nyelvoktatói munkáról, konkrétan a francia nyelv oktatásához kapcsolódó munkáról. Ehhez kapcsolódóan láttam videót egy spanyol tanítási óráról. Ami nagyon szimpatikus volt a spanyol példában az az, hogy a civilizációs ismereteket szokatlanul nagy dózissal építik be a nyelvoktatásba. Érdekes volt, hogy amikor az egyik előadó könnyen tanítható francia dalokat (régbbiek, újabbak egyaránt) mutatott be, illetve tanácsokat adott, hogy hogyan lehet ezekkel a dalokkal dolgozni, akkor a spanyolok szinte mindegyiket kívülről fűjták. Nyilván ehhez hozzájárul a két ország közelsége. Sok esetben még egy itthoni francia nyelvtanár szinte csak ilyen továbbképzéseken jut a friss civilizációs anyagokhoz, addig nekik ezek felhasználása teljesen természetes, mert a francia nyelvhez kapcsolódó kulturális ismeretek sokkal elevebben vannak jelen a mindennapokban. A továbbképzés alatt a francia nyelvoktatásban használt, külföldön szerkesztett és nyomtatott tankönyvek kiadói börszót tartottak a résztvevőknek. Ennek keretében lehetőség nyílt a résztvevők által használt könyvek megismerésére, bemutatására is. A legérdekesebb számomra a kulturális ismeretek átadási lehetőségeinek megismerése volt.

Melyek voltak a továbbképzés olyan elemei, melyeket be tud építeni tanítási munkájába, illetve intézménye életébe?

Horinka Katalin: Áttekintettük az öt alapvető készség (beszéd, írás, beszédértés, olvasás, kommunikáció) és ezen kívül a fonetika-fonológia tanítás legújabb módszereit. Ez utóbbira jut általában a legkevesebb idő a magyar iskolákban. Érdekes volt a lexikai megközelítés módszere, ami a legátfogóbb, modern módszernek tekinthető, és szöveg, illetve beszédkörnyezetben való tanítást jelent. A kurzus során érintettük a rétegnyelvek és a szókincs különbségeit, valamint a szleng és az e-mailek stílusát (wana, gotta, 2U...), mely iránt a diákok különösen nagy érdeklődést mutatnak. Nagyon sok hétköznapi használati tárgyat hoztam, pl. metró térképet (sok példányban), napilapot, utazási bérletet, kecskes dobozt, múzeumi alaprajzot, stb., melyek használata szintén színesítik a tanórákat.

Lugosi Mónika: A kurzuson a legfrissebb módszertani kérdések, problémák területeit tárgyaltuk meg a mindennapi angol nyelvoktatásra alkalmazva, valamennyi fontos készséget érintve. A továbbképzés a megszokott előadási forma helyett igazi műhelymunkának bizonyult csoportokban, párokban, egyéni meghallgatással, alkalmazható játékkal. Ezek számomra újdonságot jelentettek, és hazaérkezve a gyakorlati alkalmazásban eredményesebb tudtam tenni tanulóim számára az angol nyelv elsajátítását, hozzájárulva ezzel az önálló tanulóvá neveléshez, ami az egész életen át tartó nyelvtanulás elengedhetetlen feltétele. Hospitálások során különböző szintű csoportokat és tanítási stílusokat figyelhettünk meg. Mindig előre megadott megfigyelési szempontok alapján értékelhettük az órákat. Rengeteg ötletet láthattunk jól felkészült tanároktól. Tanulságos volt, hogy többnyelvű csoportokat hogyan oktatnak, ahol a munkanyelv kizárólag az angol. Betekintést nyerhettem egyedi kurzusokra is, így például üzleti nyelvi órát először látogathattam. Délutánonként ötletbörzéken vettünk részt. A továbbképzés során mindig a megbeszélte témakörökhöz kaptunk gyakorlati tanácsokat. Nyelvi játékokat mutattak be, próbálhattunk ki, megbeszélhettük alkalmazhatóságukat. Vezető tanárunk ezt mindig kiegészítette egyéni tapasztalataival, módszereivel, hiszen rengeteg országban tanította az angolt mint idegen nyelvet. Érdekes és egyben hasznosítható tapasztalat, hogy a módszerek megválogatása mennyire kultúrafüggő, és egy-egy nemzet milyen elsajátítási módokat tart hasznosnak és fontosnak. A kurzus továbbá rávilágított a fonetika tanításának fontosságára. Valóban új, játékos módszereket ismertem meg, melyek általános iskolai szinten is használhatók. Ez hozzásegített saját kiejtésem javulásához is, amelylyel ösztönözhetem tanulóimat a helyes kiejtés kialakítására már alsó tagozaton is. (Ez az életkor a helyes kiejtés elsajátításának szempontjából a legszénzitivebb szakasz.) A részleteken túl a kurzus globálisan arra ösztönzött bennünket, hogy bátran alkalmazzuk az angol nyelvű óravezetést a gyerekek körében is, hiszen a legkisebb korban is meg tudjuk értetni azt, amit szeretnénk idegen nyelven is. A kurzus másik fő irányvonala a kompetenciaalapú kommunikatív nyelvoktatás hangsúlyozása volt, melyre iskolánkban folyamatosan törekszünk. Vezetőnk megfelelő bátorítást és szakmai segítséget nyújtott ennek a módszernek az alkalmazására, bár az elsajátított anyag átdolgozást igényelt a magyar igényekhez és elvárásokhoz igazodva.

Juhász Gábor: Olyan autentikus, a francia nyelv, a frankofónia világához kapcsolódó anyagokat gyűjthettem, amelyek megkönnyítik, színesítik oktató-nevelő munkámat, vonzóvá teszik a francia nyelvet, a franciás lezser életérzést diákjaim számára. Feledhetetlenek maradnak azok a modulok, melyek keretében a francia film, a francia zene, és más, a francia és a frankofón kultúrához kapcsolódó ismeretek kerültek terítékre, és mindenkinek lehetősége volt arra, hogy egyénileg, csoportosan bemutassa, hogy ezeket hogyan építi, építené be mindennapi munkájába. Nagyon tetszett a francia filmplakátokkal való játék. Egy nagyobb terem falán elhelyezünk 40–50 francia filmplakátot (ezek Internetről könnyen elérhetők és kinyomtathatók, akár fóliázni is érdemes őket, mert évekig használhatjuk). A diákok kiállításszerűen végignézik a plakátokat, és kiválasztják a számukra legszimpatikusabbat. Ezt követően megkérjük

őket, hogy úgy alkossanak csoportokat, hogy egy csoportba az azonos műfajú filmek plakátjai kerüljenek. Ezzel már interakcióra készítjük őket, hiszen egymás közt meg kell beszélniük a kezükben lévő filmplakát, illetve film műfaját. Miután elhelyezkedtek, a csoporton belül mindenki elmondja, hogy miért az adott plakátot választotta, és a csoport tagjai megbeszélik, hogy a csoport számára melyik a legszimpatikusabb, legsokatmondóbb plakát, illetve film. Vagyis most már csoportonként csak egy-egy plakát marad kézben. A csoportok bemutatják a választott plakátot, ha esetleg ismerik a film történetét, arról is beszélhetnek. Végül az egész csoport (osztály) szavaz arról, hogy a bemutatók alapján melyik a legszimpatikusabb film, amit közösen megnéznének, és elmondhatja mindenki, hogy miért. A játék 45 percet biztosan kitölt, érdemes továbbgondolni, és akár egy 20 órás miniprojektet is ki lehet kerekíteni belőle, melynek középpontjában a francia film áll. B1–B2-es nyelvi szinten kiválóan beválík. Kipróbáltam egy nyelvi előkészítő osztályban, és a diákok nagyon élvezték. Éppen ez lenne, azt hiszem, a kommunikatív szemléletű nyelvoktatás lényege: a szituáció valamelyest életszerű, a feladat más, mint a megszokott, játékos, mégis mindezeket keresztül a bevésést, a nyelv nem hagyományos módszerekkel történő tanulását, oktatását szolgálja.

Terveznek a közeljövőben a továbbképzés témájához kapcsolódóan további fejlesztést az intézményében?

Lugosi Mónika: A továbbképzés témájával kapcsolatban intézményünkben további nemzetközi kapcsolatokat kiépítésén dolgozunk, melynek kapcsán a későbbiekben egy harmadik nyelv oktatásának bevezetésére is sor kerülhet, fakultatív módon (spanyol, japán). Személyes módszertani fejlődésem és a kurzuson szerzett tapasztalataim más kollegáim számára is példamutató volt, többen jelezték részvételi szándékukat hasonló továbbképzésen.

Juhász Gábor: A nyelvi lektor állandó jelenléte nagyon fontos számunkra. Ebben az évben egy bolgár intézménnyel kezdünk egy két éves bilaterális projektet. A projekt nyelve a francia lesz, témája pedig a közös és eltérő kulturális gyökerek keresése a két nép életében. Úgy gondolom, hogy a kurzus során elsajátított szakmai-módszertani ismeretek nagyon jól beépíthetők lesznek ebben a projektbe is. ●

KÁRMÁN Tímea
timea.karman@tpf.hu

Örömteli feladatok és egyénre szabott tanulás

A nemzetközi projektek szerepe a tanulási hatékonyság fejlesztésében a Deák Diák Általános Iskolában

Iskolánk, a Deák Diák Általános Iskola az elmúlt 15 év rengeteg változása ellenére (2 költözés, fenntartóváltás, iskola-körzet változás) meg tudta őrizni népszerűségét és tanulmányi eredményességét annak köszönhetően, hogy folyamatos fejlesztéssel, proaktív cselekvéssel válaszolt az újabb és újabb kihívásokra. A folyamatos fejlesztésben nagyon nagy szerepet játszott az, hogy a Socrates program első magyarországi megjelenése óta iskolánk folyamatosan pályázik az európai oktatási együttműködési lehetőségekre, s így 1997 óta 3 Comenius partneriskolai pályázatot, 1 tanulói és 3 tanári Lingua pályázatot, 3 Arion tanulmányutatót, 1 Comenius felsőoktatási intézménnyel történő együttműködést valósítottunk meg, s most nyertünk el, s kezdtünk bele egy újabb iskolafejlesztési Comenius együttműködésbe.

Az elmúlt 11 év alatt a tantestület 80%-a közvetlenül dolgozott ezekben a programokban, illetve részesedett a programok biztosította lehetőségekből (pl. nyelvtanulás), s több mint 1000 gyerek alakíthatott ki kapcsolatot, s tevékenykedhetett, illetve egy részük találkozhatott európai társaikkal. A következő országok iskoláival működünk együtt: Finnország, Izland, Svédország, Franciaország, Portugália, Nagy-Britannia, Ausztria, Olaszország, Csehország, Dánia. Komoly kapcsolatok alakultak ki gyerekek és gyerekek, valamint tanárok és tanárok között Európában.

Elmondhatatlanul sokat tanultunk egymástól kis dolgoktól kezdve (pl. egy osztályterem elrendezése, külső képe), a munka- és tanulásszervezésen keresztül, a gyerek iránti tanári attitűdig.

A nemzetközi együttműködés munkaformája a projekt. Másképp nem valósítható meg, csak ha a tanárok és a gyerekek is teamekben dolgoznak, és a megfelelő hozzáértésük alapján szétosztják a feladatokat. Pontos, összehangolt ütemezéssel kell megszervezni és végezni a munkát, figyelemmel az egymás országában meglévő földrajzi, életmódbeli, szokásokbeli különbségekre.

A nemzetközi munka egy projekt-munkakultúrát alakított ki nálunk, a projekt ma az egyik legelterjedtebb tanulászervezési formánk.

Az a tapasztalatunk, hogy ezekben a nemzetközi együttműködésekbe mindig nagyon hasonló gondolkodású, szellemiségű, pedagógiai attitűdű iskolák kapcsolódnak be, s így sok megerősítést, jó gyakorlati ötleteket kaptunk a partnerektől. Velük együtt azt gondoljuk, hogy a hatékony tanulás alapja a gyermek érzelmi biztonsága az iskolában. Ehhez nagyon nyitottnak kell lennie fizikailag és lelkileg is a tanár-diák kapcsolatnak. A másik fontos biztonság a tanulásvezetés biztonsága. Az egyes gyermek fejlesztésének mindig arról a szintről kell indulni, ahol ő éppen tart, s a neki megfelelő tempóban kell haladni, hogy ne váljon számára érthetlenné és elérhetlenné a követelmény. Ha a gyermek érti a folyamatokat, bevonható a saját tanulásának megszervezésébe, s felelősséget tud vállalni a munkájáért. A motiváció egyik pillére, hogy a gyermek számára a feladat érthető, teljesíthető, a másik, hogy izgalmas, érdekes, életkorához, helyzetéhez közelálló legyen.

Időt kell hagyni a készségek kialakulására, s folyamatos fejlesztő értékeléssel és önértékelésre készítéssel kell elérni a tanulói felelősségvállalást a saját tanulási hatékonyságáért.

Ezért nálunk már 1997 óta az alsó tagozat 4 évét egy ívnek tekintjük, amelyben

nem lehet megbukni, s esszéisztikus fejlesztő értékelést kapnak a tanulóink évente háromszor, kiegészítve a saját önértékelésükkel.

A felső tagozatban a számmal történő minősítő értékelés mellett minden tárgyból kapnak szöveges, fejlesztő értékelést is, szintén önértékeléssel kiegészítve.

Ennek az értékelési módszernek a kialakításában sokat tanultunk finn, svéd és angol kollégáinktól, mintát jelentettek számunkra az ő értékelési eljárásaik.

Projektek

Az iskolai élet szinte minden területén szervezünk projekteket. Vannak tanítási projektjeink, ezekben valamilyen tantervi követelmény teljesítése a cél. Mivel a projekt esetében mindig érvényesül a tanulói önállóság, ezért a tanítási projektek jó lehetőséget adnak a differenciált tanulásvezetéshez is. Az elmúlt években ilyen projektünk volt a *Tanya*, a *Falusi turizmus* és az *Utazási iroda*. A Tanya projekt az 5. évfolyamon működött. A természetismeret tantárgy követelményeinek elsajátítása zajlott ennek keretében úgy, hogy a gyerekekből alakult csoportok egy tanya életének a bemutatásán keresztül ismerkedtek meg mindazzal a tartalommal, amelyet a hagyományos tanítás keretein belül el kellett sajátítaniuk. A tanulási folyamatban megjelentek a projekttevékenységre jellemző termékek, időszakos produktumok (befőtt, savanyúság, tablók, kiállítások, ajándéktárgyak, tanyaépület makettje, stb.), s a különböző események sikere szinte észrevétlenül formálta a gyerekekben a tanulásához való pozitív viszonyukat. Megszokták, hogy a tanulásban meg lehet határozni egyéni célokat, közösen élték meg az egyes produktumok értékelésének folyamatát. A hatodik osztályban hasonló szervezésben valósult meg egy falusi vendéglátóhely és programjának megtervezése. Hetedikben a Föld országait és az idegen tájak élővilágát a bemutatásukra szervezett utazási iroda által kínált programokban dolgozták fel a tanulók.

A Comenius projektek beépültek a napi munkába, a partneriskolák országát, szokásait, kultúráját, iskolarendszerét feldolgozó teljes iskolai projektekben még a szülők is részt vettek, így a családokban is fontossá vált az európai dimenzió.

Mestermunka

A mestermunka módszer iskolai alkalmazását a Deák Diák Iskolában találtuk ki. Ennek az alkotófolyamatnak az a lényege, hogy lehetőséget ad a gyerekeknek arra, hogy bemutassák, mi mindenre képesek. Minden gyerek választhat egy maga számára érdekes témát a tanév elején, amelyet saját tempójában egyedül, csoportosan, esetleg felnőtt segítségével fel is dolgozhat a tavaszi mestermunka napokra. A folyamat végén elkészülő alkotás tanulmány, regény, vers, stb. kiállításon kerül bemutatásra. Iskolánk életében már hagyománya van a mestermunka kiállításnak. Fontos szerepet tölt be értékelési rendszerünkben is, hiszen itt minden alkotó egyben értékeli is társai munkáját, miközben maga is értékeléseket kap. Az értékelések itt minden esetben szövegesek. A kiállításon részt vesz az iskola aprajánagyja. Osztálytársak, tanárok, szülők, nagyszülők érkeznek a több napon át nyitva tartó bemutatóra, hogy elolvassák a gyerekek alkotásait. Az igényes munkák készítése során a gyerekek gyakorolhatják a gyűjtött információk feldolgozását, a digitális írásbeliség fortélyait, fejlődik esztétikai érzékük, hiszen fontossá válik számukra az elkészített munka külalakja is.

Időszervezés

Az időszervezésben a projekt és az epocha jelent elmozdulást a hagyományos iskolai keretektől. A tanítási projekt szervezéséhez úgy kell az órarendet összeállítani, hogy az egy tanulócsoporthoz ugyanazon a projekten dolgozó pedagógusoknak legalább két órája legyen egymás után. Így a pedagógusok megfelelő együttműködése mellett a gyerekeknek lehetőségük van arra, hogy a csöngetés ne szakítsa félbe a munkafolyamatot, hiszen a feladat ugyanaz marad, csak a segítő tanár személye változhat.

Az epochát elsősorban alacsony óraszámú tantárgyak esetében alkalmazzuk. Azért tartjuk fontosnak, mert így lehetőség van a tanulásban intenzív szakaszokra, és ezek megnövelik a folyamat eredményességét. Egy-egy ilyen szakasz 3–4 hétig tart, utána a tantárgyak cserélődnek, akinek eddig pl. fizika órája volt, most kémia órára megy és fordítva. Ezzel az egyszerű órarendkészítési fogással elérhetjük azt, hogy minden héten van legalább egy dupla óra, ami a tanulói tevékenység és kísérletezés szempontjából alapvető.

Digitális technikák alkalmazása a tanulásban és a tanulás szervezésében

Ahhoz, hogy a digitális eszközöket minden diákunk képes legyen a tőle elvárható szinten használni, fontos volt, hogy az iskolában kiszabaduljanak a számítógépek az informatika teremből. Már több éve létrehoztunk egy olyan termet, amelyben 10-11 Internet hozzáféréssel is rendelkező számítógép áll rendelkezésre a különböző szakórák megtartásához. Ennek a teremnek „üres órarendjébe” mindenki beírhatja saját magát, aki ott bármilyen tanórát szeretne tartani. A gyerekek számára ez a terem a szabadidőben is nyitva tart, és az iskolai könyvtárban, valamint a tanári előtt működő számítógépekkel együtt lehetővé teszi az informatikai eszközök használatát azok számára is, akik otthon ezekhez nem férhetnek hozzá. Ez a technikai környezet előfeltétele annak, hogy elkezdődhessen a diákok digitális írásbeliségének fejlesztése. Ma már elmondhatjuk, hogy harc van ennek a teremnek a használatáért, már nemcsak a gyerekek dolgoznak itt szívesen, hanem a pedagógusok is egyre gyakorlottabbak az informatikai háttérrel is felhasználó módszerek alkalmazásában. Sok olyan oktatási portált használunk a különböző tanítási órákon, amelyek bárki számára elérhetőek, s az ott feldolgozott tananyagok önálló tanulásra is alkalmasak. A tanulás jelenlegi szakaszában a gyerekeket megpróbáljuk megismertetni az e-learning rendszerek működésével, mert meggyőződésünk, hogy felnőtt életük során már ezzel a technikával vesznek részt majd a képzésekben.

Az IKT alkalmazásához a projektmunkában az első lépéseket a nemzetközi projektekben tettük meg, hiszen a tanulói együttműködésre nemzetközi szinten már 10 évvel ezelőtt is elsősorban a számítógép és az Internet, valamint a videó nyújtott lehetőséget.

Miután egyre több a digitálisan is megoldható feladat, és a különböző projektfeladatok szervezésében is egyre nagyobb az IKT szerepe, olyan felületet kellett találnunk, amelyhez minden gyerek hozzáférhet. Több próbálkozás után jelenleg az iskolai honlapon adjuk közre a gyerekek projektfadatait.

Saját honlapunkról elérhetőek a partneriskolák honlapjai is, így könnyebb a betekintés egymás munkájába.

Az elmúlt tanévben vált lehetővé számunkra egy 1:1 tanulási rendszer tesztelése. Az interaktív táblával kombinált tanulói laptopok rendszerbe állítása olyan lehetőséget nyitott meg a hatékony tanulószervezésben, amelyekkel egyelőre még csak ismerkedünk. A tanulói értékelésben a digitális portfólió használata került előtérbe, így minden tanulói teljesítmény és értékelés könnyen közzétehető és hozzáférhető.

Legújabb Comenius projektünk, amelynek megvalósításához most kezdünk hozzá svéd, angol, német, izlandi, spanyol és portugál partnereinkkel a különböző tanulók különböző tanulási módszereiről, vagyis az egyéni tanulási hatékonyság fejlesztéséről szól.

Egy olyan számítógépes nemzetközi portált fogunk létrehozni, amelyen a tanulók közvetlenül is megoszthatják egymással tapasztalataikat, a különböző módszereket, s itt szerepelni fognak a mi újításaink is, amelyeket a tanulási hatékonyság fejlesztésére bevezettünk. ●

VÁRNAI Andrásné
igazgató, Deák Diák Általános Iskola

Portugál falicsempéket terveznek a Deák Diák Iskola diákjai

A legfontosabb európai oktatási témák

Milyen nemzetközi együttműködések segítik a tagországok oktatáspolitikai intézkedéseinek elő-

Készítését a hatékony oktatási rendszerek működtetésének érdekében?

Az Európai Unió oktatási minisztereinek Tanácsa – a 2000-ben elindított lisszaboni folyamat részeként – 2002-ben elfogadta az „Oktatás és képzés 2010” munkaprogramot, amely meghatározta az oktatás és képzés területén 2010-ig elérendő átfogó és közös célokat. Ezek között szerepel az oktatás minőségének javítása, az oktatáshoz való hozzáférés támogatása, az oktatás nyitása a külvilág felé minden tagállamban, valamint a nemzeti oktatáspolitikák európai folyamatokba való illesztése. Az Európai Bizottság az úgynevezett nyitott koordinációs módszert alkalmazza a kitűzött célok eléréséhez, mely a részt vevő országok közös gondolkodására és önként vállalt együttes cselekvésére épít.

Az elmúlt években számos olyan eszközt és munkamódszert dolgoztak ki, amely elősegíti a szereplők bevonását és aktivizálódását mind politikai, mind szakmai szinten. Korábban tíz, a fent említett célok megvalósulását segítő tematikus munkacsoport működött a következő témákban:

1. kulcskompetenciák fejlesztése,
2. idegennyelv-tanulás,
3. IKT az oktatásban,
4. matematika,
5. műszaki és természettudományos oktatásban részt vevők arányának növelése,
6. a tanulás vonzóvá tétele,
7. aktív állampolgárság és társadalmi integráció,
8. mobilitás,
9. tanárok,
10. a források hatékonyabb felhasználása.

2006-ban a hatékonyság növelése érdekében új munkaforma bevezetése mellett döntöttek, így a Bizottság létrehozta az úgynevezett klasztereket. A klaszterek munkájában érdeklődés és érintettség alapján

vesznek részt a tagállamok, és egy-egy kulcsfontosságú oktatáspolitikai témakört dolgoznak fel a tagállami jó gyakorlatok bemutatásával, eszmecserevel, kutatásokkal, szakmai tanulmányutakkal. Emellett a Bizottság támogatja az egymástól tanulás lehetőségét biztosító programokat (PLA – peer learning activities), melyek révén a résztvevők kölcsönös segítséget nyújtanak egymásnak a reformok megvalósításában, megfogalmazzák a sikerkritériumokat, bevált gyakorlatokat mutatnak be egymásnak.

A két munkamódszer (PLA és klaszter) együttesen segíti az egyes területek szakértőit abban, hogy mások tapasztalatait is felhasználva felismerjék saját országuk eredményeit és gyengeségeit, de a közösen megfogalmazott ajánlások hozzájárulnak ahhoz is, hogy a részt vevő országok oktatáspolitikai intézkedéseit összehangolják a közös célokkal. A Bizottság évente pályázati úton támogatja a tagállamok akcióterveit, amelyek a folyamat láthatóságát és az érintettek minél szélesebb körének bevonását, illetve a Munkaprogram eredményeinek tagállami disszeminációját szolgálják.

Magyarország az elmúlt két évben a következő öt klaszter tevékenységében vett részt:

- A felsőoktatás modernizációja
- Az egész életen át tartó tanulást szolgáló kulcskompetenciák
- Tanárok és oktatók
- A tanulási eredmények elismerése
- Hozzáférés és társadalmi befogadás az egész életen át tartó tanulás keretében

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium 2007-ben az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézetet, 2008-ban a Tempus Közalapítványt bízta meg a szakmai műhelymunkák megszervezésével és lebonyolításával. A műhely-

munkák célja, hogy a hazai szakértői kör megismerhesse és megvitathassa az Európai Unióban az egyes szakterületeken folyó munkát, és megkezdődjön ezek hazai relevanciájának és kapcsolódási pontjainak feltárása, valamint a folyamatos szakmai párbeszéd fenntartása az oktatási és képzési rendszer szereplői között. Az érintettek szerint érzékelhető, hogy ez a munka ösztönzőleg hat a hazai oktatáspolitikai gondolkodásra.

A Tempus Közalapítvány – az erre a célra külön létrehozott honlapon – folyamatosan beszámol majd az eredményekről és az aktuális eseményekről, és az érdeklődők számára lehetőséget kínál a hozzászólásra, véleménycserére is.

A portál a Tempus Közalapítvány honlapjáról érhető el: www.tka.hu.

SZEGEDI Eszter
eszter.szegedi@tpf.hu

Magyarországon a nyolc kulcskompetenciára épülő európai referencialiteret a 2007-es felülvizsgálat eredményeként bekerült a Nemzeti Alaptantervbe, így most már valóban azon van a sor, hogy az oktatási és képzési intézményekben a napi pedagógiai munka szerves részévé váljon. Ennek érdekében, hogy ez a jelenleginél sokkal szélesebb körben valósulhasson meg, a 2008-2009-es tanév során az OKM a Tempus Közalapítvánnyal együttműködésben országos szintű párbeszédet kezdeményez, melyen a téma szakértői mellett nagyban számítanak első körben a bevezető, kezdő, alapozó szakaszban érintett oktatási intézmények vezetőinek, pedagógusainak aktív részvételére is.

A kulcskompetenciák

A budapesti, valamint a tervek szerint három vidéki helyszínen megvalósuló rendezvényen a résztvevők sok más mellett megismerhetik, illetve megvitathatják a terület nemzetközi hátterét, a NAT implementációjával kapcsolatos kérdéseket, gyakorló pszichológus segítségével elemezhetik a pedagógiai célok összehangolását a korosztály érzelmi és lelki szükségleteivel. A rendezvény természetesen arra is kiváló lehetőséget teremt, hogy a területen már szakmai tapasztalatokkal rendelkező, illetve az attól idegenkedő résztvevők eszmét cserélhessenek, hiszen mindnyájunk közös érdeke, hogy a magyar iskolák sikeresen megfeleljenek a társadalmi szinten egyre sokasodó kihívásoknak. A rendezvényekről természetesen részletesen beszámolunk majd.

◀◀ Az alábbiakban villáminterjút olvashatnak **Vass Vilmos**s (Pannon Egyetem), aki „Az egész életen át tartó tanulást szolgáló kulcskompetenciák” klaszter munkájában Magyarországot képviseli. ▶▶

Már hosszú évek óta lehet hallani a kompetenciaalapú oktatásról, a szakértők és döntéshozók is egyetértenek a bevezetés szükségességével, ennek törvényi szabályozása is elkészült. Az átlagember számára mégis idegenül hangzik az elnevezés, kevesen tudják, hogy mit is takar valójában. Meg lehet-e fogalmazni egyszerűen, hogy mik is ezek a kulcskompetenciák?

A kompetencia latin eredetű szó, jelentése alkalmasság, ügyesség. Ha röviden akarunk fogalmazni, hétköznapi értelemben hozzáértést, a pedagógiában pedig – Halász Gábor szavaival élve – cselekvőképességet jelent. Az 1997-ben, a Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottsága gondozásában megjelent Pedagógiai lexikon úgy határozza meg a fogalmat, hogy vannak benne kognitív (megismeréssel kapcsolatos) és emocionális elemek (akarat tényezők). Lényegében tudásról, képességekről és attitűdökről van szó, ezeket együttesen nevezzük kompetenciáknak. Ez a mára igen összetetté vált fogalom nemzetközi szinten két irányból is gazdagodott az elmúlt tizenöt évben. Az egyik ezek közül az OECD 1997–2002 DeSeCo projektje, a másik az Európai Unió kezdeményezésére zajló munka, melynek eredményeként a 2006. decemberi ajánlásban nyolc kulcskompetencia területet azonosítottak. A kulcs előtagot azért illesztették a kompetenciák elé, mert ezek az egyénnek a munkához, a műveltséghez s általában az élethez való viszonyában meghatározó szerepet játszanak. Az elmúlt évtizedekben hazánkban is készültek fejlesztő programok, melyek közül feltétlenül meg kell említeni Zsolnai Józsefét, illetve a Szegedi Egyetem Neveléstudományi Intézetének, Nagy Józsefnek és Csapó Benőnek a kutatásait.

nciák fejlesztése

Vannak-e jelenleg, vagy korábban voltak-e olyan oktatási rendszerek, módszerek, amik éppen ezen készségek fejlesztésére irányulnak?

Amióta a pedagógia létezik, a fejlesztés jelentős szerepet játszik. Az angolszász pedagógiai gyakorlat ezen a területen előrébb jár, Angliában, Skóciában, Írországból jelentős reformokat hajtottak végre az utóbbi években, és a holland eredmények is figyelemre méltóak. Ezekben az országokban valóban egy egész életen át tartó tanulás paradigmájában gondolkodnak, s ezeket a kompetenciaalapú fejlesztéseket az iskolafejlesztéssel és a vezetőképzéssel szoros összefüggésben valósítják meg. Hasonló folyamatok figyelhetők meg Kanadában és Finnországban is, s a korábban említett 2006. évi ajánlások hatására az Európai Unió egyre több országában válik ez prioritássá.

Miért éppen az elmúlt pár évben kezdtek el foglalkozni a kulcskompetenciák fejlesztésének kérdésével?

Valójában a világban végbemenő változások ösztönözték. Nyilvánvaló, hogy ha a társadalom, a gazdaság megváltozik, akkor az oktatásnak erre valamilyen formában reagálnia kell. Ebben a megváltozott környezetben a kommunikáció, az együttműködés, a digitális kultúra szerepe hihetetlenül felértékelődött, s ezzel párhuzamosan a hatékony és önálló tanulásra való képesség alapkövetelménnyé vált. Ezekre a kihívásokra az oktatás minden szintjén választ kell találni, rendszerszinten és egyénenként egyaránt.

Miért okoz nehézséget a kompetenciaalapú oktatás széles körű alkalmazása? Mire lenne szükség ahhoz, hogy jól működhessen az alapfokú oktatás ezen a területen?

A kompetenciaalapú fejlesztés beágyazása az oktatási rendszer egészébe lassú folyamat, akár 8–12 évet is igénybe vehet. Ehhez elsősorban egy olyan támogató rendszerre van szükség, amely segíti az érintetteket a folyamatok értelmezésében, s amelynek részei a tanterveken túl például az oktatási programcsomagok, a tankönyvek, a taneszközök (papíralapú és digitális) és a mérési/értékelési feladatok is. A támogató rendszer az oktatásban részt vevők számára módszertani, értékelési és továbbképzési segítséget nyújt, s ez utóbbi keretében természetesen az iskolafejlesztés és a vezetőképzés kérdéseivel is foglalkozik. Érdemi eredmények eléréséhez tudatos, távlatos és stratégiaileg megtervezett implementáció szükséges. A nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy a kommunikáció is kiemelkedően fontos szerepet játszik ebben a folyamatban. ●

SZEGEDI Eszter, JENEI János
eszter.szegedi@tpf.hu, janos.jenei@tpf.hu

A tanulás tanulása

Bizonyára emlékszik a kedves Olvasó is arra, amikor egy-egy dolgozatírás, zh vagy vizsga előtti napon néhány óra alatt több száz oldalnyi szöveget is elolvasott, „megtanult”, de a vizsgatermet elhagyva már egyetlen szóra sem emlékezett az egész anyagból. Hiányzott a tanulás bevésődés szakasza, így az információ csak a rövid távú memóriába raktározódhatott el, a hosszú távú memória érintetlen maradt.

De mi is az a tanulás? Egy folyamat, amely az érzékeléssel kezdődik, információkat gyűjtünk be, melyet feldolgozunk, értelmezünk és rendszerbe építünk. Az a változás, amely a tanulás hatására bekövetkezik akár a tudásban, akár a viselkedésben, tartós, és meghatározza a jövőre vonatkozó tetteinket és döntéseinket. Éppen ezért lényeges kérdés számunkra, hogy mennyire adaptív az az ismeret, amelynek a birtokába kerültünk, tehát lehetővé teszi-e számunkra a környezetünkhöz való alkalmazkodást vagy sem. A tanulás során – a már korábban elsajátított ismeretekre alapozva – értelmezni próbáljuk az elsajátítandó információkat. Ezáltal gazdagodik, fejlődik személyiségünk, általa többet tudunk meg a minket körülvevő világról.

A tanulás folyamán nemcsak elméleti ismereteket sajátítunk el, hanem készségeket, képességeket és viselkedésformákat is. A tankönyv nem az egyetlen ismeretforrás, mások megfigyelése, egy rejtvény megfejtése vagy egy tévéműsor megnézése ugyanígy a tanulás részét képezi. A tudás megszerzésének lépései:

1. Megfigyelés, olvasás
2. Megértés
3. Megjegyzés
4. A tanultak alkalmazása

Látható, hogy a tanulás nem egyszerű folyamat, hatalmas energiákat emészthet fel, ezért is van nagy szerepe annak, hogy már gyerekkorban megtanuljuk, hogyan lehet hatékonyan tanulni. A szülők és a pedagógusok együttes feladata, hogy a gyerekeket már kis korban megtanítsák tanulni, hiszen ezzel alapozható meg a több szinten is alkalmazható tudás, és nem utolsósorban sok vesződésig, szenvedéstől kímélhetjük meg gyermekeinket a későbbiekben. Ennek segítségével a diákok olyan készségekre tesznek szert, mellyel képessé válnak a folyamatos fejlődésre, szakmai és egyéb folyamatok értő megtanulására.

A hagyományos tanítási-tanulási folyamatban a tanulók nem mindig érnek el sikereket. Ha a tanár állandóan megmondja, mit és hogyan kell tenni, akkor a későbbiekben az útmutatás hiánya zavart okozhat, a tanuló bizonytalanná válhat.

Minden gyerek életében nagy változást jelent az iskolába kerülés, hiszen ekkor válik a tanulás „fő feladatává”, míg a játék háttérbe szorul. Ekkortól kezdve az ismereteket már számon is kérik, osztályozzák. A tanulás eredményességében nagy szerepe van a tanár személyének, módszereinek, nagyban meghatározza a motiváltság kialakulását a diáokban.

Mit tehet a pedagógus? A szaktudás mellett a tanárnak további erényekkel is rendelkeznie kell. Empatikusan kell elfogadnia tanítványait; kommunikációja során verbális és nonverbális jelzéseinek azonos üzenetet kell közvetítenünk; fontos, hogy tudjon kérdezni, és lehessen tőle is kérdezni; ha szükséges, tudjon hallgatni és a megfelelő időben megszólalni; legyen nyugodt és türelmes; rendelkezzen gyors helyzetfelismeréssel; legyen kreatív akár a tanítási módszerek, akár az oktatási segédeszközök megtervezésekor; rendelkezzen jó analízáló képességgel; konfliktus-helyzetekben legyen erőszakmentes, kreatív és liberális, tudja humorral kezelni a napi összejövendéseket.

Mit tehet a szülő? Bármilyen nagyok is az elvárásaink csemeténk iránt, hiába látjuk már az általános iskola első osztályába menet, amint átveszi egyetemi diplomáját és egy menő ügyvédi iroda vagy egy jónevű kórház vezetője lesz, ne feledjük, hogy még egy gyerekről van szó, akinek fokozatosan kell megbirkóznia a rá egyre inkább nehezedő nyomással. Iskolából hazajövet először is hagyjuk egy kicsit pihenni, játszani, feltöltődni. Beszélgessünk vele, ebédeljen nyugodtan, majd ha már újra képes koncentrálni és odafigyelni, akkor vegye elő a házi feladatot. Fontos, hogy hagyjuk a gyermeket egyedül megoldani a feladatokat, de álljunk mindig rendelkezésre, ha kérdése van. Ne sűrűsítsük, vagy álljunk a „feje felett”, míg tanul, hagyjuk, hogy megszokja az önálló munkát, még ha ez egy kicsit több időt is vesz igénybe. A jó munkáért minden esetben dícsérjük meg, de hívjuk fel a figyelmét a hiányosságokra, hibákra is. Előbb-utóbb megtanul egyedül leckét írni, és már csak akkor kéri a segítségünket, ha nem boldogul. Ha nem tanul meg egyedül tanulni, a felsőbb osztályban sok nehézsége lesz, hiszen a tananyag egyre hosszabb és elméletibb lesz, amelyet fel kell használnia a gyakorlati feladatok során. Ha megszokja, hogy a szülő olvas neki, önállóan nem fog tanulni, csak várja, hogy a fejébe szálljon a tudás.

Az iskola szó a görög szabadidő, felfrissülés szóból ered. Az iparosodás előtt az iskoláztatás lehetősége csak keveseknek adatott meg, azoknak, akiknek volt elég idejük, illetve pénzük erre. A népesség túlnyomó része számára a tanulás abból állt, hogy a szülei, mesterük példáját követve elsajátították elődeik szokásait, munkával kapcsolatos ismereteit. A gyerekek általában egészen fiatalon kezdtek segíteni a ház körül, a földeken vagy a műhelyekben. Számukra az olvasás nem volt szükséges vagy hasznos tevékenység. Az iparosodás során viszont megnőtt az igény a specializált oktatásra. Ma már a szülők nem képesek minden tudást átadni gyermekeiknek. Az ismeretszerzés mindinkább absztrakt tanulási folyamatot jelent (pl. a matematika, irodalom, történelem, természettudományok tanulása révén), nem pedig valamilyen szaktudás gyakorlati elsajátítását. A modern társadalomban az embereknek bizonyos alapvető készségeket meg kell szerezniük (írás, olvasás, számolás), ugyanakkor bizonyos alapvető ismereteket is el kell sajátítaniuk a fizikai, társadalmi és gazdasági környezetükkel kapcsolatban is. Mindemellett meg kell tanulniuk tanulni is, hogy képessé váljanak új információk feldolgozására.

Végezetül – de nem utolsósorban – felsorolunk néhány praktikat, mellyel hatékonyabbá tehető a tanulás:

- A tanulási folyamat akkor hatékony igazán, ha az idegrendszerünk nyugodt és laza állapotban van. Figyeljük meg saját napi ritmusunkat, mikor vagyunk a leginkább befogadóak! Nem vagyunk egyformák, ez mindenkinél eltérő lehet.
- Tanulni csak koncentrált állapotban érdemes, ekkor érezzük azt, hogy „vág az agyunk”. Ha azt érzi, hogy nem tud összpontosítani, végezze el az alábbi egyszerű gyakorlatot: Hunyja be a szemét, és gondoljon egy bizonyos tárgyra! Lásza maga előtt, figyelje meg a színét, formáját, állagát! Koncentráljon erre a tárgyra néhány percre, ne hagyja elkalandozni a figyelmét! Higgye el, nem is olyan könnyű ez a feladat!
- A tanulás során sokszor találkozhatunk számunkra ismeretlen szavakkal, kifejezésekkel. Már az elején tisztázzuk ezek jelentését (pl. keressük ki egy értelmező vagy idegen szavak szótárából), mert lehet, hogy később felbukkanva nagyobb problémát okozhat.
- A tanulási sorrend felállításakor érdemes azzal kezdeni, ami nehezebben megy, vagy kevésbé van hozzá kedvünk. Így hamarabb túl vagyunk rajta, és előbb foglalkozhatunk olyan tárgyakkal, amelyek jobban érdekelnek. Higgye el, ha sokáig halogatja a nemszeretem tanulnivalót, később még nehezebb lesz rávennie magát a tanulására!
- Tartson szünetet a tanulásban! 50-60 percenként érdemes 10-15 perc szünetet beiktatni, így időt hagyva a tananyagnak a leülepedésre. Az egymásra torló szövegek kioltják egymást.
- Ha sok azonos formátumú adatot (pl. évszámot) kell megtanulnia, sokat segíthet, ha tudja valamihez kötni, ha a saját közegébe helyezi őket. Például egy ismerős születésnapjával kombinálja vagy egy sportrekordra emlékezteti.
- A megjegyzendő ismeretek szervezését segíti elő, ha a tanulás során értelmező kérdéseket teszünk fel, rákérdezzünk néhány fontos részletre. ●

CSEKE Bettina
bettina.cseke@tpf.hu

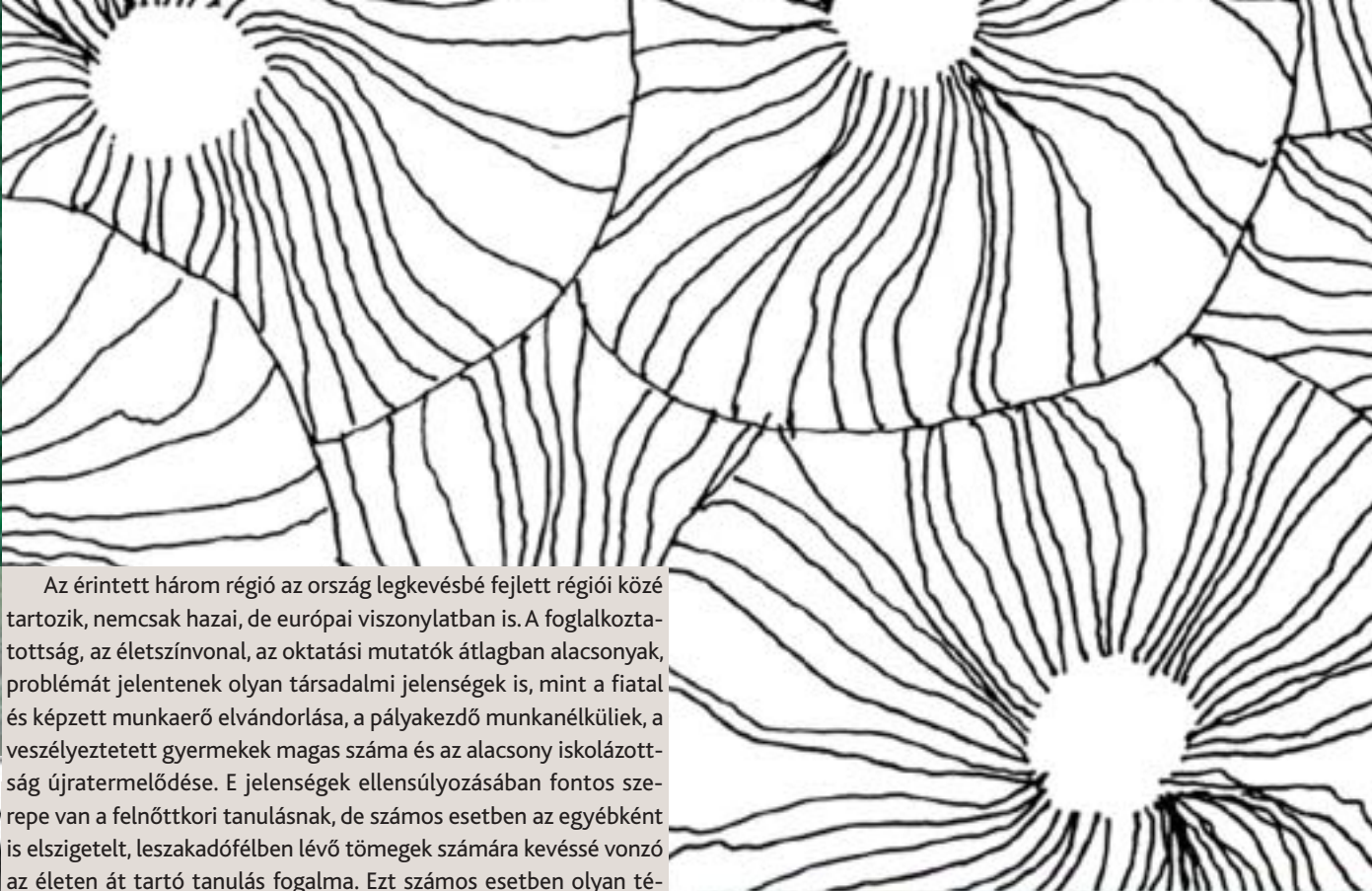

Tanulni egy életen át: de hol, hogyan, miért?

Az egész életen át tartó tanulás lehetőségei Magyarországon az egyén szempontjából – a Partnerségépítés az egész életen át tartó tanulás koncepciójának közös kialakítás érdekében című projekt eddigi tapasztalatai alapján

Az egész életen át tartó tanulás érvényesülése kiemelkedő fontosságú a foglalkoztathatóság, a versenyképesség, az aktív állampolgárság, a társadalmi befogadás és a személyes fejlődés szempontjából, mely értékek érvényesülése alapvető feladat az Európai Unió által előirányzott tudástársadalomban. Magyarországon elkészült az egész életen át tartó tanulás stratégiája, melyet a kormány 2005 szeptemberében fogadott el azzal a céllal, hogy elősegítse egy kompetenciaalapú képzésre épülő új tanulási kultúra kialakítását állami szinten.

A Tempus Közalapítvány által a három kelet-magyarországi régióban (Dél-Alföld, Észak-Alföld és Észak-Magyarország) megvalósított *Partnerségépítés az egész életen át tartó tanulás koncepciójának közös kialakítása érdekében* című projekt a fenti célok alapján az egyéni tanulási lehetőségekre helyezi a hangsúlyt. Ennek érvényesítésére az év során a témában szakértők bevonásával szakmai műhelymegbeszéléseket és a nagyközönségnek szánt kötetlen beszélgetéseket rendezünk az érintett régiók 9 megyéjében, melyektől azt az eredményt várjuk, hogy segítsék az egyént az életen át tartó tanulás fontosságának felismerésében és egyéni tanulási utak kialakításában. Ehhez minden olyan érintett szereplőt megszólítunk, aki az adott régióban valamilyen szerepet játszik az egész életen át tartó tanulás érvényesítésében: köz- és felsőoktatási, közigazgatási, közművelődési, szakképzési intézmények, civil szervezetek, munkaadók, munkavállalók, szakmai érdekképviselők stb. A témában készült felmérések alapján – melyet saját tapasztalataink is alátámasztanak – megállapítható, hogy a partnerség elve a felsorolt szereplők között Magyarországon egyelőre nem áll szilárd lábakon; a felek között nem jöttek létre olyan stabil, bejáratott, ugyanakkor kellőképpen rugalmas együttműködési mechanizmusok, melyek eléggé hatékonyan érvényre juttatnák az életen át tartó tanulás fontosságát, annak üzenetét eljuttatva az egyénhez. Célunk, hogy az adott szereplők között elinduljon az eredményes kommunikáció. Ez reményeink szerint olyan együttműködési formák megvalósulásához vezet, mely hatékonyan hozzájárul az egész életen át tartó tanulás koncepciójának érvényesüléséhez.

Az érintett három régió az ország legkevésbé fejlett régiói közé tartozik, nemcsak hazai, de európai viszonylatban is. A foglalkoztatottság, az életszínvonal, az oktatási mutatók átlagban alacsonyak, problémát jelentenek olyan társadalmi jelenségek is, mint a fiatal és képzett munkaerő elvándorlása, a pályakezdő munkanélküliek, a veszélyeztetett gyermekek magas száma és az alacsony iskolázottság újratermelődése. E jelenségek ellensúlyozásában fontos szerepe van a felnőttkori tanulásnak, de számos esetben az egyébként is elszigetelt, leszakadófélben lévő tömegek számára kevésbé vonzó az életen át tartó tanulás fogalma. Ezt számos esetben olyan tényezők okozzák, mint pl. a korlátozott életlehetőség, az alapképzettség alacsony szintje, fizikai elszigeteltség vagy az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés hiánya.

A felnőttkori tanulásra való felkészülés fontosságát a kifejezetten erre a célra létrejövő intézményeken és programokon túl már a közoktatásnak is közvetítenie kellene, mely folyamatban a pedagógusoknak érték közvetítő szerepe van. Sajnos azonban annak ellenére, hogy az andragógia hazánkban külön tudományággá fejlődött, a pedagógusképzést még nem hatja át egészében az életen át tartó tanulás korai megalapozásának szükségessége. Az oly sokat emlegetett – de egyelőre nem megvalósulni látszó – kompetenciaalapú oktatás segítségével az egyénben viszonylag korán kialakul az igény saját ismereteinek folyamatos fejlesztésére, mely belső motivációból, meggyőződésből fakad. Ezzel kellő muníciót szolgáltat, felkészülést szerez a tudásalapú társadalom kihívásainak egy életen át való kezelésére.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az iskola önmagában nem elegendő a tanulásra való életreszóló vágy kialakításában, ha erőfeszítéseit nem támogatja egy olyan motiváló környezet, mely hozzásegíti az egyént a környezetében lévő tanulási lehetőségek egész életre szóló kiaknázására. Ennek elősegítésére olyan országos, regionális és helyi szinten is működő szakmai szervezetekből álló formális és nem formális intézményi háló kialakulására és működésére lenne szükség az életen át tartó tanulásban kompetens szereplők között, mely a személyes mikrokörnyezetünkben is képes kifejteni hatását, arra ösztönözve az egyént, hogy a tanulás különböző életszakaszokon átívelően, egy életen át jelentsen örömteli kihívást és egyben elérendő célt. ●

IBOLYA Emese
emese.ibolya@tpf.hu

Euroskills2008 –

Legjobbak legjobbjai

Szakmai verseny a szakképzés versenyképességéért

Az Euroskills versenyre a Worldskills verseny mintája alapján kerül sor. A Worldskills egy olyan nemzetközi szervezet, melynek célja, hogy világszerte emelje a szakképzés és a szakmai ismeretek színvonalát. Jelenleg 50 taggal rendelkezik, Magyarország 2006 óta tag. Legfontosabb és leglátványosabb tevékenysége a kétévente megrendezett Worldskills verseny, amelyben különböző szakmacsoportok versenyzői mérik össze szakmai tudásukat. Magyarország először a 2007-es shizuokai (Japán) versenyen képviselte magát 4 versenyzővel, és már megkezdődött a 2009-es calgary-i verseny hazai előkészítése is.

Az Európai Unió biztosainak támogatásával 2007. szeptember 18-án Magyarországon, Budapesten alakult meg az ESPO (European Skills Promotion Organization) szervezet, mely az Euroskills versenyt első ízben szervezte meg. Míg a Worldskills versenyek 1950 óta minden páratlan évben kerülnek megrendezésre, az Euroskills versenyekre páros években kerül sor.

Míg a Worldskills alapvetően egyéni verseny, az Euroskillsen csapatversenyben is lehetett indulni több kategóriában is: ennek jelentősége, célja, hogy a versenyzők közötti együttműködést, közös kreativitást elősegítse. A nemzetközi versenyeket rendszerint hazai vetélkedők előzik meg, ahol a legjobbakat, akik az adott versenyszámban a hazájukat képviselhetik, kiválasztják.

A versenyek alapvető célja a szakképzés, a szakmai tudás elismerésének javítása, a tapasztalatcseré, a jó gyakorlatok terjesztése minél szélesebb körben. A versenyen nemcsak tanulók, hanem szakoktatók és szakmapolitikai döntéshozók is képviseltetik magukat.

Az egyes részt vevő országok számára a következő előnyök fakadnak a részvételből:

- A versenyek lehetőséget adnak arra, hogy a résztvevők összehasonlítsák munkájuk eredményét, új eszközöket, módszereket és technikákat sajátítsanak el, amelyek esetleg átválthatók a saját gyakorlatukba is, illetve szerzett tudásukkal multiplikatorként jelenjenek meg a hazai szakképzésben. Ezáltal a nemzetközi minőségi standardok széles körben ismertté válhatnak.
- Elősegíti a szakképzés szereplőinek nemzetközi hálózatosodását, ezáltal a folyamatos tapasztalatcserét.
- A versenyek felkeltik a szakképzéshez kötődő cégek érdeklődését, akik a versenybe szponzorként bekapcsolódnak, hosszú távon is segítve az oktatás és a gazdaság kapcsolatát. Az általunk látottak szerint számos világcég volt jelen a versenyen, eszközökkel, illetve a felkészülés, részvétel finanszírozásával támogatva a versenyzőket.
- A verseny láthatóvá teszi a pályaválasztó fiatalok számára, milyen továbbtanulási alternatívák léteznek a felsőoktatáson kívül.

2008. szeptember 18-20. között rendezték meg Rotterdamban az első Euroskills versenyt, az európai országok látványos szakképzési versenyét. A szakképzésnek nemcsak Magyarországon, hanem világszerte az az egyik problémája, hogy nem jelenik meg eléggé vonzó perspektívaként a tanulók számára a közoktatási/felsőoktatási életutak valós alternatívájaként, miközben a legtöbb gazdaság a jól képzett szakemberek hiányával kénytelen szembenézni.

- Végül, de nem utolsósorban: hosszú távú célja a versenynek az, hogy a szakképzés elismertségét, presztízsét elősegítse, javítsa, ezáltal a szakképzésben részt vevő fiatalok számát növelve a szakképzett munkaerő számát gyarapítsa.

A versenyen kívül számos kísérő esemény szolgálta a fenti célokat: a képző intézmények, illetve a szakképzéshez szorosan kapcsolódó szervezetek kiállítása (pl. kamarák, Európai Bizottság), illetve szakmapolitikai konferenciák, szemináriumok, amelyek számos résztvevőt vonzottak.

Az idei, első Euroskills verseny 28 ország – köztük Magyarország – részvételével került megrendezésre, mintegy 400 résztvevővel 6 fő szakmacsoportban, 49 versenyszámban. A főbb kategóriák:

- kreatív művészetek és divat;
- információs és kommunikációs technológiák;
- gépipar;
- építőipar;
- szállítmányozás és logisztika;
- szociális, személyi szolgáltatások, vendéglátás.

Sajnos az egyes versenyszámokban limitált volt a résztvevők száma, ezért nem tudott minden tagország valamennyi versenyszámban részt venni. Ennek ellenére a magyar csapat immáron sokkal nagyobbra nőtt, mint a japán verseny esetében: 16 versenyző indult, és közülük a szociális és személyi szolgáltatások, vendéglátás kategóriában 3 érem született.

Ezúton is gratulálunk Karsai Tamásnak az ezüstéremért (cleaning manager) és a bronzéremért a „cleaning services” csapatnak: Karsai Tamás, Nádházi Attila, Tiszai Tibor és Rigó Réka Gizella, valamint a „cleaning operator” kategóriában a szintén bronzérmes Nádházi Attilának és Tiszai Tibornak. Örömteli hír az is, hogy Galambos Tibor asztalos (korábbi Leonardo mobilitási projekt résztvevője) harmadik helyen végzett. ●

HEGYI Erzsébet
erzsebet.hegyi@tpf.hu

További információ:
<http://www.euroskills2008.eu/en/>
<http://www.worldskills.org/>
<http://www.skillshungary.hu/>

Pályázatok

Házunk tájáról

A 2009-es évtől új pályázati lehetőségként kerül bevezetésre a Comenius Régió együttműködések akció, melynek célja az oktatás európai dimenziójának erősítése az Európai Unió tagországaiban található helyi, valamint regionális oktatási hatóságok együttműködése által. Ez a közösségi akció lehetőséget ad majd az oktatási hatóságok számára – együttműködve az iskolákkal és a különböző régiók egyéb közoktatással foglalkozó intézményeivel –, hogy egy vagy több közösen választott projekt témán dolgozzanak együtt.

Comenius Régió együttműködések

A Comenius Régió együttműködések akció támogatja a részt vevő régiókban:

- a jó gyakorlatok terjesztését, továbbfejlesztését és a tapasztalatcserét;
- olyan eszközök fejlesztését, amelyek elősegítik a határokon átívelő együttműködések;
- az európai dimenzió közoktatásban való megerősítését;
- az európai tapasztalatokhoz való hozzáférés biztosítását a tanárok, diákok, valamint az iskolai vezetésben dolgozók részére.

A Comenius Régió együttműködések 2 éves projektek lesznek, és 2009-ben egyelőre bilaterális tevékenységként kerülnek bevezetésre két partner régió intézményeinek együttműködésével. A projektek során megvalósítani kívánt tevékenység és téma bármi lehet, ami a partnerek érdeklődésére számot tart, és megfelel az akció céljainak.

További információk a 2009-es pályázati felhívásban találhatóak majd. ●

Az Európa Tanács Pestalozzi tanár-továbbképzési program keretében számos tagországból érkeztek pedagógusok Budapestre, hogy tapasztalataikat magyar kollégáikkal megosztva értekezzenek a roma holokauszt oktatásának gyakorlati kérdéseiről. A konferencia hozadékeként számos olyan oktatási segédanyagot és óratervet mutatnak be, melyek a pedagógusok számára gyakorlati segítséget nyújtanak abban, hogy a gyerekek már kisiskolás korban megismerhessék a cigányság történelmét és kultúráját, ezáltal társaikkal szemben toleránsabbá váljanak.

Augusztus másodika

– egyelőre lábjegyzet

Roma holokauszt konferencia Budapesten

Az Európa Tanács olyan 47 tagállamból álló kormányközi szervezet, melynek tevékenysége számos területre kiterjed: emberi jogok, média, jogi együttműködés, társadalmi kohézió, egészségügy, oktatás, kultúra, kulturális örökség, sport, ifjúság, helyi demokrácia, határokon átívelő együttműködés, környezetvédelem és regionális tervezés. Tevékenységét az oktatás területén többek között a Pestalozzi tanár-továbbképzési program keretében fejti ki, mely lehetőséget biztosít pedagógusok külföldi továbbképzéséhez pályázati keretek között. Az egyéni pályázatok kezelését itthon a Tempus Közalapítvány végzi. További információ: www.tka.hu

Idén az Oktatási és Kulturális Minisztérium vállalkozott szoros együttműködésben az Európa Tanáccsal magyarországi szeminárium megrendezésére, roma holokauszt témakörben. A konferencia célja az volt, hogy feltérképezze az egyes tagországokban folyó gyakorlatot, illetve a résztvevők számára bemutassa a jelenleg rendelkezésre álló oktatási segédanyagokat, és tanácsokat adjon azok használatában.

A részt vevő külföldi pedagógusok előzetes, saját országukban végzett rövid felmérései alapján az európai oktatási anyagok vagy sehogy vagy marginális elemként, jellemzően „lábjegyzetben” utalnak a cigányság második világháborús meghurcolására. Hovatovább a történelemoktatás tananyagaiban a mellőzöttség ugyanúgy jellemző a roma kultúra egészének megjelenítésére is. A magyarországi helyzet némileg jobb – átfogó, a közoktatásban elterjedt tananyag ugyan nem ismert, azonban néhány, a téma iránt elkötelezett szellemi műhely és iskola munkájának köszönhetően létrejött segédanyag már rendelkezésre áll. Magyarországon tíz évvel ezelőtt indult először a tématerületet érintő akkreditált tanár-továbbképzés, melyen eddig több mint 300-an vettek részt. Az eddig elért eredmények elismerése mellett mindkét szervező fél, az ET és az OKM képviselői egyaránt fontosnak tartották, hogy megfelelő módon kerüljön bemutatásra a roma holokauszt az osztálytermekben, aminek eredményeképpen vélhetően a romákkal szembeni előítéletek is csökkenthetők.

A konferencia keretében az Európa Tanács által kifejlesztett oktatási segédanyagokat és forrásanyagokat Aurora Ailincai, dr. Fabienne Regard, Dominique Chansel, Dieter Halwachs, illetve Gerhard Baumgartner szakértők mutatták be. Az Európa Tanács témával kapcsolatos dokumentumai idegen nyelven az alábbi linken érhetők el:

http://www.coe.int/t/e/cultural_co-operation/education/Roma_Children/

A konferencián a magyar szakértőket Szita Szabolcs professzor, a Holokauszt Emlékközpont vezető történésze, valamint Szuhay Péter és Dupcsik Csaba szakértők képviselték. Dupcsik Csaba munkájának köszönhetően szeretnénk az érdeklődő pedagógusok figyelmébe ajánlani a Holocaust Emlékközpont honlapjáról elérhető magyar nyelvű oktatási segédanyagot az alábbi címen:

<http://www.hdke.hu/index.php?menu=070701&mgroup=1&app=info&page=main&artid=b12383cb3c3130f5db0a42e19e11e15a> ●

DIMÁK Dávid
david.dimak@tpf.hu

Újra pályázható az ECTS és az Oklevélmelléklet MINŐSÉGI DÍJ

Az Európai Bizottság úgy határozott, hogy újra pályázhatóvá teszi az Európai Kreditátviteli Rendszer (ECTS), valamint az Oklevélmelléklet Minőségi Díjat (ECTS label, DS label).

A 2003 és 2006 között már több száz intézmény által megpályázott díjak fontosságára a 2007-es londoni szakminiszteri konferencia is rávilágított: „Az erőfeszítéseket a jövőben [...] a tanulási eredményeken (learning outcomes) és a hallgatók munkaterhén alapuló ECTS megfelelő végrehajtására kell összpontosítani. [...] Haladást értünk el [...] az ECTS és az oklevélmelléletek megvalósítása terén, azonban az elismerés sokféle nemzeti és intézményes módszerének következetesebbnek kell lennie.”

Ennek szellemében az Európai Bizottság Oktatási és Kulturális Főigazgatósága az ECTS és az oklevélmelléklet helyes alkalmazásának elismerésének céljával a 2009–2013-as időszakra közzétette a díjakra vonatkozó pályázati felhívását.

A korábban teljesen centralizált pályázatok kezelésében 2008-tól a tagországok nemzeti irodái (Magyarországon a Tempus Közalapítvány) és az általuk koordinált Bologna tanácsadói hálózatok is közreműködnek. A TKA és a Bologna tanácsadók azonban nem csupán a pályázatok előbírálását fogják elvégezni, de 2008 októbere és januárja között intézménylátogatásokkal is segíteni fogják a pályázatok elkészítésében azokat a pályázókat, akik ezt igénylik.

A pályázatban részt vehetnek:

Az Európai Unió összes tagállamában, Izlandon, Liechtensteinben, Norvégjában és Törökországban működő felsőoktatási intézmények, amelyek rendelkeznek az Egész életen át tartó tanulás programjának végéig szóló Erasmus Intézményi Iránytűvel (Standard Erasmus University Charter) vagy Kibővített Intézményi Iránytűvel (Extended Erasmus University Charter).

A pályázatok benyújtásának határideje **2009. január 15.** (postabélyegző dátuma).

A pályázatok benyújtásának módja:

Külön űrlapon lehet pályázni az ECTS Minőségi Díj és az Oklevélmelléklet Minőségi Díj elnyerésére. Az űrlapok elérhetőek a Tempus Közalapítvány honlapján (www.tka.hu).

A pályázat értékelése

Az ECTS és az Oklevélmelléklet Minőségi Díj pályázatainak bírálata kétlépcsős. A Tempus Közalapítvány és a Bologna tanácsadók által végzett nemzeti előbírálatot egy, az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség és az általa kiválogatott szakértői testület közreműködésével történő bírálat követi.

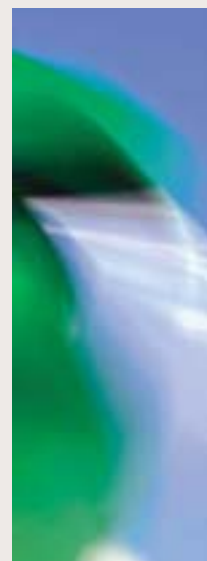
A díjak átadása

Az Európai Bizottság minden évben egy ünnepélyes díjkiosztón adja át a nyertes felsőoktatási intézmények képviselőinek az ECTS, illetve az Oklevélmelléklet Minőségi Díjakat.

A nyertes pályázatok listáját 2009 májusában közzéteszik az Ügynökség honlapján: http://eacea.ec.europa.eu/llp/erasmus/erasmus_en.htm

A pályázatokkal kapcsolatban részletes információkat és a pályázati útmutatót, űrlapokat a Tempus Közalapítvány honlapján (www.tka.hu) találhatják meg a Pályázatok / Díjak / ECTS és Oklevélmelléklet Minőségi Díj útvonalon. Kérdéseikkel pedig Dobos Gáborhoz fordulhatnak a gabor.dobos@tpf.hu e-mail címen. ●

DOBOS Gábor
gabor.dobos@tpf.hu

Felejthetetlen éjszaka volt!

Minden eddiginél sokszínűbb programkínálat, nyitott laborok és látványos kísérletek várták idén is az érdeklődőket a magyarországi **Kutatók éjszakáján.**

Sopronban kutatói utcabál és szerelemzene, Debrecenben Egyetem téri dzsembori, Budapesten Csodák Palotája és repülésszimulátor – ez csupán néhány a több száz ingyenes előadásból, kiállításból, szórakoztató-tudományos programból, ahol a kísérletező kedvű kicsik és nagyok személyesen találkozhattak a kutatókkal, és hétköznapi nyelven ismerkedhettek meg tudományos munkájukkal.

kutatók éjszakája

Bár a rendezvény célcsoportja elsősorban a 10–18 éves korosztály, a tengernyi érdekeség közül a tudomány iránt érdeklődő vagy egyszerűen csak arról többet megtudni kívánó fiatal és idősebb közönségnek egyaránt lehetősége nyílt arra, hogy szórakozva fedezze fel a tudományos érdekességeket.

Több mint 2500-an látogattak el a Millenáris parkban kínált programokra

A rendezvény a hivatalos megnyitóval vette kezdetét, ahol dr. Kürti Sándor, az esemény fővédnöke adta át a „Kutatói portré” című fotópályázat győzteseinek nyereményeit, valamint megnyitotta a fotókiállítást. A Kürt Zrt. legális hackerként is bemutatkozott: szakemberei megmutatták, hogyan vizsgálják az informatikai rendszerek sérülékenységét világszínvonalon. Az előadásra nem lehetett ülőhelyet találni.

A másik, sok nézőt vonzó előadás a Gömböcről szólt. A magyar felfedezés tavaly robbant be a tudományos életbe: a Gömböc egy olyan test, ami minden helyzetéből a talpára áll. Domokos Gábor matematikus, a Gömböc egyik „feltalálója” azt is elmondta, hogy honlapjukra meglehetősen sokszor látogatnak el az amerikai védelmi minisztériumból, valószínűleg már ott is keresik a különleges test felhasználásának lehetőségeit. Gyerekek százai voltak kíváncsiak a központi rendezvény helyszínén a Messer Hungarogáz

Az Európai Bizottság által 2005-ben kezdeményezett, idén 28 európai országban ugyanazon az éjszakán zajló fesztivál a kutatói életpálya népszerűsítésére jött létre. Magyarország idén negyedszer csatlakozott a kezdeményezéshez. A látogatók száma minden várakozást felülmúlt: a Kutatók éjszakája idei programjaira – az előzetes mérések szerint – mintegy 30.000 érdeklődő volt kíváncsi.

Kft. színpadára, ahol „légből kapott varázslatok” címmel felfedezhették a gázok különleges tulajdonságait. A nagy hőfejlesztéssel vagy gyors lehűléssel járó folyamatok bemutatása közben – a gyerekek nem kis örömeire – időnként a színpad is szárazjégfüstbe borult. A gyerekek maguk vizsgálhatták meg, mikor életmentő az oxigén, és mikor válik veszélyessé, miből áll a levegő, és miért válik a hangunk olyanná, mint Miki egéré, ha héliumot szippantunk be.

Nyúl vadászat, szélcsatorna, fraktálok

Budapesten arborétumi bújócska, boszorkánykonyha, fénycsapdázás és szélcsatorna várta a kíváncsi érdeklődőket. Miután a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen kiismertük magunkat a káoszok és fraktálok között, és megvizsgáltuk közleről pl. a nukleáris folyamatokat, a Budapesti Corvinus Egyetem fiatal kutatói jóvoltából meg is simogathattuk a lusta ember dísznövényeit, hogy aztán a „Zöldtetők éjszakáján” vagy egyenesen a budai Várban találjuk magunkat, ahol fény-árnyékjáték várt bennünket. Az ELTE szerteágazó programjai pl. nyúl vadászatra, kis éji kísérlet-kavalkádra invitáltak, és miután kipróbáltuk magunkat a madárdal-kvízben, egyéni frontérzékenységünket is megmérhettük.

A bőség zavara...

A vidéki városok sem szűkölködtek programokban: többek között Debrecenben szimulált polgári és büntetőperekkel rendezték meg a Tisztánlátók éjszakáját, Egerben a rosszkezdő előnyeiről hallgathattuk meg Mérő László előadását, a szegediek pedig a Fűvészkertbe, vagy szigorúan tudományos jelleggel a sör világába ruccanhattak ki péntek éjjel.

Sopronban, a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának aulájában vidám és kíváncsi gyereksereg vette körül az asztalokat, ahol papírból és fából készültek a különleges ajándéktárgyak. Nagy népszerűségnek örvendett „Pista bácsi olóvágtája”, ahol fehér állatokat, növényeket vagy épületeket formáztak a résztvevők. A nagyobbakat lenyűgözték az ötletes, a fizika törvényszerűségeit játszva bemutató fajték, de rácsodálkoztak az automata gépekre, az igazi kutatókat segítő és kiszolgáló berendezésekre is.

Miskolcon, a tavalyi rendezvényen előadott boszorkányper sikerén felbuzdulva az Állam- és Jogtudományi Kar oktatói egy újabb dramatizált pert vittek színre, melyből kiderült, hogy kié a gyerek... A tárgyaláson Hunyadi János származására derítettek fényt a korhű jelmezbe öltözött szereplők.

A Pécsi Tudományegyetem most először csatlakozott a programsorozathoz, nem kisebb sikerrel, mint a „régiek”. „A Mecsek talányos ősmaradványai” című előadáson élőben is megcsodálhatták a látogatók a különböző kőzeteket, és kezükbe vehették a furábbnál furább képződményeket. Volt, aki nem tudott ellenállni a tavaly feltárt mamutcsontoknak sem.

A felsorolt városokon kívül még Baja, Gödöllő, Győr, Hajdúböszörmény, Kőszeg, Martonvásár, Mosonmagyaróvár, Nyíregyháza, Piliscsaba, Sáropatak és Szombathely kínált változatos és felejthetetlen éjszakai programokat.

Minden helyszínen nagy érdeklődés kísérte a programokat, amelyekkel csak egy baj volt: nehéz volt közülük választani.

ÉS NÉHÁNY VÉLEMÉNY...

A www.kutatokejszakaja.hu honlapon, és egyéb portálokon olvasható hozzászólások magukért beszélnek:

„Sopronban vettünk részt a programokon. Alig akartunk hazajönni :-))) Köszönöm a szervezőknek és mindenkinek, akinek a munkája benne volt :-)))
Végre egy jó dolog, aminek mindenki örülhet, és csak előre viszi az emberek gondolkodását. Remélem, hogy évente legalább két alkalommal megszervezik!”

„A Barlangászok nagyon tuti programot szerveztek, gratula és köszönet nekik! :-)) A Szemlő-hegyi barlang vetítőtermében szuper háromdimenziós képvetítést láttunk és egy barlangi bűváros filmet. Aztán „felmentünk” a barlangba! Fel, mert a dombtetőről közelítettük meg. Ez azért is volt jó, mert e dombról (vagy inkább Szemlő-hegyről) különleges a kilátás Budapestre, pláne szürkületben. Érdekes ide elmenni máskor is, csak úgy... A barlangban pedig nem arról volt szó, hogy mihez hasonlító kőveket láthatunk, HANEM: meséltek arról, hogyan készülnek a barlangtérképek, miket méríckélnék ehhez. Ha kitaláltuk a térképjelzések jelentését, kaptunk csokit... Fini volt! Aztán a liftaknában lehetett beülni a kötélre ereszkedni... Sikeresen földet értem, klassz volt! És a végén egy kis kémia, de erről lemaradtunk az ereszkedős játék miatt. :-)) Különböző álmom, hogy térképész legyek, most már barlangi is... Vagy 28 évesen már késő pályát módosítani?!”

„Nekem nagyon tetszett a miskolci KÉ, ötletes és színvonalas programok voltak. Kifejezetten jó ötlet volt a retro-buszos ingyenes járat az Egyetemvárosba és vissza, s ami nagyon jólesett: a tömött buszon senki nem zúgolódt, (sőt), nagyon jó volt a hangulat... (...) Köszönöm a lehetőséget, hogy részt vehettem a miskolci KÉ-ján! Jövőre Veletek ugyanitt!!! Sok sikert!!!!”

A FOTÓPÁLYÁZAT NÉHÁNY ALKOTÁSA

„A debreceni programok fantasztikusak voltak! A kilencéves kisfiamnak különösen a látványos kémiai kísérletek tetszettek. Az óriási előadóteremben még a csilláron is lógtak az érdeklődők. A folyóvízes laboratóriumi előadás és a szélcsatorna kísérlet is igazi élmény volt a gyerekek számára (is). A kissé hűvös idő ellenére kellemes szórakozást nyújtott este az Egyetem téri dzsembori. A Zene-művészeti Kar műsora nagyon színvonalas és hangulatos volt. Máskor is szívesen hallgatnánk hasonló zenés előadásokat itt a téren. Sajnáljuk, hogy kevés programot volt időnk megnézni, de egy biztos: jövőre is el fogunk jönni!!!”

EURAXESS

Researcher's in Motion, egy felhasználóbarát portál kutatóknak

A EURAXESS PORTÁLT 2008 JÚNIUSÁBAN INDÍTOTTA ÚTJÁRA AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG, AZZAL A CÉLLAL, HOGY A KUTATÓI MOBILITÁST ELŐSEGÍTSE ÉS A MOBIL KUTATÓKAT A KÜLFÖLDI ELHELYEZKEDÉSHEZ SZÜKSÉGES GYAKORLATI TANÁCSOKKAL ÉS INFORMÁCIÓKKAL ELLÁSSA ÉS TÁMOGASSA. A PORTÁL VALÓJÁBAN NEM EGY TELJESEN ÚJ KEZDEMÉNYEZÉS, HANEM KORÁBBI NÉGY ÖNÁLLÓ KEZDEMÉNYEZÉST FÚZ EGY CSOKORBA AZONOS NÉV ALATT, AZONOS FELÜLETEN, AZONOS MEGJELENÉSEL. A KÖZÖS MEGJELENÉS CÉLJA, HOGY A KORÁBBAN ELSZIGETELTEN MŰKÖDŐ ÖNÁLLÓ KEZDEMÉNYEZÉSEK ÁTLÁTHATÓAN ÉS FELHASZNÁLÓBARÁT FORMÁBAN ÁLLHASSANAK AZ ÉRDEKLŐDŐ KUTATÓK RENDELKEZÉSÉRE, AKIK ÍGY KÖNNYEN ÉS GYORSAN HOZZÁJUTNAK FONTOS INFORMÁCIÓKHOZ.

A EURAXESS egy valódi pán-európai – Európa 35 országa által támogatott – kezdeményezés, amely jól mutatja az EU elkötelezettségét a tudás szabad mozgását nehezítő akadályok lebontása és a kutatói mobilitás elősegítése mellett.

EURAXESS

http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm a következő négy kezdeményezést foglalja magában:

EURAXESS Jobs (a korábbi Kutatói Mobilitási Portál) – ahol folyamatosan frissülő európai kutatói állásajánlatok, ösztöndíj és gyakornoki lehetőségek között böngészhetnek a külföldi tapasztalatra vágyó kutatók. A külföldi tapasztalatra vágyó kutatók is feltölthetik az oldalra önéletrajzukat, hirdetésüket. Eddig mintegy 3000 intézmény és 11.000 kutató regisztrált a honlapon.

EURAXESS Services (a korábbi ERA-MORE Hálózat) külföldön állást nyert kutatók és családjuk számára könnyíti meg a beilleszkedést és letelepedést gyakorlati információkkal pl. az adózás, munkavállalás, letelepedés, társadalombiztosítás, szállás, beiskolázás, kultúra és mindennapi élet témakörében.

EURAXESS Rights (A Kutatók Európai Kartája és A Kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexe:

http://ec.europa.eu/eracareers/pdf/kina21620b2c_hu.pdf oldalain a kutatók és alkalmazóik jogai és kötelezettségei felől tájékozódhatnak az érdeklődők. A Kutatói Kartát és Kódexet 2005-ben fogadta el az EU és eddig 23 ország, 800 intézménye csatlakozott a kezdeményezéshez.

EURAXESS Links (korábbi ERA-Link) az Európán kívül (USA, Japán) dolgozó európai kutatók hálózata. ●

Maradj ERASMUSOS itthon is!

ALUMNI FOR EUROPE HÁLÓZAT – A TAGOK SZEMSZÖGÉBŐL

Arról, hogy milyen programokat is szervez az Afe iroda, az alumni tagok tudják a leghitelesebb képet nyújtani:

Nagy Nándor, Erasmus, 2006, Skócia

„Nagyszerű élményben volt részem az Erasmus ösztöndíjam alatt. Nagyon örülök annak, hogy ez a kapcsolat nem szakadt meg, nem ért véget, és az Alumni hálózatán keresztül sok érdekes és hasznos programban vehettem részt azóta is.

Először egy 2 napos prezentációs tréningen vettem részt, ami a várokozásomon felüli volt. Egy professzionális cég oktatott minket, és az általánosabb módszerektől a legkifinomultabb trükkökig vezettek be minket a szakma rejtelmeibe. Nagyon tanulságosnak tartom máig is, amikor a rögtönzött prezentációinkat kamerára vették fel, és utána szembesítettek minket saját magunkkal.

Ezen kívül részt vettem tesztíráson és egy ún. drámakörön (önismereti programon) is, amelyek, úgy gondolom, egy pályakezdő számára sokat segíthetnek. Mindezek mellett azért is érdemes járni ezekre a rendezvényekre, mert még több olyan diákkal találkozhatunk, akik beszámolnak kinti élményeinkről, és újra motivációt kaphatunk egy utazásra, világlátásra.”

Molnár Barnabás, Erasmus, 2007, Dánia

Az első Alumni rendezvényem a Magyarországon tanuló külföldi ösztöndíjasoknak szervezett „welcome party” volt. Az ott tapasztalt ismerkedési és nyelvyakorlási lehetőség pozitív élményekkel töltött fel, és ezután igyekeztem minél több rendezvényre ellátogatni. A Tempus Közalapítvány által szervezett Kutatók éjszakáján más Alumni tagokkal, illetve külföldi hallgatókkal együtt érdekes előadásokat hallgathattunk, valamint látványos kísérleteket „csodálhattunk” meg.

Ezen kívül részt vettem egy főként németországi szakmai gyakorlatokkal és munkavállalással foglalkozó előadáson is, ahol a korábban kint járt hallgatók prezentálták tapasztalataikat, és adtak tanácsokat. Az előadások nagyon hasznos információkkal látták el a kiutazni vágyó hallgatókat.

Úgy vélem, minden érdeklődő, ismerkedni vágyó embernek érdemes részt vennie ezeken a

Az Alumni for Europe (Afe) hálózat az európai képzési programokban részt vett diákok, fiatal diplomások interaktív hálózata. A hálózatot a Tempus Közalapítvány keretein belül működő Afe iroda fogja össze, azzal a céllal, hogy tovább támogassa e kiemelkedő képességű, speciális szakmai, nyelvi és kulturális ismeretekkel rendelkező személyeket. Az Afe lehetővé teszi a volt ösztöndíjasok hálózatépítését (pl. rendezvényekkel), tanácsadói szolgáltatást biztosít, így járul hozzá a végzett diákok sikeres álláskereséséhez, valamint tájékoztatással és képzéssel támogatja a leendő ösztöndíjasokat a külföldi tanulmányaikra való felkészülésben. Az Afe iroda törekszik arra, hogy a ma-gyar Alumni tagok mellett minél több Magyarországon tanuló külföldi hallgatót is bevonjon a programjaiba. Ez utóbbi törekvésnek az volt az oka, hogy egy olyan hálózatot kívánunk kiépíteni, amely a közös programokon keresztül lehetőséget biztosít a magyar és a külföldi ösztöndíjasoknak egymás – ezáltal minél több kultúra – megismerésére és tapasztalataik kicserélésére.

rendezvényeken. Akkor is, ha már nem tervez további ösztöndíjas külföldi utazást, hanem csak itt, Budapesten szeretne érdekes, más országból, kultúrából származó emberekkel beszélgetni, élményeket megosztani, barátságokat kötni. Vagy egy újabb külföldi utazáshoz kedvet kapni az onnan származó hallgatók ajánlásainak köszönhetően.

● Horváth Veronika, Erasmus, 2003, Finnország

„Az Alumni rendezvények lehetőséget nyújtanak nekünk, volt ösztöndíjasoknak, hogy külföldi hallgatókkal találkozzunk, és általuk a különböző kultúrákat ismerjük meg. Ilyen pl. a „Barangolás a kultúrák között” elnevezésű rendezvénysorozat, amelyen egy-egy országból érkező külföldi hallgatók mutatják be saját országukat, valamint olyan magyar Alumni tagok számolnak be tapasztalataikról, akik ezekben az országokban töltötték ösztöndíjukat. Ezen programsorozat keretén belül részt vettem a litván-finn, a mediterrán, valamint az izlandi esten, ez utóbbin egy, az adott országgal kapcsolatos filmet is megnéztünk.”

● Mózer Viktor, Erasmus, 2007, Hollandia,

„Erasmus ösztöndíjamat Hollandiában töltöttem, az ottani élmények, a multikulturális környezet és az ország számos érdekessége után nehéz volt hazatérni. Azonban a hazatérést követően nem sokkal kaptam egy meghívó levelet az Alumni for Europe Irodától, amely olyan programokat mutatott be, amelyek a külföldi életvitel egyfajta folytatását sugallta. Igyekeztem minél több programon részt venni, különös tekintettel azokon, melyeket a Magyarországon tanuló nemzetközi diákokkal együtt szerveztek. Külön öröömre szolgált, hogy egy Budapesten szakmai gyakorlatát töltő olasz barátomat is elhívhattam az egyik rendezvényre. A helyszínek és az aktuális események ötletesen voltak egymáshoz választva. A nemzetközi esteken kívül számos programot kizárólag magyar Alumni tagoknak szervezett az AfE iroda. Az alábbi három programon – melyek mindenképp érdekesek és hasznosak voltak számomra – vettem részt: prezentációs technika tréning, drámakör és személyiség teszt.

Mindenképpen üdvözlöm az Alumni tevékenységeit, segítenek a hazatérés utáni, szürkének tűnő időszak túlélésében, továbbá új ismerősök, barátok szerzésében.” ●

Összeállította: **VERESS Mariann**
mariann.veress@tpf.hu

Leonardo Mobilitási Tanúsítvány

hosszabb távú támogatás a legjobbakknak

A Leonardo program csaknem másfél évtizedes múltra tekinthet vissza Európában – és a magyar szakképző intézmények is már 1997 óta részt vehetnek a programban. Ez idő alatt a program legnépszerűbb, legnagyobb létszámú pályázattípusát a mobilitási projektek jelentették (Magyarországon eddig több mint 12.000 fő, az elmúlt nyolc évben több mint 330 intézmény kapott támogatást), amelyek tanulók, illetve felnőttek külföldi szakmai gyakorlatát, valamint tanárok, oktatók és egyéb szakképzési szakemberek külföldi tapasztalatcseréjét támogatták: a mobilitás sajátos pedagógiai eszközzé vált, kialakult minőségi kritériumrendszerrel, egyre bővülő módszertani eszköztárral.

A program hazai megvalósítását értékelő külső szakértők megállapítása szerint – miközben a mobilitási pályázatokat összességében rendkívül kedvezően értékelik – intézményi szintű hatás csak akkor várható a mobilitási projektektől, ha az nem egyszeri, hanem rendszeres esemény az intézmény életében: stratégiai elemként kezelik a nemzetközi kapcsolatokat; több nemzetközi partnerük van; mind a tanárok, mind a diákok szélesebb köre és gyakrabban vesz részt nemzetközi mobilitási projektben; nagyobb a Leonardón kívüli pályázói aktivitásuk is; nő az iskola versenyképességi pozíciója; nagyobb lesz az iskola nyitottsága; esetleg hálózati együttműködésbe is be tudnak kapcsolódni (*ld. Mártonfi György: A Socrates és a Leonardo program 2000–2006 közötti működése Magyarországon*).

Az intézmények 2000 óta akár kétéves mobilitási projekteket is megvalósíthatnak,

azonban még ez az időtartam is túl rövid ahhoz, hogy középtávon számolhassanak a mobilitás lehetőségével. A program egészen mostanáig megkövetelte, hogy a kiforrott, a gyakorlatban bevált projektek további támogatására is újra és újra pályázatot nyújtsanak be az intézmények. Ez nem könnyítette meg azt, hogy az intézmények a mobilitást beépítsék intézményi stratégiájukba és képzési programjukba, hiszen megtörténhetett, hogy egy korábbi projekt sikerét a következő pályázat kudarcra követte, akár a pályázati aktivitás hullámmozása, akár a pályázói rutin megbicsaklása miatt. Kevés magyar intézmény van abban a helyzetben, hogy jelentős uniós támogatás nélkül is számottevő mobilitást tudna megvalósítani.

Ezen a pályázattal kapcsolatos változtatna gyökeresen a Leonardo Mobilitási Tanúsítvány (Leonardo Mobility Certificate). 2009-ben indul útjára az új kezdeményezés, amelynek célja, hogy a korábban Leonardo mobilitási projektet kiváló színvonalon megvalósító, a mobilitást az intézményi stratégia részévé tevő intézmények egyszerűbb formában, hosszabb időre és garantáltan juthassanak támogatáshoz.

A Mobilitási Tanúsítványt a nemzeti irodák ítélik majd oda pályázati formában: a tanúsítványra vonatkozó pályázatot együtt kell majd benyújtani a mobilitási pályázattal, első alkalommal 2009. február 6-án.

Amennyiben mindkét pályázat sikeres, akkor négyéves időtartamra szóló Mobilitási Tanúsítványt kap az intézmény, és a pályázatban kért időtartamra (max. két évre) szerződést köt vele a nemzeti iroda a ter-

vezett mobilitási projekt megvalósítására. A projekt befejeződéséhez közeledve azonban az intézménynek nem kell újabb, részletes pályázatot benyújtania, hanem elegendő a támogatást a projekt legfontosabb paramétereinek (elsősorban: kiutazók tervezett száma, célszágok, szakterület, időtartam, igényelt támogatás összege, valamint az eredeti pályázathoz képest tervezett módosítások) megadásával igényelnie. A megítélt támogatás összege a beérkezett többi igény függvénye is, így a projekt folytatására megítélt támogatás akár kevesebb is lehet az eredeti projektre elnyert összegnél – azonban az garantálnak tekinthető, hogy a Mobilitási Tanúsítvány időtartama alatt az intézmény mobilitási projektje támogatásban részesül.

A projektek megvalósítását a nemzeti irodák ugyanúgy nyomom követik, és a szerződéses feltételektől jelentősen eltérő teljesítés esetén akár a Tanúsítvány visszavonására is sor kerülhet.

A kezdeményezés során biztosítani kell, hogy a program tegye lehetővé új intézmények bekapcsolódását, vagyis a pályázati keret csak egy – országonként meghatározandó mértékű – részét lehet a mobilitási tanúsítvánnyal rendelkező projektek részére lekötöni.

Egy mobilitási tanúsítvány akár több célcsoportra is vonatkozhat, ha valamennyi célcsoport vonatkozásában áll mögötte mobilitási pályázat.

A Mobilitási Tanúsítvány elnyeréséhez a pályázatban egyrészt azt kell bemutatni, hogy a korábbi Leonardo projektjeik meg-

valósítása milyen eredményekkel és tapasztalatokkal járt, másrészt azt, hogy az intézmény rendelkezik a projektek megvalósításhoz szükséges háttérrel, mind az intézmény stratégiai terveinek, mind a minőségirányítás és a szervezeti kapacitás vonatkozásában – mindezt megfelelő dokumentumok csatolásával.

A Mobilitási Tanúsítvány pályázatot elbíráló szakértők a korábbi projektek megvalósításának megítélése érdekében a nemzeti irodától egy adatlapot kapnak, amely tartalmazza a vonatkozó projektek legfontosabb adatait: a ténylegesen felhasznált támogatás / tényleges kiutazói létszám a leszerződött támogatáshoz / kiutazói létszámhoz képest; a résztvevők elégedettsége az egyéni beszámolók alapján; a beszámolók benyújtásával kapcsolatos esetleges késedelmek; szabálytalanságok vagy problémák; nívódíj jelölések / díjak, stb. Mindezek alapján csak a legkiválóbb projektek számíthatnak arra, hogy a Mobilitási Tanúsítványt elnyerik.

2009 az indulás éve lesz, és sok részlet kidolgozása, eldöntése a következő hónapokra marad, azonban a kezdeményezés minden bizonnyal tovább erősíti a minőségelvű megközelítést, csökkenti a pályázók adminisztratív terheit, és ösztönzi a mobilitási tevékenység beépülését az intézményfejlesztési stratégiákba. ●

TORDAI Péter
peter.tordai@tpf.hu

NEMZETKÖZI

– már a szakképzésben is

AZ INTÉZMÉNYEK KÖZÖTTI TANULÁST, A JÓ PÉLDÁK ÉS A TAPASZTALATOK ÁTADÁSÁT ELŐSEGÍTŐ TÖBBOLDALÚ NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK MÁR HOSSZÚ ÉVEK ÓTA MEGHATÁROZÓ HELYET FOGLALNAK EL AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZOKTATÁSI ÉS FELNÖTTOKTATÁSI PÁLYÁZATAIBAN (COMENIUS ISKOLAI EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROJEKTEK, GRUNDTVIG TANULÁSI KAPCSOLATOK). AZ EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁS PROGRAM 2007-ES INDÍTÁSÁNAK AZ VOLT AZ EGYIK CÉLJA, HOGY KOHERENSEBBÉ TEGYE A PÁLYÁZATTÍPUSOK RENDSZERÉT, ÉS AZ EGYIK PÁLYÁZATI PROGRAMBAN MÁR BEVÁLT PÁLYÁZATTÍPUSOKAT TEGYE ELÉRHEŐVÉ A TÖBBI ALÁGAZAT SZÁMÁRA IS. ENNEK JEGYÉBEN INDULT 2008-BAN A LEONARDO PROGRAMBAN, A SZAKKÉPZÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS PROGRAMJÁBAN A LEONARDO PARTNERSÉGEK PÁLYÁZATTÍPUS. A PROJEKTEK LEGALÁBB 3 KÜLÖNBÖZŐ ORSZÁG SZAKKÉPZÉSI INTÉZMÉNYEINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉN ALAPULNAK. A KÉTÉVES FUTAMIDŐ SORÁN EGY KÖZÖS TÉMÁN DOLGOZNAK, ÉS AHHOZ IGAZODVA VALÓSÍTANAK MEG ÚN. MOBILITÁSOKAT – PROJEKTTALÁLKOZÓKAT, SZEMÉLYES EGYEZTETÉSEKET. A TAPASZTALATOKAT A PROJEKT FUTAMIDEJÉNEK LETELTÉVEL EGY KÖZÖS PROJEKTERMÉKBEN FOGLALJÁK ÖSSZE.

Benyújtott és elfogadott pályázatok intézménytípusok szerint

	Benyújtott pályázat	Elfogadott pályázat
Szakképző intézmény	23	8
Felsőoktatási intézmény	5	2
Képzőközpont	2	2
Alapítvány	5	1
Egyesület	5	0
Szakmai szervezet	4	4
Vállalat	5	1
Munkaügyi központ	2	1
Összesen	51	19

PARTNERSÉGEK

Az első pályázati fordulóban meglepően sok, 51 pályázat érkezett a Tempus Közalapítványhoz, ezek közül kilencben magyar intézmény a partnerséget összefogó koordinátor, a többiben pedig partneri szerepet vállaltunk.

A pályázatok tartalmi bírálata kizárólag a partnerség koordinátorának országában történt, azonban a szerződést már az egyes partnerekkel a saját nemzeti irodájuk köti meg. A közös európai bírálati lapon végzett értékelések alapján az Európai Bizottság egy európai rangsort állított fel. A rangsorban a legtöbb pontot elért projektől „lefelé” haladva az egyes nemzeti irodák költségvetésük határáig támogathatták a projekteken részt vevő pályázókat – amennyiben azok a megadott minőségi szintet elérték. A bírálat eredményeként végül 19 magyar intézmény kapott támogatást, együttesen 297.000 EUR értékben. Ezzel a 300.000 eurós pályázati keret lekötése csaknem 100 százalékos. Ennek értéke különösen akkor válik világossá, ha figyelembe vesszük, hogy egyes országokban a pályázati keret jelentős része lekötetlen maradt (az előzetes adatok szerint pl. Ciprus 58%, Írország 50%, Franciaország és Spanyolország 39%, Svédország 23%, stb.), európai szinten átlagosan 12%.

Európában összességében 2088 intézmény nyújtott be pályázatot, és közülük 810 részesül támogatásban, ez 39 százalékos eredményességi mutatót jelent.

A nyertes projektek együttesen 344 mobilitást, azaz külföldre történő kiutazást vállaltak. Sajnos egyetlen magyar koordinátor kapott csak támogatást, a többiek partnerek.

A pályázatok magas színvonalát mutatja, hogy Magyarországon csak azok számíthattak támogatásra, akik a maximális bírálati pontszám több mint 75 százalékát elérték. Négy esetben még ez is kevés volt: ők a magas pontszám ellenére azért nem kaptak támogatást, mert egy vagy több partnerük esetében az egyes országokban meghatározott költségvetési keret már nem volt elegendő az adott partner támogatásához, ezért a partnerség a minimális „3 ország 3 intézmény” kritérium limitje alá esett.

A beadott magyar pályázatok alapján a legaktívabb pályázók a mobilitáshoz hasonlóan ebben a pályázattípusban is a szakképző intézmények (szakközépiskolák, szakiskolák), azonban sok pályázat érkezett a Leonardo program más pályázattípusaiban kevésbé aktív alapítványoktól és egyesületektől, vállalkozásoktól, valamint szakmai szervezetektől is. 5 pályázatban a felsőoktatás is képviselteti magát, 2–2 munkaügyi központos és képzőközpontos pályázat mellett. Az egyes intézménytípusok eltérő eredményességgel pályáztak: a szakmai szervezetek pályázatai kivétel nélkül támogatást kaptak, az alapítványok és vállalkozások közül azonban csak 1–1, míg az egyesületek közül egyetlen egy sem kapott tá-

mogatást. Csak minden harmadik szakképző intézmény pályázata került elfogadásra, azonban ezzel is ez maradt a legjelentősebb intézménytípus.

Örvendetes, hogy sikerült a programba nagy számban új intézményeket is bevonni, hiszen a pályázók csaknem fele, 24 intézmény korábban még nem valósított meg főpályázóként se Leonardo mobilitási, se innovációs projektet – és a nyertes projektek között is ugyanekkora arányban képviseltették az új pályázók magukat (9 projekt).

A pályázatok földrajzi megoszlását tekintve azt láthatjuk, hogy míg a főváros erősen felülreprezentált – a beadott pályázatok 41, az elfogadott projektek 47 százalékaival – és sok pályázat érkezett Kelet-Magyarországról (Hajdú-Bihar: 8/4 (benyújtott / nyertes), Csongrád: 6 /2, Békés: 3/1), addig a teljes Dunántúlról csak 7 pályázatot adtak be, és mindössze egyetlen kapott támogatást.

Összességében úgy ítéljük meg, hogy a pályázattípus debütálása sikeres volt, nemcsak Magyarországon, hanem Európában is széles pályázói kör érdeklődését váltotta ki. A projektek megvalósításáról azonban leghamarabb jövő tavasszal, az első monitoring szemináriumok során lehet majd képet alkotni.●

TORDAI Péter
peter.tordai@tpf.hu

Új pályázati lehetőségek a Grundtvig akción belül

A 2009-es évtől több változás várható az Európai Bizottság által meghirdetett felnőttoktatás témájú pályázatok területén. Az Európai Bizottság döntése alapján a már régóta sikeresen futó Grundtvig pályázattípusokon kívül, mint a Grundtvig Tanulási kapcsolatok vagy a Grundtvig Előkészítő látogatások, három új pályázattípus kerül bevezetésre, a Grundtvig asszisztensek, a Grundtvig felnőtt tanulói műhelyek és a Grundtvig időskorú önkéntes projekt nevű pályázattípus, illetve a korábbi években Grundtvig Felnőttoktatási mobilitásként ismert pályázattípus szétválik Grundtvig szakmai továbbképzés felnőttoktatóknak és Grundtvig tanulmányutak és cserék pályázatokra.

GRUNDTVIG ASSZISZTENSEK: a pályázattípus célja, hogy a kiutazók fejleszthessék idegennyelv tudásukat, megismerhessék más országokat, azok oktatási rendszerét, illetve megtapasztalhassák, hogy mit jelent az európai dimenzió a felnőttoktatásban. Pályázni az Európai Unió tagállamainak, az EFTA országok (Izland, Liechtenstein, Norvégia) és Törökország bármely felnőttoktatással foglalkozó intézményében töltendő gyakorlatra lehet, mely gyakorlat alatt az asszisztens beépül az intézmény mindennapjaiba. Pályázatot olyan személyek adhatnak be, akik a felnőttoktatás területén dolgoznak (tanárok, egyéb tevékenységet végzők) vagy akik a felnőttoktatásba hosszabb-rövidebb kihagyás után visszatérnek, illetve felnőttoktatással kapcsolatos szakon végzett vagy jelenleg is tanuló hallgatók, akik a tanulmányaikból legalább két évet elvégeztek már. Fontos, hogy a pályázathoz csatolni kell a kiválasztott intézmény fogadónyilatkozatát.

Kiknek ajánljuk: egyetemistáknak, főiskolásoknak, gyakorló felnőttoktatóknak, a szakmába visszatérőknek. Azoknak, akik hosszabb időt tudnak szánni a külföldi tapasztalatszerzésre, és megbízható nyelvtudásukkal be tudnak illeszkedni a fogadóintézmény mindennapjaiba.

GRUNDTVIG FELNŐTT TANULÓI MŰHELYEK: a pályázattípus felnőtt tanulóknak biztosít lehetőséget egy külföldi kurzuson való részvételre, illetve intézményeknek egy nemzetközi workshop (műhely) megszervezésére. A műhelyek 10–20 főek lehetnek, témájukat tekintve nincs megkötés. A cél, hogy a rendezvények olyan nemzetközi tanulási lehetőséget és élményt biztosítsanak a résztvevőknek, amin keresztül fejleszthetik magukat. Grundtvig műhely szervezésére minden olyan intézmény pályázhat, amely igazolni tudja, hogy megfelelő kapacitással rendelkezik a szervezéshez. A pályázattal elnyerhető összeg fedezi a kurzus szervezési költségeit és a résztvevők utazási és megélhetési költségeit. Az eseményeken való részvételre minden felnőtt tanuló pályázhat az Európai Unió tagállamaiból, az EFTA országokból és Törökországból.

Kiknek ajánljuk: olyan szervezeteknek, melyek közvetlen kapcsolatban állnak felnőtt tanulókkal, ismerik érdeklődési körüket, igényeiket és ezeknek megfelelően képesek tanulási lehetőségeket felajánlani. Olyan intézményeknek, melyek szívesen hívnának rövidebb időre külföldről érkező vendégeket (tanulókat), ezzel színesítve tevékenységüket.

GRUNDTVIG IDŐSKORÚ ÖNKÉNTES PROJEKTEK: a pályázattípus keretében két intézmény működik együtt két éven keresztül. Fontos, hogy a partnerintézmények két különböző országból kerüljenek ki. Mindkét intézmény küld és fogad a projekt időtartama alatt legalább 2–6 időskorú önkéntest 3 és 8 hét közötti időtartamra. Önkéntesnek számít mindenki, aki szabad választás és döntés alapján végzi az adott tevékenységet, és ezért nem kap pénzbeli juttatást. Az időskorú kifejezés a pályázattípus esetében az 50 éves, illetve annál idősebb személyeket jelenti. Az önkéntesek utazhatnak egyedül és csoportokban is, de egy személy csak egyszer utazhat a projekt során. A partnerintézmények az Európai Unióból, az EFTA országokból és Törökországból kerülhetnek ki, és olyan nonprofit tevékenységet kell végzezniük, melybe az önkénteseket bevonva azok valós tanulási lehetőséget kaphatnak. A projektek célja ezen kívül egy hosszantartó partnerkapcsolat kialakítása az együttműködő intézmények között.

Kiknek ajánljuk: olyan szervezeteknek, amelyek dolgoznak vagy kapcsolatban állnak (időskorú) önkéntesekkel, és vállalják, hogy egy projekt keretében előkészítik, és lebonyolítják külföldi útjukat. Nem feltétel, hogy a szervezet felnőttoktatással foglalkozzon, ebben a projektben maga az önkéntesség hordozza magában a tanulási lehetőséget.

PÁLYÁZATTÍPUS	IDŐTARTAM	BEADÁSI HATÁRIDŐ (2008. szeptemberi információk alapján)	HOVÁ KELL A PÁLYÁZATOT BENYÚJTANI?
Grundtvig szakmai továbbképzés felnőttoktatóknak	5 munkanap – 6 hét	• 2009. január 16. (2009. április 1-je és 2010. április 30-a között megvalósuló tanulmányutakra) • 2009. április 30. (2009. szeptember 1-je és 2010. április 30-a között megvalósuló tanulmányutakra) • 2009. szeptember 15. (2010. január 1-je és 2010. április 30-a között megvalósuló tanulmányutakra)	Tempus Közalapítvány
Grundtvig tanulmányutak és cserék	1 nap – 12 hét	• 2009. január 16. (2009. április 1-je és 2010. április 30-a között megvalósuló tanulmányutakra) • 2009. április 30. (2009. szeptember 1-je és 2010. április 30-a között megvalósuló tanulmányutakra) • 2009. szeptember 15. (2010. január 1-je és 2010. április 30-a között megvalósuló tanulmányutakra)	Tempus Közalapítvány
Grundtvig felnőtt tanulói műhelyek	5–10 nap	• Kurzusszervezőknek: 2009. február 13. • Felnőtt tanulóknak: a kurzusszervező által meghatározott időpont	Tempus Közalapítvány Kurzusszervező
Grundtvig Tanulási kapcsolatok	2 év	2009. február 13.	Tempus Közalapítvány
Grundtvig asszisztensek	12–45 hét	2009. március 31.	Tempus Közalapítvány
Grundtvig időskorú önkéntes projektek	2 év	2009. március 31.	Tempus Közalapítvány
Grundtvig előkészítő látogatások	1–5 nap	folyamatos	Tempus Közalapítvány
Grundtvig Multilaterális projektek	1– 3 év	2009. február 27.	Európai Bizottság
Grundtvig Hálózatok	max. 3 év	2009. február 27.	Európai Bizottság
Grundtvig Kiegészítő tevékenységek	max. 1 év	2009. február 27.	Európai Bizottság

GRUNDTVIG SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉS FELNŐTTOKTATÓKNAK

Grundtvig tanulmányutak és cserék. Ez a két támogatási forma felnőttoktatással foglalkozó szakemberek külföldi továbbképzésen, tanulmányúton, konferencián való részvételét segíti elő. A látogatások célja a felnőttoktatók szakmai (és nyelvi) fejlődése, valamint az intézmények közti együttműködés és tapasztalatcsere ösztönzése. A támogatható tevékenységek széles skálája szinte minden (rövid és középtávú) külföldi tartózkodással járó továbbképzési igényt kielégít.

Kiknek ajánljuk: olyan felnőttoktatási szakembereknek, akik európai tapasztalatokat szeretnének szerezni és ezeket a hazai felnőttoktatás minőségének javításában, a kínálat bővítésében szándékoznak felhasználni. ●

További információk:
www.tka.hu »
Pályázatok » Egész életen át tartó tanulás program » Grundtvig

TURÓS Éva:
eva.turos@tpf.hu

FEKETE Éva:
eva.fekete@tpf.hu

EURÓPAI POLGÁRI NAPOK az aktívabb állampolgárságért

Mit jelent ma Európa az állampolgároknak? Hogyan vehetnek részt az állampolgarok az Unió napi ügyeiben? Hogyan éljük meg Európát? Az Európai Polgári Napok (European Civic Days) résztvevői ilyen és ehhez hasonló kérdéseket vitattak meg a szeptember 4-én kezdődött három napos konferencián, melynek Franciaország adott otthont. ●

Az első alkalommal megrendezett Európai Polgári Napokkal egy hagyományt szeretnének elindítani, ugyanis ezt követően minden évben megrendezésre kerül az állampolgári napok az éppen aktuális elnökség programjának részeként. A rendezvényt az Európai Bizottság is támogatja az Európa a polgárokért program „Nagy nyilvánosságú események” pályázatának segítségével. A rendezvényen a szakértők mellett közel 1500 fő vett részt, akik valamelyik európai nonprofit szervezet, politikai párt, nemzeti és európai hivatal képviselői közé tartoznak. A rendezvény legfőbb célja az volt, hogy a résztvevők interaktív keretek között osszák meg egymással tapasztalataikat, bemutassanak olyan jó gyakorlatokat, melyek segítségével az állampolgárokat nagyobb aktivitásra tudják sarkallni.

Az Európai Bizottság már korábban felismerte annak szükségességét, hogy az állampolgárokat közelebb hozzák az Európai Unióhoz, megismertessék annak működésével, szervezeti felépítésével, és közvetlenül is érdekeltté tegyék őket az Unió működésében. Az eddigi erőfeszítések sikertelenségét mi sem bizonyítja jobban, mint az írországi népszavazás elutasítása a Lisszaboni Szerződésre. A nemek nem a Lisszaboni Szerződés tartalmára vonatkoztak, hiszen a Szerződés legfőbb célja, hogy hatékonyabbá tegye az Európai Bizottság működését, és ez mindenkinek csak hasznára lenne, hanem arra, hogy féltették függetlenségüket. Ebben az esetben is nagyon fontos lett volna az állampolgárok megfelelő tájékoztatása.

Ezek után nem meglepő, hogy a konferencia szervezői a megvitatásra kerülő témakörök közé választották a 2009-es európai választásokat, ahol elsősorban olyan kérdésekre keresték a választ, hogy hogyan lehetne aktivizálni az állampolgárokat, hogy az őket érintő népszavazásokon részt vegyenek, milyen információk kerüljenek átadásra, és ezt milyen formában tegyék meg. A résztvevők elmondhatták ezzel kapcsolatos észrevételeiket, tapasztalataikat, melyeket igyekeznek a jövőben figyelembe venni.

A workshopok során az is megvitatásra került, hogy az oktatásnak milyen szerepe lehet az állampolgárok aktívabbá tételében. Vizsgálták a formális, nem formális és informális oktatásban rejlő lehetőségeket, és arra a megállapításra jutottak, hogy a formális oktatás a legkevésbé alkalmas eszköz arra, hogy a fiatalokat felkészítse az aktív részvételre, mivel nem tud elég gyorsan alkalmazkodni a változásokhoz. A nem formális oktatásnak pedig megvan az az előnye, hogy gyakorlatorientált, segít átültetni a gyakorlatba a megszerzett ismereteket.

Az állampolgárok aktivizálásában számítanak a nonprofit szervezetek, civil szervezetek részvételére is, hiszen ezek a szervezetek a legalkalmasabbak arra, hogy közvetítsék az állampolgárok észrevételeit, és áthidalják a szakadékot az állampolgárok és az Unió között.

A három nap során számos jó ötlet, észrevétel hangzott el. Innentől kezdve már „csak” az a feladat, hogy a kezdeti lelkesedés megmaradjon, és az ötletek megvalósításra kerüljenek.

Pályázatok

Projektükör

Egész életen át tartó tanulás és régiós partnerségépítés Kelet-Magyarországon

Mit jelent az egész életen át tartó tanulás az egyén számára? Milyen hatása lehet egy intézményi projektnek a saját térségében, régiójában?

Az alábbiakban egy-egy olyan projektet mutatunk be a 3 kelet-magyarországi régióból, amelyek az Egész életen át tartó tanulás program támogatásával valósultak meg, és témájuk, régiós kapcsolataik vagy eredményeik hatása miatt érdemes alaposabban megismerni őket.

IDŐSKORÚAK ÉLETMINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA A NYÍREGYHÁZI FŐISKOLA KÉPZÉSI ÉS TOVÁBBKÉPZÉSI INTÉZETE ÁLTAL MEGVALÓSÍTOTT GRUNDTVIG PROJEKT

A 2005-ben kezdődött nemzetközi projekt célja az időskorúak életminőségének javítása volt, amelyet a megvalósítók egy, a nemzetközi partnerekkel közösen kidolgozott képzési programmal szándékoztak elérni. A pályázati konzorcium vezetője a spanyolországi Almería Egyetem volt, a projekt hazai partnere pedig a Nyíregyházi Főiskola Képzési és Továbbképzési Intézete, melynek profiljában kiemelkedő szerepet játszik a felnőttképzés mellett az élethosszig tartó tanulás fogalma.

A Nyíregyházi Főiskola fontos szerepet tölt be a régió felsőoktatási palettájában, de nemcsak mint felsőoktatási intézmény, hanem a felnőttképzés más területein is kínál szakmai továbbképzéseket, nyelvtanfolyamokat és egyéb képzéseket. Emellett a főiskola gyümölcsöző kapcsolatot ápol többek között a helyi Pedagógiai Intézettel és az önkormányzattal, mely kapcsolatoknak köszönhetően tud piacépes igényeket és célzott szakképzéseket, illetve pedagógus továbbképzéseket kínálni, amelyek jól illeszkednek a felnőttkori tanulás koncepciójához.

A régió vállalkozásaival is eredményes együttműködések valósultak meg az eddigiekben, a főiskolás hallgatók külsős gyakorlati helyszíneken képezhetik magukat, illetve gyakornokként dolgozhatnak. Emellett a főiskola részt vállal a régió kutatás-fejlesztési projektjeiben is, nemcsak módszertani és oktatási kutatásokban, hanem természettudományi kísérletekben is. A projekt célkitűzései egybevágtak a régió azon elképzeléseivel, amelyek az öregedő népesség helyzetének javítását célozzák, a regionális tervek között fontos célként jelenik meg e célcsoport minél hatékonyabb foglalkoztatási és az oktatási reintegrációja.

Az elsődleges célcsoport azon időskorúak voltak, akik életminősége valamilyen szempontból leromlott (pl. egyedül maradtak, nyugdíjasok lettek, stb.). A projekt futamideje alatt a megvalósítók időskorúakat tanácsadóként kértek fel, hogy észrevételeikkel és javaslataikkal járuljanak hozzá a végeredményként tervezett képzési programhoz. A pályázat két éves futamideje alatt a kitűzött célok nagyrészt megvalósultak, a részt vevő országok európai szintű adatgyűjtést és elemzést folytattak, majd ezek segítségével összeállítottak egy képzési programot. A konzorciumi partnerek céljai közt szerepelt, hogy a képzési program kellően rugalmas legyen ahhoz, hogy a különböző országok tanárai a maguk és a csoport igényei szerint formálják, de ugyanakkor egyezzen a kimeneti oldal is. A projekt eredményei közé sorolható továbbá két, az időskorúak helyzetével kapcsolatos tanulmány, valamint egy modulrendszerű képzési anyag, melyek több nyelven, írott és online formában is elérhetők.

A nem tervezett eredmények közé sorolhatjuk, hogy az időskorúak nem várt aktivitással segítették a projektet, és hogy a különböző európai országokban mennyire szignifikáns különbségek merülhetnek fel az időskorúak helyzetét illetően. Ezzel kapcsolatban fontos kiemelni, hogy a nemzetközi konzorcium magasabb szakmai szintre emelte a projektmunkát, és a különböző intézmények szakemberei egymás tapasztalatait is sokban hasznosították.

A pályázat jó példája annak, hogy a különböző kultúrájú és eltérő elvárásokkal rendelkező országok hogyan tudják összehangolni munkájukat és az eltérő körülményeket egy közös programba integrálni. A felnőttképzéssel foglalkozó szakemberek számára leszűrhető az a tapasztalat, hogy a felnőttképzés és az élethosszig tartó tanulás nem szűkíthető le az ún. aktív korosztályra, oktatásra és képzésre. Az idősebbeknek, már nyugdíjasoknak, nem aktív munkaerő-piaci szereplőknek is van rá igényük, tehát a felnőttképzés célkorosztálya kiterjeszhető és ki is kell terjeszteni.

REGIONÁLIS SZAKKÉPZÉSI MODELL SPANYOL MINTÁRA A BÉKÉS MEGYEI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA ÁLTAL KOORDINÁLT LEONARDO PROJEKT

A gazdasági kamarák hosszú évekre visszamenő tapasztalatai azt mutatják, hogy a megyék nem töltenek be megfelelő koordinációs szerepet ahhoz, hogy a szakképzésük szerkezete megfeleljen a munkaerőpiac igényeinek. A szakképzési rendszerünk széttagolt, indokolatlan párhuzamos képzések, piacképtelen vagy éppen túltelített szakmákkal kibocsátott, elhelyezkedni nem tudó pályakezdők tömege, és a költséges fenntartás a jellemző. A gazdasági kamarák az elmúlt 2 évben több javaslatot is tettek a szakképzés koordinációjának, irányításának javítására, és hangsúlyozták, hogy össze kell fogni a képzés és a piac azon szereplőit, amelyek befolyással bírhatnak a középfokú szakképzés munkaerő-piaci megfeleltetésére.

A Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Szakképzési Bizottsága 2006-ban elkötelezte magát, hogy a dél-alföldi régióban kidolgoz egy, a térség igényeit kielégítő adekvát szakképzési modellt, és elfogadtatja azt a munkaerőpiac szereplőivel. A pályázat megvalósítói a spanyol szakképzési gyakorlatot tekintették példának. Ennek megismerésétől azt remélték, hogy egyrészt segíti a munkájukat, másrészt hozzájárul ahhoz, hogy itthon egy életképes modellt elfogadtassanak a gazdasági környezettel, mivel a spanyol gyakorlat, a helyi viszonyokat figyelembe véve, életképes, kivitelezhető, s általa létrehozható egy olyan intézményrendszer és szakmastruktúra, amely képes a gazdaság elvárásainak megfelelő beiskolázásra.

A projekt témája már 2005 év végén körvonalazódott, amikor megfogalmazódott a szakmai együttműködés igénye három területi kamara között. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei és a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara jó gyakorlatát átveve a regionális szakképzési modell kidolgozás és annak továbbfejlesztése érdekében vezetői szinten többször történt szakmai tapasztalatcsere az említett kamarákkal. Ezek a területi kamarák már kidolgozták a regionális szintű szakképzési modelljeiket, melyek a szakképzési oktatásszolgáltatás regionális szinten szerveződő intézményirányító testület által működtetett és finanszírozott önálló intézmények hálózata.

A Spanyolországban tapasztaltak megerősítették azokat a több fórumon is elhangzott véleményeket, melyek szerint az iskolarendszerű szakképzés fenntartása és irányítása regionális szinten tudja biztosítani a nagyobb objektivitást az oktatott szakmaszerkezet, a ténylegesen szükséges intézményszám vonatkozásában. Ezek alapján a megvalósítók elkészítették a projekt keretében tervezett szakképzési stratégiát, mely helyzetelemzést, SWOT analízist és operatív célok, feladatok pontos meghatározását tartalmazza. Másik jelentős lépés a tanulmányút megvalósulását követően, hogy a régióban 2007. április 2-án a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezésére megkötötték egy együttműködési megállapodás a Szakképzési Bizottság között.

Az együttműködő felek, abból kiindulva, hogy a három megye az uniós csatlakozás után hosszú távon is érdekelt a szakképzés tartalmi és formai változtatásában, a munkaerő-piaci változások igazításában és európai színvonalú szak- és felnőttképzésben (összhangban a Dél-alföldi Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége céljaival és alapvető feladataival) megállapodtak abban, hogy szakmai munkájukat összehangolják, és elősegítik a dél-alföldi régió munkaerő-piaci igényeikhez igazított szakképzési rendszerének kialakítását.

MI KELL AZ ÉLETHEZ?

A MISKOLCI LÉVAY JÓZSEF REFORMÁTUS GIMNÁZIUM ÉS DIÁKOTTHON COMENIUS PROJEKTJE

A 2004/2005-ös és a 2006/2007-es tanévben megvalósított projekt céljai között szerepelt a részt vevő országok közötti multilaterális kulturális kapcsolatok kiépítésén túl, hogy kommunikációra ösztönözze Európa különböző földrajzi elhelyezkedésű iskoláinak diákjait, és tudatosítsa bennük közös európai gyökereinket gazdasági, politikai, kulturális téren.

A hazai, görög, német és erdélyi megvalósítók igyekeztek olyan témát választani a célcsoportot képező 13–15 éves és 16–18 éves korosztályú diákság számára, amely használható, gyakorlatias: a kutatómunka során a gyerekek olyan hasznos ismereteket és tapasztalatokat szerezhetnek, melyeket mindennapjaik során és a jövőben is hasznosíthatnak majd felkészítésként az egész életen át tartó tanulásra. A bevont tanulók által feldolgozott témák közvetlenül vagy közvetve érintik a mindennapi életüket, hatással vannak a társadalomban betöltött szerepükre.

Ezek a témák a következők voltak:

- életmód
- értékek a társadalomban
- vallás
- zene
- pénz
- dohányzás
- drog
- alkohol
- számítógép
- sport
- szabadidő, közlekedés.

A projekt során a tanulók olyan stratégiákat, megoldási terveket készítettek az adott témákhoz kapcsolódóan, melyek segíthetik céljaik elérését, és a megvalósítás során elért hozzáadott értékek hozzájárulnak majd a tanulók társadalomban betöltött egyéni szerepének, valamint egy egészséges, életképes értékrend kialakításához, mely célok illeszkednek az intézmény működésének átfogó stratégiájához. A diákokban tudatosult, hogy korosztályonként, egy országon, egy régióon belül és nemzetenként is más az emberek (jelen esetben a fiatalok) élethez, illetve az élet egyes területeihez való viszonya. A közös munka tovább növelte az egymás iránti empátia és tolerancia érzését a fiatalokban. A mások tisztelete, a lehetőségekkel való élés képessége a legfontosabb dolgok, amelyben fejlődhetnek a részt vevő diákok.

Az iskola a régióban jelentős szerepet játszik, mivel a környező megyék településein élő tanulók gyűjtőhelye, emellett jó kapcsolatokat ápol a régió szakmai intézményeivel. A tanulók diakóniai szolgálat keretében szolgálatot teljesítenek a helyi szeretetotthonban, idősök otthonában, és a Református Kismamaházban, így élő tapasztalatokat szereznek ezeken a területeken, melyet a projektmunkában és a jövőben tovább kamatoztathatnak. Az észak-magyarországi régió halmozottan hátrányos helyzetű térség, itt van igazán szükség reális problémafeltárára és segítők kezekre.

A projektbe bevont tanulók a megvalósított tevékenységek során megfelelő leckét kaptak problémamegoldásból, másokkal való együttműködésből, partnerségi viszony kialakításából, toleranciából, mások elfogadásából, melyek fontos kompetenciák az egész életen át tartó tanulás felé vezető úton.

Összeállította: **IBOLYA Emese**
emese.ibolya@tpf.hu

TUMPEK ANDRÁS
(Nyíregyházi
Főiskola),
VARGA ANIKÓ
(Békés Megyei
Kereskedelmi és
Iparkamara) és
DR. KÓCZI ROZÁLIA
(miskolci Lévy József
Református Gimnázium és Diákotthon)
beszámolója alapján

Ciao ITALIA

Itáliát látni nagy ajándék az életnek, de ezért meg is kell dolgozni. Ezt tették a Móra Középiskola angol nyelvi előkészítő osztályos diákjai és tanárai, akik májusban 11 napig projektalálkozón vettek részt Olaszországban.

Az iskolának ez már a sokadik Comenius iskolai együttműködés projektje, amelyben a diákok azt kutatják, hogy a helyi hagyományok és az európai értékek hogyan élnek egymással összhangban. A találkozót megelőzően több tucat DVD telt meg a partnerországok (Olaszország, Bulgária, Törökország) nemzeti értékeit bemutató saját készítésű filmekkel és diabemutatókkal, amelyeket a diákok a projekt munkanyelvén, angol nyelven ismertettek. Készül egy közös honlap is, így a világhálón is elérhetőek lesznek a filmek.

A projektalálkozó házigazdája idén Cosenza gimnáziuma volt, ahová 15 mórás diák utazott busszal Csenedes Tünde programkoordinátor és Csiszárné Kocsis Gizella tanárnő kíséretében. Magyarország és a kisalföldi régió kulturális örökségét nagyon talpraesetten, igényesen mutatták be.

A pályázat másik ágát az igazgatói tanulmányút képezte. Horváth Miklós, a Móra iskola igazgatója és számtalan sikeres nemzetközi pályázat támogatója most azért látogatott el Olaszországba, hogy ismereteket, tapasztalatokat szerezzen az ország oktatási rendszeréről és az iskolák működéséről. A tanulmányútra Kollárné Fekete Ágnes angoltanár kísérte őt el. Érdekes volt megtapasztalni, hogy mennyire természetes módon, ugyanakkor tudatosan teszik az olasz emberek mindennapjaik részévé ezt az óriási kulturális örökséget, s mennyire büszkéek rá.

Alaposan felkészült mindenki az útra, hisz csodák sora várta őket, amelyek kulturálisan is, lelkileg is megérintettek gyereket, felnőttet egyaránt. Pompeji, Tropea, Reggio Calabria és Monte Cassino mind olyan városok, amelyek külön-külön is elkápráztatják az utazót. Mindennek megkoronázása azonban Róma volt – még akkor is, ha a dél-olasz napsütés után az Örök Város esővel fogadta a csapatot.

Mindenkinek mást adott ez az út. A szünetekben a diákok még most is a cosenzai remek szálláshelyet, az olasz lányokat és fiúkat, a finom pizzát és spagettit, a pompeji romokat, a római rendház kedves apácáit, a sixtusi kápolnát emlegetik. Egy dolog biztos: angolnyelvtudásuk rengeteget gyarapodott a felkészülés során, amivel aztán az út folyamán kiválóan tudtak már kommunikálni. Hosszú távon pedig ahhoz járult hozzá ez a látogatás, hogy a tanulóiban kialakuljon egy olyan világvélemény, amely Európát egységben és összefüggésben látja.

„Nagyon élveztem az olasz utat, mivel részletesebben megismerhettem egy másik ország kultúráját, valamint én is mesélhettem hazámról. A projektben való részvétel nagyon hasznos volt, mivel így új barátokra tettem szert, valamint angoltudásomat javítottam. A programok is nagyon érdekesek voltak, szép helyekre látogattunk, amit mindenki élvezett, de sajnos – fájó szívvel ugyan – búcsút vettünk egymástól.” – Semsák Liza ●

CSENCES Tünde
programkoordinátor
Móra Ferenc Általános és Középiskola, Győr

Itáliában járva az utazónak gyakran támad olyan érzése, mintha más idősíkba tévedt volna át. Felpillant a térképből és az útikönyvből egy szűk síkatorban, s ott tornyosul előtte egy ókori építmény, amit eddig csak képeslapokról ismert – s most visszahőköl a hirtelen jött nagyszerű látványtól. A fürge robogók elöl ügyesen kitérve egy kövön talál menedéket, amely valamelyik ókori császár palotáját díszítette. Néhány nap elteltével pedig már olyan természetesen ül le a reggeli espressóját felhörpinteni egy középkori dóm árnyékában, mintha az idősíkok már rég egybefolytak volna, s ő otthonosan mozog bennük.

A vízipóló szárnyakat ad

Ben Vient New York-i újságíró a *Világ-Nyelv / Külföldi tanárjelöltek, tanárok fogadása* program keretében 2008 februárja óta a budapesti Médiatudományi Szakközépiskola vendégtanáráként dolgozik. Ben négy diákjával egy nyári kurzus keretében speciális projektet valósított meg, amely során interjút készítettek a magyar vízilabda válogatott tagjaival, és bepillantást nyerhettek olimpiai felkészülésükbe. Az interjú az amerikai NBC és a The Budapest Times on-line hasábjain jelent meg.

Hogy merült fel annak az ötlete, hogy speciális nyári kurzust hirdess meg a diákjaidnak?
Már régóta nagy rajongója vagyok az olimpiai játékoknak, és mivel Magyarország komoly sporthagyományokkal bír, különösen a vízilabda területén, szerettem volna többet megtudni erről itt tartózkodásom idején. Ezzel párhuzamosan, a tanulókkal eltöltött első félév után megfogalmazódott bennem, hogy a diákoknak több projekt munkára lenne szükségük ahhoz, hogy szakmailag motiváltak legyenek, mert ezt a fajta motivációt nem kapják meg az iskolapadban ülve. Így elkezdtem gondolkodni különféle projektötleteken, és ez szép lassan összeért a személyes érdeklődéssel.

Milyen jellegű előkészületeket igényelt a projekt?

Mivel a diákok számára ez volt az első olyan gyakorlati feladat, amely segítségével valós szakmai helyzetben próbálhatják ki magukat, sok munkámba került bizalmat ébreszteni a bennük, hogy egyáltalán részt vegyenek a fakultatívként meghirdetett kurzuson. Mivel korábbi tanulmányaik során egyáltalán nem voltak hozzászokva az ilyen jellegű gyakorlati feladatokhoz, úttörőként kellett felvállalnom, hogy önbizalmat öntsek beléjük, és elhissem velük, hogy képesek lesznek rá.

Hogyan választottad ki a kurzus résztvevőit?

Minden diákomnak meghirdettem a lehetőséget, de csak néhányan mutattak érdeklődést. Ez döbbenetes volt számomra. Ha az Egyesült Államokban hirdettem volna meg egy hasonló kurzust, valószínűleg túljelentkezés miatt nem győztem volna visszautasítani az érdeklődőket. A tény, hogy ilyen kevés diák ismerte fel a projektben rejlő lehetőségeket, szembesített a magyar oktatási rendszer problémáival. Véleményem szerint jóval több figyelmet kellene fordítani a kreatív készségek és a kritikus gondolkodás kibontakoztatására, amihez nélkülözhetetlen a hasonló értékrendet képviselő pedagógusok és iskolavezetés támogatása is.

Hogy sikerült közel férkőzni a vízilabda válogatott tagjaihoz, és lehetőséget kapni az interjúra?

Számos előkészítő találkozón vettem részt a válogatott menedzsmentjének tagjaival, akik rendkívül nyitottak voltak az ötletemre. A Magyar Vízilabda Szövetség képviseletében különösen Móricz Éva és Török László segítségét szeretném kiemelni, akik valóban csodálatosan kedvesek, segítőkészek voltak velem, és igazi magyar vendégszeretetet tanúsítottak a közös munkánk során.

Hány alkalommal vehettél részt tanulóiddal az edzéseken? Milyen élményeitek vannak ezzel kapcsolatban?

Többször is részt vehettünk a válogatott edzésein, különböző napokon. Tapasztalhattuk, milyen hosszú edzésnapjaik vannak. Az interjúkra kevés idejük jut, hiszen a játékra és a felké-

szülésre összpontosítanak. Ezt tapasztalva valóban boldog voltam, hogy sikerült biztosítani az interjúkat a tanulók számára, és ezúton is szeretném megköszönni a Magyar Vízilabda Szövetség hathatós közreműködését ebben. Hálás vagyok azért is, hogy a játékosok készek voltak időt szánni a tanulói interjúkra.

Hogyan történt a projekt értékelése?

A projekt nem ért véget azzal, hogy elkészültek az interjúk. Minden tanulóval külön-külön időt töltöttem azért, hogy mind mélyebben átlássák és megértsék a szerkesztői folyamatokat. A bőrükön tapasztalták, milyen fontos a pontos, tömör kérdésfeltevés, és a lényeglátó, alapos jegyzetek készítése. A folyamat végén az interjúkat angolra fordítottuk.

Mi volt számodra a legnehezebb a projekt megvalósítása során?

A legnagyobb kihívást az jelentette, hogy segítsék legyőzni a diákok féltreimét és bizalmat ébreszteni bennük maguk és a megvalósíthatóság iránt. Az interjúk első napján két diák odajött hozzám, és arra kértek, engedjem őket haza, mert annyira félnek, hogy az izgalomtól nem lesznek képesek elkészíteni az interjút. Számomra ez a kérés 20 éves médiahallgatók részéről felfoghatatlan volt. Az ő korukban Amerikában én már újságoknak írtam, publikáltam. A tanárim bátorítottak ebben, és lehetőségem nyílt arra, hogy az ehhez szükséges készségeimet gyakoroljam, fejlesszem. Azt figyeltem meg, hogy a magyar oktatási környezet nem kedvez e készségek kibontakoztatásának, a tanárok maguk sem felkészültek, hogy segítsék ebben a diákokat, hiszen sokszor maguk sem rendelkeznek hasonló tapasztalatokkal. A Világ-Nyelv program nagy eredményének tartom, hogy lehetőséget biztosít arra, hogy a külföldi tanárok gyakorlatközei tapasztalatai hatást gyakorolhassanak a magyar tanulókra.

Mi volt számodra a legemlékezetesebb?

Miután az interjúk megjelentek, a diákok odajöttek, és megköszönték nekem, hogy részt vehettek ebben a nagyszerű lehetőségben. Ez volt a legszebb élményem a projekt kapcsán. A tanulóknak minden csoportban elmondom, hogyan emlékeztettek engem annak idején saját tanárim arra, hogy egy Amer-I-Can vagyok. („I am an Amer-I-Can”, a szójáték fordítása: „amerikai vagyok”, vagy „Amer-képes-vagyok”, tehát „meg tudom csinálni”). Végig azon voltam, hogy ugyanezt az önbizalmat és motivációt adhassam át saját tanulóimnak is. Így nagyon boldog vagyok, hogy a projekt elindította őket ezen az úton.

Hogy élték meg a tanulók a projektet? Mi volt a legnehezebb, illetve a legnagyszerűbb élmény számukra?

Először idegesek, bátortalanok voltak, kevés önbizalommal. Az első interjúnapon, mikor megkértek, engedjem őket haza, azt mondtam nekik, nem mehetnek sehová. Biztosítottam őket arról, hogy jól előkészítettük a munkát, és hogy képesek lesznek összeszedetten levezetni az interjút. Ezeket a gyerekeket úgy toltam ott előre, ahogy valószínűleg korábban még senki nem tette – támogatva őket önbizalmukban, önértékelésüket megerősítve. Ennek a napnak a végén a két diákot alig lehetett elrángatni onnan, maradni akartak és több és több interjút készíteni. Hihetetlen volt! Boldog vagyok, hogy ezáltal visszaigazolást kaptam meglátásomról, hogy valójában mire is van szükségük ezeknek a gyerekeknek. Csodálatos volt látni, hogyan kapnak szárnyra a szemem előtt. Nagyszerű, hogy a Világ-Nyelv program lehetőséget adott minderre, és azt kívánom, hogy mind több magyar nevelő vállalja az ehhez hasonló kihívásokat.

AKIK SZÁRNYRA KELTEK...

Milyen feladataitok voltak az előkészítés során?

Pécsi Péter: Először is utána kellett járnunk a játékosokat érintő háttérinformációknak, és át kellett gondolnunk, a tényadatok mögött milyen részletek lehetnek érdekesek velük kapcsolatban, milyen személyes gondolatokra és tapasztalatokra lehetnek kíváncsiak az olvasók. Végül Ben segített kiválasztani a legjobb kérdéseket.

János Dóra: Az Interneten végeztem előzetes kutatómunkát a játékosokról, megtanultam a nevüket, arcukat, így készültem a velük való találkozásra. Ezen kívül Bennel a vízilabda szabályait és történetét is áttanulmányoztuk.

Mi volt számotokra a legnagyobb élmény a projekt kapcsán?

Pécsi Péter: Nagyszerű érzés volt, hogy egy írásom megjelenhetett egy olyan nemzetközi weboldalon, mint az [nbc.com](http://www.nbc.com).

Kovács Tamás: Fantasztikus volt ezekkel a híres magyar sportolókkal beszélgetni. A játékosok közvetlenek és kedvesek voltak velünk.

Füzesi Bálint: Ez volt az első alkalom, hogy egy ilyen projektben dolgozhattam, ami nagyon érdekes volt számomra. Fantasztikus érzés arra gondolni, hogy interjút készítettem a kedvenc játékosommal, Kis Gáborral. Mindig is álmom volt, hogy egyszer találkozjak vele. Nagyon jó interjúalany volt, és kifejezetten tetszett neki a projektünk.

János Dóra: Jó érzés volt látni, mikor megjelentek az interjúink. A családom és a barátaim büszkék voltak rám.

Mit gondoltok, mit tanultatok a közös munka során?

Pécsi Péter: Csak most értettem meg, mennyi előkészítést és milyen kemény munkát igényel egy ilyen cikk elkészítése, valamint hogy mennyit segít, ha jól szervezett csapatmunkában dolgozunk. Az angol tudásom is sokat fejlődött.

Kovács Tamás: Most fogtam fel, hogy a jövőben valóban válhat belőlem újságíró, hiszen képes voltam arra, hogy elkészítsem ezeket az interjúkat. Ben nagyon sokat segített abban, hogy mindezt megértsem, és hogy végigcsináljam a projektet, amelynek hatására komolyan elgondolkoztam a jövőmről. Mikor elküldtem a közölt interjúkat a családomnak és a barátaimnak, azt mondták, hogy szerencsés vagyok, hogy részt vehettem egy ilyen lehetőségben, és hogy Ben a tanárom.

Füzesi Bálint: Megtanultam a pontos és gyors jegyzetelés technikáját az interjúbeszélgetés alatt, és hogy hogyan készítünk pontos fordításokat. Ezek mind teljesen más dolgok, mint amiket általában az iskolában tanulunk.

János Dóra: Az interjúkészítések első napján nagyon ideges voltam. Haza akartam menni, hiszen még soha nem voltam ilyen éles interjúhelyzetben. De Ben nem engedett, csak azt mondogatta, hogy jó munkát fogok végezni, hiszen ő hiszi, hogy képes vagyok rá. Megtanított rá, hogy nincs okom félni, és hogy az életben számos nagyszerű lehetőségem lehet még, ha képes vagyok élni vele. ●

KOVÁCS Eszter
eszter.kovacs@tpf.hu

• http://www.budapesttimes.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=8692&Itemid=210
• <http://www.nbcolympics.com/waterpolo/news/newsid=162854.html#team+qas>

Az első magyar órák

A PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM EILC KURZUSA

Az Erasmus programon belül az Erasmus University Charterrel rendelkező felsőoktatási intézmények és a magyar mint idegen nyelv oktatására specializált egyéb szervezetek Erasmus Intenzív Nyelvi Kurzusok szervezésére is pályázhatnak. A kurzus a Magyarországra érkező külföldi hallgatóknak nyújt segítséget, hogy Erasmus tanulmányaik megkezdése előtt megismerkedhessenek a magyar nyelv alapjaival, az itteni szokásokkal és kultúrával.

A 2008/2009-es nyári és téli kurzusok megszervezésére összesen 7 intézmény, a Balassi Intézet, a Debreceni Egyetem, az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, a Kaposvári Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem és a Szegedi Tudományegyetem pályázatát támogattuk.

Az őszi szemeszter előtti EILC kurzusokat júliusban és augusztusban rendezték meg.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem 11. intenzív kurzusának nyitó ünnepsége 2008. augusztus 4-én volt a piliscsabai campuson. Az intézmény EILC kurzusainak titkáról és az alkalmazott módszerekről *Beke Márton*, a Nemzetközi Kapcsolatok Osztályának vezetője mesélt nekünk.

„Az első EILC kurzusunkat 2002-ben szervezte a Kar, akkor még Károlyi M. Ágnes vezetésével, és azóta – hiszen több téli egyetemet is tartottunk – már túl vagyunk az első X-en. Most indítjuk a 11. tanfolyamot, és nagy reményekkel tekintünk a „pázmányos” intenzív nyelvi kurzusok második dekádja elé.

Az általunk szervezett EILC kurzusok mára szerves részét képezik a tanévünknek, el sem tudjuk nélküle képzelni a létet. Bölcsész-karként kiemelt feladatunk a nyelvoktatás és az egyes népek, nemzetek kultúrájának megismertetése. A magyar nyelv és kultúra oktatásában kiváló lehetőséget látunk arra, hogy népszerűsítsük hazánk kulturális értékeit, és ezeket a nyelvismeret révén mind közelebb hozzuk a hallgatókhoz. Meggyőződésünk, hogy aki nyelvünket megtanulja, az hazájába visszatérve vagy más tájakon járva nemcsak országunk, de közelebről egyetemünk nagykövete is lesz – és ennél jobb reklámra nincs szükség.

Nagyon sok intézményi, szakmai és személyes kapcsolatunk származik a nyári vagy téli egyetemeknek köszönhetően, hiszen diákjaink nem csupán a már meglévő partnerintézményeinkből érkeznek hozzánk. A kurzusok kötetlen légköre, az interkulturális bemutatkozó

estek pedig lehetőséget teremtenek a küldő intézmények, az ott zajló képzések, kutatások megismerésére is. Az előkészítés és lebonyolítás során szerzett tapasztalatokkal pedig szívesen gazdagítjuk partnereinket: idén például az Erasmus személyzet képzése (Staff Mobility) keretében hozzánk érkező lengyel és szlovák kollegáinkat tájékoztattuk az EILC szervezés mesterfogásairól.

Az idei nyári kurzus munkájában három magyarnyelv-tanár vesz részt. A kulturális komponens előadásait felváltva további hat oktatónk tartja. A tanterv sarokköveit természetesen előre meghatározzuk, ám jelszavunk – nemcsak az EILC kapcsán – mindig a rugalmasság. Az oktatók, a szervezők és a diákok folyamatos kapcsolatban állnak egymással (hiszen erre kiváló lehetőséget kínál, hogy ilyenkor hallgatók, tanárok és szervezők csaknem mind karunk piliscsabai campusán laknak), és – amennyiben ez a kitűzött képzési célokat jelentősen nem befolyásolja – lehetőséget adunk a program megváltoztatására. Hallgatóinktól minden kurzus végén írásbeli értékelést kérünk. Ezek, illetve az oktatók visszajelzései alapján döntöttünk úgy, hogy az idén a tavalyi három hét helyett négy hetes kurzust tartunk, illetve hogy a kulturális komponens előadásainak témáját bővítjük.

Nyelvtanáraink mindannyian rendelkeznek magyar mint idegen nyelv oktatására jogosító diplomával. Munkájukat szemléltető eszközök és számítógépes programok segítik. A Beszédmester elnevezésű szoftver segítségével a diákok például kiejtésüket csiszolhatják. A tanórák után látogathatják a mini-könyvtárat, ahol több magyar nyelvvel és kultúrával kapcsolatos könyv közül választhatnak. Az oktatás során nem csupán a nyelvtani tudásra és a szókincs gazdagítására koncentrálnak: a társalgási gyakorlatok elősegítik a nyelv mindennapi életben való hasznosítását is. Az e téren folyó oktatás eredményességét szokták igazolni a kurzus záráskor a hallgatók által előadott rögtönzött színdarabok.

A kurzus közben egy úgynevezett „mid-term” teszt szolgál a haladás mérésére, majd az utolsó két napon írásbeli és szóbeli vizsgával zárul a tanítás. A kulturális előadásokon, kirándulások alatt megszerzett ismeretekről szintén írásban számolnak be a hallgatók. A kurzus végére elsajátíthatják a nyelvi alapokat, és akár rövidebb beszélgetéseket is folytathatnak. Az általunk használni kívánt tankönyv lehetőséget nyújt a későbbi folytatásra is.

A nyelvoktatás mellett mindig nagy hangsúlyt fektetünk a kulturális komponensre. A magyar és közép-európai kultúrát, történelmet, politikai rendszert bemutató előadásaink kötetlen formában szolgáltatnak bőséges és hasznos információt hazánkról. Az előadások végén kiosztott handoutok velős összefoglalói az itt elhangzottaknak. Az óraadók mind egyetemünk kiváló és nagy szakmai tapasztalattal rendelkező oktatói. Előadásai angol nyelven folynak.

A délutánonként tartott filmklubok a magyar filmművészet népszerű darabjait mutatják be angol feliratozással. A vetítés előtt rövid ismertetőt tartunk a filmről, annak születéséről.

A kikapcsolódást és az ország jobb megismerését szolgálják a hétvégi kirándulások. Ezen alkalmakkor egyetemünk hallgatói kalauzolják a résztvevőket. Olyan helyekre igyekszünk utazni, amelyek valamilyen módon kapcsolódnak a kulturális előadások elhangzottakhoz.

Az elmúlt évek visszajelzései alapján a legnépszerűbb és legkedveltebb programok az interkulturális estek. Ezen alkalmak célja a diákok és saját országuk, népük kultúrájának megismerése. A különböző nemzetek bemutatják egy-egy tipikus ételüket, táncukat. Kvíz és egyéb vicces csapatjátékok szokták színesíteni az estét, esetenként

rögtönzött koncerttel vagy táncbemutatóval. A lehetőségek azonban határtalanok, és a hallgatók évről évre meglepik a szervezőket kreativitásukkal. Ezen esték egyikét a szervező csapat rendezi, muzsikával és táncszízzel egybekötve, melyet a magyar népzenei bemutató előadás vezet be.

Végezetül egy rövid kis esemény, amely önmagában igen sok mindent elárul arról, hogy miért érdemes Erasmus intenzív nyelvi kurzust szervezni. Nem sokkal a megnyitó ünnepség után egy vörös hajú és szakállú fiatalember lépett az irodánkba. Némi akcentussal, de folyékonyan és szinte hibátlanul beszélt magyarul. Hamarosan kiderült, hogy az egyik első EILC kurzusunk résztvevője volt, aki olyannyira megszerette hazánkat, hogy azóta is itt él, és szinte tökéletesen megtanult magyarul. Arról, hogy miképp emlékszik vissza a Pázmányon megtartott nyári egyetemre, tanúskodnak egykori diákunk szavai:

„Ha itt, Piliscsabán át visz az utam, igyekszem mindig megállni egy kis időre, megiszom egy kávét vagy eszem valamit, és visszaemlékezem a szép napokra, amikor először érkeztem külföldi diákként ebbe az országba, és beültem az első magyarórákra.”

Szervezőként és tanárként is úgy gondolom, hogy csupán egyetlen ilyen visszajelzés miatt is megéri nyári egyetemet szervezni – de hozzá kell tennem, hogy szerencsére nem egyedi esetről van szó. ●

VICZE Tímea
timea.vicze@tpf.hu

Mitől lehet izgalmas egy CEEPUS hálózat?

Befejeződött egy tanév, már el is indult az új. Több folyamat lezárult, mások csak most kezdődnek. Az igazán izgalmas dolgok azonban mindig folytatódnak, megújulnak, megpróbálnak felelni a kor kérdéseire, kihívásaira, felvetéseire, ugyanakkor törekcszenek arra, hogy megtartsák és továbbbéltsék a korábbi évek hagyományait, hasznos, megőrzendő eredményeit.

Amikor a CEEPUS Ösztöndíjprogram hálózatai között kutakodtam, számos ilyen értékes együttműködésre bukkantam. Cikkem írásakor nagy segítségemre volt a reális véleményalkotásban 4 magyar hálózati partner koordinátor: Dr. Barabás László Nyíregyházi Főiskola Német Nyelv és Irodalom Tanszék, Dr. Kalácska Gábor Széchenyi István Egyetem Gépészmérnöki Kar, Dr. Kottyán László Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatika Szak és Dr. Tarr Zsuzsanna Szent István Egyetem Agrártudományi és Természetvédelmi Kar.

Mi is az a CEEPUS hálózat? Egy sajátos nemzetközi együttműködési forma a felsőoktatásban, amely lehetőséget teremt az egy cél irányába igyekvő felek közös gondolkodásához, hosszú távú tervezéshez, a csapatmunka előnyeinek kiaknázásához. Jó alap a fiatalok világlátásának kiterjesztéséhez, a nemzetközi munka összehangolásához. A koordinátorok szavaival élve stabil, kiszámítható kapcsolatépítés, tudástranzfer, amely nyomán mód nyílik a tudásintegrálásra, a projektszemléletű oktatásra, lehetőség tananyagfejlesztésre, új oktatástechnológiák megismerésére. A közös képzések és kutatások keretei megteremtésének eleven bázisa. A bolognai folyamat megvalósításának egyik színtere, amely a felsőoktatás európai dimenzióját fejlesztve, esetlegesen elektronikus könyvtár, virtuális portál kialakításának is teret enged.

Olyan témakörökkel kerülnek kapcsolatba az egyes intézmények és a résztvevők, amelyek művelése igen specializált tevékenységet tételez fel, és a CEEPUS program segítségével nélkül nem volnának megvalósíthatók. Lépést lehet tartani a módszertani újdonságokkal, beemelve az interkulturalitást, az innovációt és a kreativitást (a 2008. és a 2009. év európai prioritásait). Gyakran szorosan kapcsolódik más, sikeres oktatási projektekhez, mint például a Leonardo da Vinci program keretében megvalósult MELLANGE ("Multilingual E-Learning for Language Engineering") kísérleti projekt, de lehet Erasmus projektek továbbfejlesztése is.

Az egyre bővülő számú, eltérő kulturális és szakmai hátterű felsőoktatási intézmény bekapcsolódása a már régóta jól működő rendszerbe új szint vihet és visz is egy-egy hálózat életébe. Ez nem csak tematikailag és földrajzilag jelent többletet a hálózat tevékenységében részt vevőknek, sok esetben az újfajta tanulási módszereket is közelebb hozza, érthetőbbé teszi, akár észrevétlenül, nem is tudatosan.

A résztvevők körében mára már egyre ismertebbek és népszerűbbek Kelet- és Dél-Európa intézményei is. Erősödik a régiós tudat, regionális együttműködési rendszerek alakulnak ki, a partnerek hatnak egymásra, aktív információcsere zajlik. Megismerik, sokszor a gyakorlatban ki is próbálhatják egymás technológiai rendszereit, eszközeit.

A megfogalmazott célok képesek megjeleníteni az individuum szintjén, a viszonylag magas résztvevői számokon keresztül pedig már társadalmi hatás gyakorlására is alkalmasak. Több esetben kap erős hangsúlyt a kics csoportos tanulás a gyakorlati, empirikus (tapasztalatokon alapuló) képzési forma egyik eszközeként. Ide és a folyamatos kapcsolattartáshoz köthető a több hálózatban is már rutinszerűen használt e-learning és a virtuális portál is.

A hatékony tanulás, azaz a különféle tanulási, oktatási formák, módszerek adekvát, egy konkrét helyzethez, a téma és személyi igényeihez igazodó alkalmazása napjainkban gyakran megfogalmazott elvárás. Ugyanis a szakemberek azt remélik, hogy ez a sokak számára ismeretlen logika és megközelítés csökkenteni képes a gyökeresen megváltozott életforma, az újfajta munkaerő-piaci elvárások, a globalizáció, valamint a család mindinkább csökkenő szerep- és felelősségvállalása következtében fellépő műveltségi hiátust és érdektelenséget; sőt esetleg meg is tudja gátolni annak létrejöttét. Fontos tehát megnéznünk, hogy az egyik legfontosabb felsőoktatási mobilitást biztosító program hálózataiban hogyan kap hangsúlyt a hatékony tanulás. Több magyar partnerintézmény jár élen a blended learning, azaz a vegyes oktatás, tehát két vagy több képzési forma egyidejű alkalmazásában és elterjesztésében. Különösen jó eredmények érhetők tetten a különböző oktatási módszerek adaptált, konkrét témákhoz és intézményi tradíciókhoz igazított kombinált oktatási formák szakszerű használatakor. Így tudniillik kellő mértékben támogatható a személyes és a szociális fejlődés is.

Mire egy tanulni vágyó fiatalból hallgató válik, már túl van a közoktatás különböző fokozatain. Optimális esetben megismert több tanulási formát, szeret és tud – mert megtanult – tanulni. Amennyiben mégsem volna minden tekintetben magabiztos, fordulhat a mentorához, a mentorrendszer sok hálózat sajátja ugyanis.

Még az ilyen ideális helyzetben is, minden kétséget kizáróan állítható, hogy sokkal inkább felkelti még a téma iránt érdeklődő hallgató érdeklődését is, sőt az oktatót is szórakoztatja, kihívás elé állítja az újfajta, nem hagyományos módon ismert tananyag. A lehetőségek tárháza szinte kimeríthetetlen, bár természetesen a végtelenség mindenkor határt szabhatnak a téma, a hagyományok és pénzügyi források esetleges korlátai.

A kurzusáthallgatások, melyek ötvözik a hagyományos, a feladatrendszeres, valamint a programozott oktatás előnyeit, nem pusztán a szakmai, nyelvi és kulturális ismereteket bővítik – különös tekintettel az eltérő kultúrájú országok különbözőségeire és azonosságaira –, de ezek révén az érdeklődő hallgatók és oktatók beleláthatnak a partnerintézmény oktatási rendszerébe, stratégiájába is. Ez a tény pedig megalapozhatja a későbbi intézményi és személyes fejlődést, együttműködést.

A labor- és terepmunka a kiscsoportos, a programozott és a feladatrendszeres oktatás pozitívumait igyekszik kiaknázni, a mesterképzés és a PhD hallgatók segítése az individualizált, vagyis személyre szabott oktatás szép példája. A különböző nemzetközi szakmai bizottságok munkájában történő aktív jelenlét és közreműködés sem pusztán azért hasznos, mert az intézményekben felhalmozódott tudáspotenciál tovább épül, és beágyazódik a gyakorlati szakmai munkába, de a kiscsoportos tanulást eszközül hívva növeli a társadalmi érzékenységet, valamint az együttműködési készséget.

Abban az esetben, ha a korábban említetteken felül még közös oklevelet biztosító oktatási programot vagy programokat is sikerül a partnerintézményeknek kidolgozniuk, ráadásul kurrens szakterületen korábban kevésbé ismert kelet- és dél-európai intézmények tudásanyagát is becsatornázva, azzal előreláthatóan jelentősen növelik a végzett hallgatók esélyeit az elhelyezkedésnél, a képességeiknek megfelelő munka és munkahely megtalálásánál, könnyebbé válhat számukra a munkaerőpiacra való beilleszkedés folyamata itthon és külföldön.

A különböző oktatási módszerek megismerése és együttes alkalmazása növeli az interkulturális különbségek okozta nehézségeket.

Talán ez jelenthet megoldást az Európai Kredit-átviteli Rendszer egységesítésére, azaz a külhoni tanulmányok hazai egyenértékű elismertetésére. Bár ez még komoly szakmai egyeztetéseket igényel, mert láthatóan sok a félreértés és az ellenérdekeltség is ebben a kérdésben. A jól működő hálózatok ebben a munkában is élen járnak.

Nem véletlen, hogy a több éve zökkenőmentesen működő hálózatoknál (ahol elégedettek a partnerek a pályázók, magas a hónapfelhasználás) nemcsak a jól megválasztott téma a meghatározó, a partnerek élő és egyenrangú, interaktív kapcsolata érhető tetten, de nyomon követhető a hatékony tanulás különféle elemeinek optimális kölcsönhatása is. A koordinátorok munkája nem egyszerűen saját intézményükre korlátozódik, a különböző gyakorlati megoldások (mint például a visszacsatolások adatbázisba rendezése és interaktív módon nyilvánossá tétele) szinergiája, hálózaton belüli elterjedése és fejlődése hatványozottan növelheti a résztvevők motiváltságát, egy hálózat eredményességét.

Ha pedig a szakmailag jól átgondolt tematika, módszertan és az elhivatott koordinátori szervező és utánpótló munka mellé az ésszerűen alkalmazott technika is felsorakozik, mint például a távoktatás, az e-learning vagy éppen a virtuális portálok folyamatosan működő fórumokkal, már akár úgy is érezhetjük, hogy lebontottuk a határokat.

Ne becsüljük le a fiatalokat, a jövőépítő kreativitást! Ők majd megteszik a magukét, ha lehetőséget teremtünk rá. Mondjuk egy-egy izgalmas nemzetközi CEEPUS hálózattal. ●

DR. MÁDAI MÓNICA
monika.madai@tpf.hu

A Leonardo da Vinci innováció-transzfer projektek fő célja a máshol működő jó gyakorlatok „eltanulása” és meghonosítása. A tavalyi évben támogatott projektek közül hamarosan zárul az első, melyet példaként szeretnénk bemutatni: hogyan illeszkedik a célmeghatározás a felhívás feltételeihez, és milyen intézményi profit nyerhető a szorosan vett eredmények mellett.

A filmes fellegváarak bevétele

INNOVÁCIÓ- TRANSZFER A SZÍNHÁZ- ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEMEN

A budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem Európa-szerte az egyik legpatinásabb intézmény a maga nemében. Jelentős, nemzetközi hírű oktatói gárdával dicsekedhet és olyan oktatási hagyományokkal, amelyekre méltán büszkék azok az egykori diákok – film- és színházművészek –, akik e falak között tanultak.

A hagyományok mellett azonban nem hanyagolhatók el a megújulás, a modernizáció kérdései sem. Legalább akkora hangsúlyt kell fektetni a nemzetközi trendek követésére, a technológiai és piaci változásokra, mint a bevált módszerek megőrzésére ahhoz, hogy a hagyományosan magas színvonal továbbra is fenntartható legyen. Tudomásul kell vennünk, hogy a magyar képzés már nemcsak a magyar piacra képez szakembereket, hanem egész Európa számára.

Ebben segített a Leonardo innovációtranszfer pályázat. A cél az volt, hogy a Színház- és Filmművészeti Egyetem Filmfőtanszaka által képzett filmrendezők, operatőrök, vágók, producerek, forgatókönyvírók az Európai Unió munkaerőpiacán is tudjanak érvényesülni, illetve, hogy pályakezdőként a szűkös magyar filmgyártási források mellé olyan európai pénzeket is képesek legyenek elnyerni, melynek feltétele koprodukciós együttműködés a filmgyártási szakaszban. Ehhez ismerniük kell az Európa más nagy filmgyártó országaiban működő filmoktatási és filmgyártási rendszereket.

Ehhez két felmérést kellett elvégeznünk. Először is a SZFE oktatói között arról, hogy milyenek szeretnék látni a jövőbeni oktatási rendszert, mit hiányolnak, mit tartanak jónak, folytathatónak. Másodsor, meg kellett keresni Európában azokat a legjobb gyakorlatokat, tehát a sikeres filmgyártással rendelkező országok filmes iskoláit, amelyek más elveken működnek, mint a hazai oktatás, és meg kellett találni azokat a kapcsolódási pontokat, amelyek segítségével módszereket, egész rendszereket vehetünk át tőlük.

Ez utóbbi felmérésből a következő három fontos tanulságot vontuk le:

- oktatásuk gyakorlatcentrikusabb, mint a miénk – emiatt nem is egyetemi keretekben oktatnak, hanem nonprofit alapítvány, magániskola, művészeti iskola, stb. keretében;
- a legkorszerűbb digitális technológiát tanítják;
- a hatékonyság, a nyitottság, a kooperáció kulcskategóriák mind az intézménymenedzsmentben, mind a képzési tartalomban és módszerekben.

Ezek a tanulságok nagyrészt egybeváltak azokkal a kívánalmakkal, amelyeket az oktatókkal folytatott felmérésekből szűrtünk le:

- gyakorlatcentrikusság növelése a képzésben a látott jó gyakorlatok alapján;
- képességfejlesztés intézményi, oktatói és hallgatói szinten a hatékonyság, a kooperáció és a nyitottság érdekében;
- források felkutatása a legfejlettebb technológia képzésbe való bekapcsolása érdekében;
- a nemzetközi kommunikáció fenntartása és fejlesztése a társakadémiákkal önmagunk (azaz az oktatói munka színvonala és az intézménymenedzsment) folyamatos fejlesztése érdekében.

Leonardo innovációtranszfer pályázatunk programja a következő:

1. A Filmfőtanszak oktatói karának európai tanulmányútja. A 4 célország, célakadémia: az európai filmművészet legsikeresebb dán produkcióit létrehozó dán akadémiára, a felnőttoktatásban kiváló norvég akadémiára, a képzési piacra sikerrel belépő varsói Wajda-iskolába és az európai filmoktatás fellegvárába, a London Film Schoolba. A kiutazók között volt többek között Gothár Péter, Enyedi Ildikó, Kende János, Máté Tibor, Bárdos András, Fekete Ibolya, Pálfi György. A kiutazások után a fenti iskolákból a lehető legtöbb rendező-, operatőr-, dokumentumfilmes, forgatókönyvíró-, vágó-tanár meghívása egyetemünkre tapasztalatcserére, workshop megtartására. Az oktatói kar egészét érintő találkozások révén azt a személyes kapcsolatrendszert szerettük volna létrehozni, mely melegágya további két- és többoldalú együttműködéseknek. Ennek a programpontnak a célja az volt, hogy az egyetem tantestületébe minél mélyebben és teljesebb körben hozzuk be az európai képzési metódust, a legkiválóbb gyakorlatokat.

2. Bevételt termelő média- és filmes továbbképzési portfólió létrehozása

a/ a technológiai fejlesztéseket célzó anyagi forrás megteremtése céljából;

b/ a hosszú távú pénzügyi fenntarthatóság érdekében a szakma igényeire építve, azon belül elsősorban

c/ a 2012-ig határidős európai digitális átállás továbbképzési igényét felmérve és kielégítve.

A 151.000 eurós összköltségvetésű projekt 2007. október 1-jén kezdődött, és a 2008. decemberi befejezési határidő felé közeledve lassan befejeződik.

Már lezárultak az oktatói utazások, a budapesti tanári konzultációk közepénél tartunk. Intenzív eszme- és tapasztalatcseré zajlik a projektben érintett tanári karok között, eddig 5–10 közös projektötletet eredményezve, melyek részben saját erőből azonnal, részben külső források segítségével a közeljövőben elindíthatóak. A Filmfőtanszak tantestülete jelenleg készíti a közeljövőre érvényes oktatási koncepcióját, melybe a külföldi tapasztalatok evidensen épülnek bele. Az egyetem újonnan kinevezett rektorhelyettese az összes utazáson részt vett, pályázatában a látott intézménymenedzsment-elemek hangsúlyosan szerepeltek.

A projekt fenti része hatással van a teljes, kb. 50 fős oktatói kar mindennapi tevékenységére, és érintett benne kb. 50 európai társakadémián oktató tanár.

Az egyetem kidolgozta – és első körben az MTV-vel megkötött hároméves háttérszerződéssel támasztotta alá – médiatovábbképzési portfólióját, melynek tananyagai és a szélesebb „piacra dobást” lehetővé tévő marketinganyagai elkészültek. Az egyetem kameramani, dokumentumfilmes, rendezőasszisztens mesterkurzusokat, beszédtechnikai, beszédviselkedés-kommunikáció kurzusokat indít, nemzetközi workshopokat szervez a médiaszakmának; gyakorlatcentrikus workshopokat indít az amatőrfilmes célközönség számára; és filmszakmai OKJ-tanfolyamok speciális változatának elindítására készül, mely kreditpontokkal mérhetően átmenetet képez a szakoktatás és a felsőoktatás között. Nemzetközi mesterkurzus tematikáját dolgozza ki, melyet Európa-szerte keresett magyar filmművészek vezetnek. Mindezzel megteremti azt a bevételt, melynek birtokában a PPP-forrásból tervezett infrastrukturális, technológiai beruházás-felszerelés éves bérleti díját finanszírozni tudja.

A projekt ezen része révén az oktatói kar szinte egésze további munkaalkalmat talál a fizetős képzések rendszerében. Az egyetem sikeresen behatolt az állami televízió továbbképzési területére. Továbblépni a kereskedelmi, majd a digitális átállással növekvő számú réteg- és tematikus csatornák képzéseinek, továbbképzéseinek irányába lehet. Nyitott képzéseinkkel megcélozzuk a kb. 400–500 főnyi egyetemre bekerülni vágyó fiatal érettségizett réteget és a szakmában továbblépni akaró fiatal szakembereket. Az elérhető közelségbe kerülő új filmes és médiatechnológia az egyetem teljes hallgatói karának képzési színvonalát emeli. ●

WINKLER Erika
projektkoordinátor

Adj még egy esélyt!

EGYENRANGÚ FÉLKÉNT A VOLÁN MÖGÖTT

A jogosítvánnyal rendelkezők körében igényként jelentkezik ismeretfrissítő órák adása olyanok részére, akik már régen vezettek, vagy esetlegesen olyan stresszhatás érte őket (pl. véletlenül részesei voltak balesetnek), melyek feldolgozásához hozzáértő szakemberek segítségét kérik. Hasonló igény a fogyatékkal élők speciális közlekedési képzése, továbbképzése is.

A Horváth Járművezető-képző Iskola Kft. fontosnak tartja, hogy olyan, a társadalom periferiájára került embereknek is segítő kezdet tudjon nyújtani, akik a mai magyar valóságban hátrányos megkülönböztetések miatt csak nehezen tudnak a mindennapi közlekedés aktív résztvevőivé válni. 2005-től a kapuvári Horváth Járművezető-képző Iskola Kft. egyedülálló módon, a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének Győr Városi Szervezetével együttműködve tart a siketek és nagyothallók részére képzéseket.

A 2007 februárjában megvalósított előkészítő látogatás során sikerült olyan jó szakmai kapcsolatot kialakítani a Queen Elizabeth's Foundationnel (QEF), amely nagymértékben elősegítette a 2007. szeptemberi mobilitási projekt eredményességét.

A QEF bátorítja és képessé teszi a felnőtteket rokkantsággal, fogyatékossgal való együttélésre, illetve elősegíti azt, hogy a társadalom egyenrangú partnerként kezelje őket. Mindehhez eszközként a mindennapi közlekedésben való részvételük támogatásához nyújtanak segítséget speciális programokkal és képzésekkel.

Mivel a járművezetők képzése felett felügyeletet gyakorló magyar közlekedési hatóság nem rendelkezik központi tematikával az elméleti képzésnél fogyatékkal élő tanuló részére vagy akár csak ajánlásokkal a képzőszervek felé, illetve az érintettekkel, azok képviselőjét ellátó civil, társadalmi

szervezetekkel sincsen ismereteink szerint kialakult párbeszéd, ezért autósiskolánk vezetése elhatározta, hogy a tapasztaltak alapján felvállalja ennek úttörő szerepét hazánkban a QEF segítségével. A kezdeményezéshez pozitívan álltak hozzá az angliai alapítvány munkatársai.

A projekt résztvevői autósiskolánk gépjárművezető szakoktatói és közlekedésbiztonsági oktatói voltak. Kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy a csapatnak legalább egy hölgy tagja is legyen, akinek feladata a pedagógiai és andragógiai összetevők megfigyelése volt. A résztvevők részéről igényként merült fel a nyelvoktatás és egy szakmai-lélektani felkészítés, melyek a projekt keretében eredményesen megvalósultak.

Sikerült párhuzamot húzni a magyar jogrendszer és a nemzetközi, bevált gyakorlat között, elsősorban az alábbi területeken:

- a fogyatékkal élők járművezetői egészségi alkalmasságának feltételei,
- a fogyatékkal élők részvétele a közlekedésben vezetőként, különös tekintettel a személygépkocsival történő közlekedésre,
- a fogyatékkal élő gépjárművezetők által vezetett járművek különleges műszaki megoldásai,
- a fogyatékkal élők gépjárművezetői alkalmasságának emberi, illetve műszaki fejlődési irányai.

Másik projektpartnerünk, a Lancashire County Council, Road Safety Group jóvoltából látogatást tettünk egy vagy balesetokozás miatt vagy baleset következményeképpen fogyatékkal élővé vált emberek nappali foglalkoztatójában (Adult and Community Service). Megismerhettük rehabilitációs programjukat, illetve a közlekedésbe való integrálás, visszaintegrálás lehetőségeit, azok módszereit. Ez a program mély nyomokat hagyott mindannyiunkban, hiszen olyan tragikus élettörténeteket láthattunk és tapasztalhattunk, amelyek bármelyikünkkel megtörténhetnek egy véletlen közúti baleset során. Ekkor merült fel bennünk, hogy minden jövőző gépjárművezetőnek még a jogosítvány kézhezvétele előtt szembesülnie kellene ilyen, a fentiekben leírt tragédiákkal, mert az egy belső féket jelentene, óvatosabbá tenné őket.

Szakmailag olyan tudással gazdagodtak a kiutazók, mellyel segíthetnek a mozgásukban korlátozott embereknek az újra mobillá válásban.

A program során elért eredmények közvetett módon máris beépültek a képzésekbe, de hosszabb távon a Queen Elizabeth's Foundationnel közösen megvalósuló képzések lehetnek azok a területek, ahol esetlegesen a mozgássérültek egyesületeivel együttműködve látványos és a társadalom számára is hasznos eredményeket tudunk majd elérni.

ERDŐS Vilmos
projektkoordinátor

Szentpéteri Szabolcs virágkötő, az Artvirág Kft-nél kirakatdekorálással, virágkötészeti trendek kialakításával és bemutatók tartásával foglalkozik. 2003-ban 4 hetet töltött Finnországban Leonardo mobilitási program keretében virágkötészeti gyakorlaton.

Hogyan jutottál ki virágkötészeti külföldi szakmai gyakorlatra a Leonardo programmal?

Dísznövénykertésznek tanultam a Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskolában, és egy virágkötészeti háziversenyen figyeltek fel az iskola tanárai rám. Ezt követően más versenyen is szép eredménnyel szerepeltem, ezért aztán tanárim javasoltak erre az útra. Egy virágkötő diákkal, Mezőffy Tamással közösen mehettem ki Finnországba.

Milyen élményekkel gazdagodtál a kint töltött időszak alatt?

Az itthoni virágkötészethez képest sok újdonságot jelentett a kint töltött szakmai gyakorlat. Mind módszereiben, mind az alkalmazott viráganyag szempontjából nagyon bőséges kínálat volt jellemző, azelőtt az itthoni gyakorlatokon sokkal kevesebb virágból dolgozhattam. A finn tanárok és diákok nagyon közvetlenek voltak velünk, programokat szerveztek nekünk, hétvégén megmutatták a környéket. Az iskolát nagyon családias, kellemes légkör hatotta át. Érdekes és számunkra új volt, hogy minden munkánkat értékelni kellett a többiek előtt.

Mennyire befolyásolta szakmai pályafutásodat ez a külföldön töltött időszak?

Talán az igazán döntő az volt, hogy Molnár Mária tanárnő felfedezte bennem a virágkötészet iránti érdeklődést, és az, hogy versenyekre készítettek fel. A külföldi gyakorlat lehetőséget adott arra, hogy lássam, máshol hogy csinálják, és ez további motivációt adott a folytatásra. A kint tanultak, tapasztaltak hozzájárultak ahhoz, hogy a versenyeken eredményesen szerepelhettem, így aztán nevem lett a szakmában, ismertek, és könnyű volt munkát találnom.

Fontos-e, hogy az ember külföldre járjon tanulni?

Fontos, hogy az ember lásson más virágkötészeti kultúrát is, lásson különböző megoldásokat, azt, hogy másképp is lehet. Minél többet lát, tapasztal az ember, annál többet képes ebből profitálni. Ebben a szakmában pedig érezhető, hogy aki igazán jó, az gyakran megfordul külföldön, nyomon követi az európai trendeket. A diákoknak, akiknek erre lehetőségük van, azt mondom, ezt nem szabad kihagyni, olyan élményekkel gazdagodhatnak, ami egy életre meghatározó lesz.

Milyen nehézségekkel kellett megbirkóznod a gyakorlat alatt?

A legnagyobb nehézség a nyelvtudás volt, bár angolul tanultam, de azért egészen más volt, hogy csak magunkra voltunk utalva. Persze elboldogultunk, mindent meg tudtunk oldani. Akkor – úgy emlékszem – mi voltunk az első diákok az iskolából, akik önállóan utaztak ki, és tanár nélkül töltöttek kint 4 hetet. Egy kis faházban éltünk

az erdő szélén, önálló háztartást kellett vezetnünk, kaptunk egy autót, amivel a közeli városka virágboltjába, később Helsinkibe jártunk gyakorlatra.

Munkahelyeden is gyakran vannak külföldi tanulók gyakorlaton. Ez hogy befolyásolja az ott dolgozók életét?

Igen, gyakran érkeznek hozzánk külföldi tanulók gyakorlatra. Néhányuk nagyon nyitott személyiség, és jól kommunikál – így jó a hangulat, a munkahelyi légkör. Általában lehetőséget kapnak a szabad alkotásra, ilyenkor a kollégák is megfigyelhetnek egy-egy új dolgot, technikát, akár ötletet meríthetnek. Másrészt mi is igyekszünk nekik sok mindent megmutatni, a főnököm Szabó János bemutatókra, kiállításokra viszi őket.

Ne titkoljuk el, hogy 2006-ban első lettél a Virágkötészeti Magyar Kupán, társad, akivel Finnországban voltál, Mezőffy Tamás, tavaly Európai Ifjúsági Virágkötészeti Kupát nyert. Ezek nagyon szép eredmények. Gratulálók! Elégedett vagy szakmai pályafutásoddal, így 28 évesen?

Mondjuk azt, hogy jó úton járok. ●

Az interjút készítette:
ZALA Brigitta, a Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola nemzetközi kapcsolatok koordinátora

Testvérvárosok angol nyelvi tábora a Velencei-tó partján

Európa a polgárokért

AZ EURÓPA A POLGÁROKÉRT PROGRAM EGYIK LEGNÉPSZERŰBB ÉS LEGTÖBB PÁLYÁZÓT VONZÓ PROGRAMJA A TESTVÉRVÁROSI TALÁLKOZÓK. ENNEK NEMCSAK AZ AZ OKA, HOGY MAGYARORSZÁGON A TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLATOK HOSSZÚ MŰLTRE TEKINTHETNEK VISSZA, HANEM AZ IS, HOGY A PÁLYÁZAT MEGÍRÁSA NEM KÍVÁN KÜLÖNÖSEBB GYAKORLATOT A PÁLYÁZATÍRÁS TERÜLETÉN. A PÁLYÁZAT KÉRDÉSEI ELSŐSORBAN ARRÁ VONATKOZNAK, HOGY A TALÁLKOZÓ SORÁN MILYEN PROGRAMOKAT SZERETNÉNEK MEGVALÓSÍTANI, ÉS EZEK A PROGRAMOK HOGYAN ILLESZKEDNEK A PROGRAM CÉLKITŰZÉSEIHEZ. AZ ELSZÁMOLÁS IS VISZONYLAG EGYSZERŰ, HISZEN MINDÖSSZE EGY JELENLÉTI ÍV ALAPJÁN TÖRTÉNIK. A JELENLÉTI ÍVEN FELTŰNTETETT RÉSZTVEVŐK SZÁMA HATÁROZZA MEG A TÁMOGATÁS MÉRTÉKÉT, ILLETVE EHHEZ ADÓDIK AZ ÚTIKÖLTSÉG, MELYET A MEGHÍVOTTAK VEHETNEK IGÉNYBE, AMIKOR A VENDÉGLÁTÓ TELEPÜLÉSRE UTAZNAK.

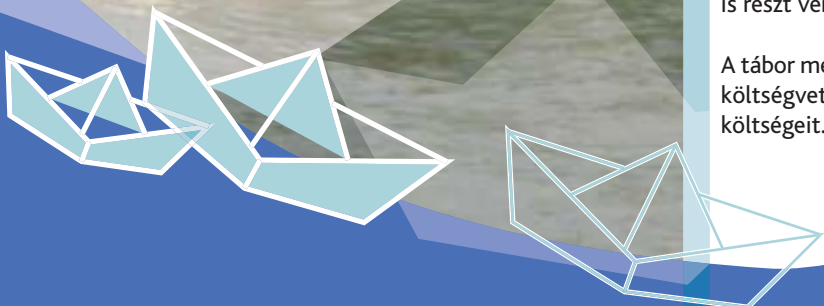
A találkozók legfőbb célja, hogy a testvérvárosok állampolgárai megismerkedjenek egymással, további projekteket készítsenek elő (pl. Leonardo da Vinci külföldi szakmai gyakorlat, Comenius iskolai együttműködés), valamint gazdasági kapcsolatok kiépítésére is van mód. A hivatalos program mellett szabadidős tevékenységek szervezésére is van lehetőség, pl. városnézés, néptáncbemutató stb.

Néhány település rájött arra, hogy az Európa a polgárokért pályázatot már régóta működő, jól bejártott programjaikhoz is fel tudják használni. Ennek egyik példája a budapesti XIII. kerület projektje. A XIII. kerület már több éve szervez nyelvi táborokat gyerekeknek. Arra gondoltak, hogy a táborok programját kissé átalakítják, így nemcsak többféle programot tudnak kínálni a gyerekeknek, hanem arra is lehetőség nyílik, hogy a magyar gyerekek már a tábor ideje alatt kipróbálhassák a tanultakat, hiszen a testvértelepülések meghívott diákjaival csak angolul tudnak társalogni, továbbá az Európai Unióval is megismerkednek, ismereteket szereznek róla.

2008 nyarán már nyolcadik alkalommal rendezték meg a velencei Gyermek- és Ifjúsági Tábort. A küldöttségeket 25 diák, két angol nyelvtanár és egy kísérőtanár alkotta. A 13–16 év közötti résztvevők nyelvtudására az alap-középfokú szint a jellemző. A gyerekek tudását az első napon szintfelmérő teszt megírásával mérik fel, így a közel azonos tudású gyerekek kerülnek egy csoportba.

Az önkormányzat Művelődési, Ifjúsági és Sport Osztálya által kidolgozott programhoz a kerület általános és középiskoláiban dolgozó szakemberek, hat angolszakos és négy szabadidős-szervező pedagógus segítségét vették igénybe. Természetesen a vendégtanároknak is lehetőségük volt a szervezésben és a programok lebonyolításában is részt venni, melyet nagy lelkesedéssel tettek.

A tábor megszervezése során az első lépés az, hogy az önkormányzat költségvetésében megtervezi a szállás, étkezés, programszervezés költségeit. A vendégek színvonalas fogadása és ellátása

érdekében, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően, figyelték a pályázati lehetőségeket, és így találták meg a számukra legmegfelelőbb pályázatot, az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség kezelésében lévő Európa a polgárokért programot. A pályázat segítségével, a résztvevők számának függvényében, évente 7–8000 eurót fordíthatnak az ellátás jobbítására és a programok színésítésére. A pályázat keretében lehetőségük van a vendégvárosok útiköltségéhez is hozzájárulni.

A tábor hozadéka, hogy a résztvevők megismerik egymást és a szomszédos népek kultúráját. Átélik a tanulás újfajta élményét, a valós élethelyzetek sikeres, veszteségek nélküli megoldásának örömet. Az aktív szerepvállalás fejleszti képességeiket és készségeiket. A tábor ideje alatt minden nap más-más ország kultúrájának megismertetése a cél, kezdve az öltözködéstől, a konyhaművészetten át a hétköznapi és ünnepi szokásokig.

A délelőtti közös angol órákon a vendégországok irodalmi, képzőművészeti, zenei, történelmi, földrajzi, tudományos, stb. jellegzetességeiről, eredményeiről esik szó. A délutáni sport és ügyességi játékok során a részt vevő nemzetek népi játékaival ismerkednek a gyerekek. A bemutatkozó estétet is a nemzeti kultúrák bemutatására használják fel.

A fakultatív programok tervezésekor a legfőbb szempont az volt, hogy mindenki egyéni ízlése és kívánsága szerint tölthesse szabadidejét. A fakultatív programok között szerepel a kézműves foglalkozás is, melynek során a gyerekek új kézműves technikákat sajátíthatnak el. A sport- és akadályversenyek biztosítják az aktív pihenést, kikapcsolódást, a kirándulások pedig bepillantást engednek hazánk, fővárosunk szépségeibe.

Az együtt töltött hét arra is lehetőséget teremt, hogy a tanárkollegák megismerhessék a másutt alkalmazott nyelvtanítási, nevelési, értékelési módszereket. Az elsajátított új módszerek felhasználása színésíti, és eredményesebbé teszi munkájukat.

A XIII. kerületi Önkormányzat célja, hogy a résztvevők nagyobb elhivatottságot érezzenek az európai integráció iránt, mint a program kezdetén. A testvérvárosi kapcsolat ezen a szinten elősegíti a fiatalok közötti kölcsönös megértést és elfogadást. A tapasztalat-, vélemény- és értékcsere megalapozza a jövő felé építkezést, a társadalmi változásokra adandó közös európai válaszok megtalálását. ●

HORVÁTH Katalin
katalin.horvath@tpf.hu

EURÓPAI S KONFEREN

Az Európa a polgárokért program külön alprogramban foglalkozik a civil szervezetekkel, mivel az Európai Bizottság már régen felismerte, hogy a civil szervezetek az állampolgárok aktív társadalmi részvételének fontos elemei, és egyben hozzájárulnak a közélet valamennyi dimenziójának élénkítéséhez. Ezért is tartják fontosnak a civil szervezetek által kezdeményezett projektek támogatását, hiszen a civil szervezetek tevékenysége, az állampolgárok bevonása, érdekeinek képviselete szoros összhangban van a projekt célkitűzéseivel. Az alprogram széles teret enged annak, hogy mi legyen a projekt témája, hiszen ez lehet akció: különféle tevékenységek megvalósítása (pl. tájékoztató kampányok, konferenciák, kiadványok előállítás); vita más civil szervezetek, állampolgárok bevonásával; elmélyült gondolkodás szakértők, döntéshozók részvételével; hálózatok létrehozása hasonló területen működő civil szervezetek között, hiszen ez jó terepet nyújt a tapasztalatcserére és a jó gyakorlatok bemutatására.

SZINTŰ AGRÁR-

NCIA fiatal gazdák részvételével

A program nyújtotta lehetőséget ismerte fel a Fialat Gazdák Magyarországi Szövetsége (AGRYA), ugyanis ők ennek segítségével valósították meg tervüket: egy konferenciát hívtak össze, melynek célja egy aktív szakmai együttműködés elindítása a közép-európai régióban. Az AGRYA tíz éve kezdte meg működését, és legfőbb céljának a fiatal gazdák érdekeinek képviseletét tekinti Magyarországon és nemzetközi szervezetekben, valamint a fiatal gazdák felkészítését az EU tagsággal kapcsolatos változásokra és kihívásokra.

A konferencián Magyarország mellett Románia, Szlovákia, Csehország, Szlovénia és Lengyelország képviseltette magát, továbbá jelen volt a Fialat Gazdák Európai Tanácsa (CEJA) is. A konferencia első napja az ismerkedés jegyében zajlott. Minden szervezetnek lehetősége volt röviden bemutatni szervezetét, beszélni a nemzeti vidékfejlesztési döntéshozatalban betöltött szerepükről, nemzetközi tevékenységükről, integrációs tapasztalataikról, valamint jövőbeni terveikről és lehetőségeikről. A második napon a Közép-európai Fialat Gazda Központ (CERYC) munkájának áttekintésére, munkatervének 2008. október 31-ig történő elfogadása került sor. A Közép-európai Fialat Gazda Központot azzal a céllal hívták életre, hogy szakmai projekteket készítsenek elő, részt vegyenek azok lebonyolításában, illetve régiós szinten segítsék az EU szakmai vérkeringésébe kapcsolni a régió fiatal gazda szervezeteit, így rajtuk keresztül több ezer közép-európai fiatal gazdát, áthidalva az eltérő mezőgazdasági hagyományokból, a társadalmi különbségekből adódó nehézségeket. A harmadik napon is szakmai kérdések megvitatásával került sor, különös tekintettel az ágazatra vonatkozó uniós politikák várható hatásainak elemzésével.

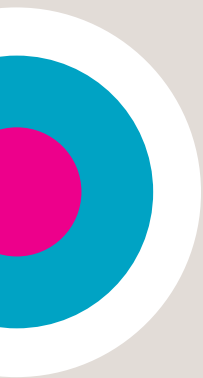

A konferencia utolsó napján a résztvevők farmlátogatáson vehettek részt, megtekintették a 2006. évi Európai Innovatív Fialat Gazda verseny győztesének, Papp Péternek a tejgazdaságát, valamint az AGRYA regionális szervezetének, a Fialat Gazdák Észak-alföldi Szövetségének elnöke, Vrancsik András mutatta be juhtenyésztését. Ezt követően a konferencia résztvevői idegenvezető kalauzolása mellett látogatást tettek a Hortobágyi Nemzeti Parkban.

A konferencia eseményeiről, az elhangzott előadásokról összefoglaló kiadvány készült, melynek anyaga elérhető az AGRYA által működtetett www.ceryc.eu weboldalon is.

Összességében tehát egy olyan folyamat nyitánya volt ez a konferencia, mely a részt vevő szervezeteken keresztül a közép-európai fiatal gazdák ezreit motiválhatja, hogy a nemzeti kereteken túllépve megpróbáljanak előbb regionális, majd európai léptékben gondolkodni, közös célokat kitűzni, és szerepükhöz mérten tevékenyen részt vállalni az Unió döntéshozatali mechanizmusában. ●

HORVÁTH Katalin
katalin.horvath@tpf.hu

Tudásközpont

Bemutatkozik a Tudásmenedzsment csoport

A Tempus Közalapítvány több mint 10 éves működése során nem csak mi juttattunk információhoz, pályázati lehetőségekhez másokat, ebből az időszakból, ezekből a tapasztalatokból, a változatos programokból, és pályázói célcsoportokkal való találkozásból mi is sokat tanultunk. Az eltelt idő alatt felhalmozódott, a pályázattói és képző tevékenységen túlmutató szakmai tudást és tapasztalatot szeretnénk visszaforgatni, megosztani az érintettekkel és ezáltal hozzájárulni a magyar oktatás és képzés minőségének fejlesztéséhez, nemzetközi pozíciójának erősítéséhez, az európai értékek közvetítéséhez.

Ezeket a feladatokat szeretnénk megtestesíteni egy új egység, a Tudásmenedzsment csoport létrehozásával. Az egységbe olyan eddig is meglévő és új feladatokhoz kapcsolódó munkakörök kerültek, amelyek révén a Tempus Közalapítvány pályázóit, illetve a velünk közvetve vagy közvetlenül kapcsolatba kerülőket tudjuk többlétszolgáltatásokkal ellátni.

Esélyegyenlőség:

A Tempus Közalapítvány alapító okiratában meghatározott feladatai között a magyar oktatás keretein belül a nők és a férfiak esélyegyenlőségének előmozdítása, a fogyatékkal élő személyek igényeinek kielégítése, a rasszizmus és az idegengyűlölet leküzdésének elősegítése szerepel. Ezen feladatok megvalósulását a TKA-n belül esélyegyenlőségi koordinátor segíti.

Célunk, hogy a TKA egységes képet tudjon nyújtani azon tevékenységeiről, amelyeket a fenti célok megvalósítása érdekében tesz, valamint hogy a TKA rendelkezzen azzal a kapcsolati körrel, amelyen keresztül hatékonyan fokozni tudja a hátrányos helyzetű célcsoportok pályázati aktivitását és sikerességét. Célunk, hogy aktívan jelen legyünk a célcsoportok tevékenységében.

Munkatársunk: Cseh Tímea, timea.cseh@tpf.hu

Ügyfélszolgálat:

Célunk a Tempus Közalapítvány tevékenységével, programjaival kapcsolatos információk terjesztése az ügyfelek felé telefonos, személyes és online konzultációk során, előadások megtartásán keresztül és kiállításokon való részvétel által, illetve a tőlük érkező visszajelzések értékelése, feldolgozása, és hasznosítása a meglévő tevékenységek fejlesztése, valamint új irányvonalak megfogalmazása érdekében.

Munkatársaink: Csótiné Hajdú Valéria, Fügedi László info@tpf.hu

Képzések:

A Tempus Közalapítvány pályázató tevékenysége folytán összegyűlt egyedülálló nemzetközi projektmenedzsment tapasztalatát képzések fejlesztésével, koordinálásával és végrehajtásával kívánja továbbadni az érdeklődők felé. Célunk, hogy képzéseink által kiválóan felkészült szakemberek segítsék az Európai Unió források minél sikeresebb és hatékonyabb felhasználását Magyarországon.

A projektmenedzsment-folyamatokban szerzett nagy tapasztalat mellett a pályázói, ezen belül a pedagógus célcsoport igényeinek megismerését felhasználva a Tempus Közalapítvány pedagógus-továbbképzéseket is szervez, melynek célja a magyar közoktatási intézményekben lévő tanítási-tanulási kultúra megújítása.

Munkatársunk: Albrechtné Garai Katalin, katalin.garai@tpf.hu

VANDA- Vállalkozó Nők, Dolgozó Anyák:

A Tempus Közalapítvány eddig is nagy hangsúlyt fektetett a valamilyen szempontból hátrányt szenvedő célcsoportok képzésére. Először 2006-ban írtunk ki az anyasági ellátásban részesülők számára képzési pályázatot, majd a korábbi képzési és esélyegyenlőségi tapasztalatot továbbfejlesztve és célcsoport ismeretét felhasználva 2007-ben is képzési lehetőséget biztosítottunk az érintetteknek, hogy a munkaerőpiacra való visszajutásukat vállalkozóvá válással segítsük.

Olyan oktatási formát szerettünk volna nyújtani a munka világába visszatérni szándékozó nők számára; amely a gyermeknevelés mellett rugalmasabb tanulást biztosít a hagyományos tantermi oktatáshoz képest; és olyan ismereteket átadni, mely használható információt ad, és a gyakorlatban is megkönnyíti számukra az újbóli munkába állást vállalkozási formában.

Munkatársunk: Laufer Judit, judit.laufer@tpf.hu

Egész életen át tartó tanulás magyarországi stratégiájának disszeminációja:

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium, valamint az Európai Bizottság által támogatott projekt aktuális témakörei érintik az iskolavezetés szerepét a tanulási környezet javításában és a tanári munka minőségének és motivációjának fokozásában, az oktatás méltányosságát Közép-Európában, valamint az egész életen át tartó tanulásban működő régiós partnerségek kialakulását.

Munkatársunk: Ibolya Emese, emese.ibolya@tpf.hu

Az Európai Unióban oktatási területen működő tematikus munkacsoportokban, ún. „klaszterekben” zajló műhelymunkának a hazai disszeminációja:

A lisszaboni folyamat részeként az oktatás területén is elindult egy önálló folyamatban (Oktatás és képzés 2010 program) megvalósuló stratégiaépítés. A program megvalósítására a Bizottság tematikus országcsoportokat (klaszterek) állított fel, melyek feladata, hogy nemzeti prioritásaik és érdekeik mentén közösen meghatározott kérdéseket azonosítsanak, szakpolitikai ajánlásokat fogalmazzanak meg, illetve azonosítsák a tématerületeken belül a tagállami jó gyakorlatokat.

A kinti klaszterekben zajló munka és a kapcsolódó EU-s politikák hazai megismertetésére a Tempus Közalapítvány vitafórumokat, workshopokat szervez, hírportált működtet, melyeknek keretében lehetőség nyílik arra, hogy a bevont szakemberek elmondhassák véleményüket, eszmét cserélhessenek a téma európai és hazai dimenzióival kapcsolatban, illetve javaslatokat fogalmazzanak meg az adott szakterület fejlesztése érdekében. Az érintett szakterületek a következők: A felsőoktatás modernizációja, Az egész életen át tartó tanulást szolgáló kulcskompetenciák, Tanárok és oktatók, A tanulási eredmények elismerése.

Munkatársunk: Szegedi Eszter, eszter.szegedi@tpf.hu

Amennyiben a fenti témakörökkel kapcsolatos kérdése, javaslata van, forduljon munkatársainkhoz bizalommal!●

ALBRECHTNÉ GARAI Katalin
csoportvezető,
katalin.garai@tpf.hu

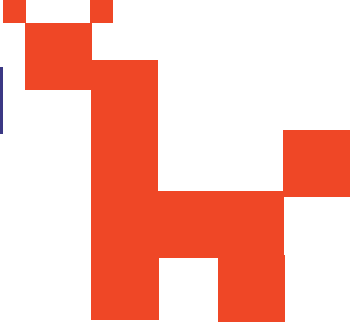
A VANDA projekt

„VÁLLALKOZÓ NŐK, DOLGOZÓ ANYÁK”

Tavaly januárban lejárt a GYES és eljött az idő, hogy eldöntsem, vissza szeretnék-e, vissza tudok-e menni a „rég” munkahelyemre, ráadásul észveszejtően fontos lett, hogy milyen feltételekkel. Egy dolog biztosnak tűnt: teljes munkaidőben semmiképp, hiszen óvoda, iskola 5-kor bezár, és az a két tündér mégsem várakozhat az utcán rám várva. Persze mindig az volt a véleményem, hogy nem az utolsó pillanatban kell kétségbeesve kapkodni, hogy akkor most mi is legyen, hogyan oldjam, oldja meg a család a helyzetet. A GYES utolsó évében bele is kezdtem egy vállalkozásba, amiből ugyan még pénzt nem kerestem, de hamar látszott, hogy van jövője. És ahogy ez sokszor megcsúszott velem, újfent kiderült, hogy „nem én találtam fel a spanyolviaszt”. Nemcsak én töröm a fejem azon, hogyan egyeztessem össze a munkát a családdal. A Tempus Közalapítvány („a régi munkahely”) éppen megnyert egy pályázatot az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány kiírása alapján, melynek címe: „A munkavállalást gátló családi (magánéleti) kötelezettségek kiváltása és a nők munkaerőpiaci karrierjének elősegítése”. A pályázati elképzelés egy távoktatási program, anyasági ellátásban (GYES, GYED, GYÁS stb.) részesülő nők részére, akiknek életképesnek tűnő, vagy már konkrét, működő vállalkozása vagy vállalkozási ötlete van, és akiknek ehhez nagy szüksége van vállalkozási ismeretekre és adott esetben a vállalkozás forrásbővítéséhez projektmenedzsmentre. Ráadásulként gyermekeiket is hozhatják a konzultációkra, tréningekre, hiszen gyermekfelügyeletet is biztosítunk.

Hiszen én ismerem a célcsoportot! Egy-két hónapja még én is közéjük tartoztam! Azonnal jeleztem is a TKA igazgatójának, hogy én ebben részt szeretnék venni. Némi haladékot kért, de aztán kiderült, hogy van rá lehetőség, ráadásul félmunkaidőben. Apám mindig mondta, hogy nekem még a labda is a hegyre felfelé pattog!

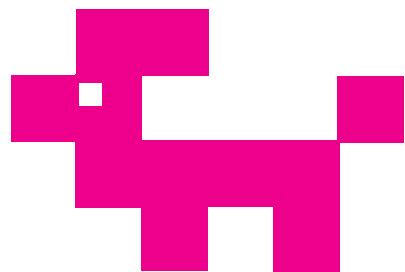
Szóval itt vagyok és egyengetem kb. 70 anyuka távoktatását. Szerencsére a program részét képezi 3 mentálhigiénés képzés is, ami a bő 7 hónap alatt összesen 6 napot vesz igénybe és mindig nagy élmény, hiszen itt találkozhatnak egymással is a résztvevők, és habár banálisnak tűnik, megtudhatták rájuk melyik görög istennő tulajdonságai jellemzőek, milyen színcsoport áll nekik a legjobban és hogyan lehet majd hatékonyan összeegyeztetni a családi és munkahelyi (vállalkozói) teendőiket. Ez a személyes véleményem, de szerintem évi egy-két ilyen tanácsadás minden nőre legalább annyira ráfér, mint a fodrász vagy a kozmetikus.

Szeretném a programot egy kicsit a másik oldalról is bemutatni és a sok ígéretes résztvevő közül Turiné Flaisz Kriszta példáját választottam. Kriszta jó úton halad, hogy ne csak működjön, de sikeres is legyen a vállalkozása.

Mesélj egy kicsit magadról és a vállalkozásodról!

A történet ott kezdődik, hogy 2002-ben váratlanul kiderült, hogy terhes vagyok. A párommal átszerveztük az életünket, előre hoztuk az esküvőt! A nagy esemény előtt 3 nappal azonban kiderült, hogy a babának súlyos fejlődési rendellenessége van, ami az étellel összeegyeztethetetlen. Itt egy nehéz döntés következett, mert meg kellett válnom a babámtól. Ez végtelesen megviselt! A történetek ellenére az orvos nem javasolt kivizsgálást. Az elkövetkező 2 évben további két babát veszítettünk el, ami már meghaladta az erőmet lelkileg és testileg egyaránt. Komolyan keresgéltem az interneten, hogy mi lehet az oka, hogyan lépjek tovább, hogyan lehet a gyászt feldolgozni. Csak nagyon részletes kutatás után találtam egy-egy olyan kapaszkodót, ami segített. Ekkor határoztam el, hogy ezeket az információkat, „kapaszkodókat” összegyűjtöm, hogy másnak ne kelljen ezt a gyötrelmes utat végigjárni. Először könyvkiadásban gondolkodtam, de gyorsan kiderült, hogy ennek súlyos anyagi vonzata van, amit nem tudtam bevállalni. Ekkor egy sorstársam ajánlotta, hogy készítsünk egy honlapot. Felajánlotta, hogy minden technikai segítséget megad, csak álmodjam meg, mit szeretnék, és vállalom fel a honlap tartalmi szerkesztését. Így indult el 2005 februárjában a www.angyalokszulei.hu honlap. Nagy örömünkre 2006 februárjában megszületett várva várt kislányom, azóta mégis szinte minden szabadidőmet a feltöltésre, az olvasókkal való kapcsolattartásra fordítom.

Hol találtál rá a VANDÁ-ra?

Az interneten. Pontosabban a www.babaszoba.hu-n, amit nagyon szeretek, mert sok segítséget nyújt a kezdő anyukáknak.

Miért jelentkezted a képzésre?

Lassan lejár a GYES, és nem célolok, hogy majd 10 órát legyen óvodában a gyermekem, ráadásul nem akarom feladni a honlap szerkesztését, habár el kell mondanom, hogy a munkahely, amitől most távol vagyok, maximálisan családbarát.

Mit vártál ettől a képzéstől?

Nagyon rokonszenves volt, hogy nem csak egy általános képzést kapok a vállalkozást illetően, de lehetőség van személyes konzultációra is, sőt, mentálhigiénés tanácsadás is szerepelt a programban. Ami nekem váratlanul felül volt, hogy a személyes konzultációk alkalmával mindkét konzulensztől bátorítást és konkrét ötleteket kaptam. Akár olyan mélységig, hogy könyvet, könyvelőt stb. ajánlottak.

Nagyon sok önbizalmat adott már maga a tény, hogy bekerültem a programba, hiszen úgy tűnt, nemcsak én látok fantáziát a vállalkozásomban.

Miben segít a képzés?

Végig tudtam gondolni részletesen a gyakorlati teendőket, mert én csak az ötletekig vagyok jó. A megvalósítás mindig a kritikus pont. Segítettek végig gondolni a kockázatokat is, illetve, hogy a pénzügyi területen mi mindenre kell odafigyelni. Réálisabban látom a képet, hogyan lehet sikeres egy vállalkozás.

Részt vettél valamelyik mentálhigiénés tréningen? Hogy tetszett?

Igen, a *Női szerepek – Női archetípusok* c. tréningen. Nagyon élveztem, mert hasonlóan agilis anyukákkal találkozhattam, másrésztől egy nagyon színvonalas tréningen vehettünk részt. Megbízonyosodhattam arról, amit már eddig is sejtettem, hogy minden gyermek más és más fejlődési szakaszában van az édesanyjával igazán összhangban. Én pl. érzem, hogy sokkal jobban megtalálom majd a hangot a lányommal, amikor kisiskolás lesz. Összefoglalva, jó volt, hogy más oldalról közelítettük meg a személyiség típusokat, mint általában a hasonló tréningeken.

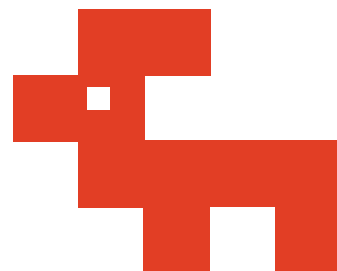
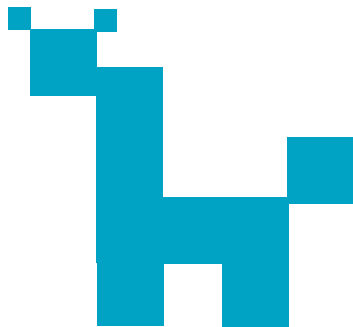
Használtad a fórumot?

Örültem a fórum lehetőségének, mert éppen a távoktatási jelleg miatt nehéz felvenni a kapcsolatot a többi résztvevővel, viszont a fórum egy folyamatos lehetőséget biztosított erre. Így találtunk egymásra egy másik résztvevővel, akivel össze tudunk dolgozni, vagy tanácsot tudunk adni egymásnak, ha netán megakadunk a házi feladat elkészítésében vagy a projektmenedzsmentben, ahol nagyon hasonló a témánk.

Hogyan tovább?

Terveim szerint 2009 elején létrehozom a honlaphoz kapcsolódó alapítványt, amelynek lesz egy vállalkozási profilja is, annak érdekében, hogy fenn tudja tartani magát abban az átmeneti 2 évben is, amíg az 1%-os adományokra nem számíthatunk. Az elképzelés szerint a honlap reklámfelületeit szeretném értékesíteni olyan vállalatoknak, szakértőknek, akik a honlap látogatói számára hasznos termékeket, szolgáltatásokat forgalmazznak vagy nyújtanak ahhoz, hogy az anyukák továbblépjenek, és akár újra babát vállaljanak. Ilyen például a koraszülött pelenka, légzésfigyelő, babaőrző és még sorolhatnám. Kezdetben persze szükség lesz arra, hogy rész munkaidőben visszatérjek a munkahelyemre, de nagyon remélem, hogy az alapítvány hamar eljut odáig, hogy főállásban végezhetem ezt a „szolgálatot”! ●

LAUFER Judit
judit.laufer@tpf.hu

Oktatás és méltányosság Közép-Európában

A MÉLTÁNYOSSÁG FOGALMÁNAK OKTATÁSÜGYI ÉRTELMEZÉSI LEHETŐSÉGEI A RÉGIÓ ORSZÁGAIBAN

Projektcélok

A Tempus Közalapítvány az Oktatási és Kulturális Minisztérium és az Európai Bizottság támogatásával a régió 4 országával (Ausztria, Csehország, Szlovákia, és Szlovénia) közösen valósítja meg az Oktatás méltányossága Közép- Európában című projektet, mely 2008 januárjától ez év decemberéig tart. Az együttműködés során az OECD hasonló témában készült 2007-es jelentésének (*No More Failures: Ten Steps to Equity in Education*) releváns javaslatai alapján azonosításra kerülnek a részt vevő országok legfontosabb oktatáspolitikai teendői. Az említett jelentés jól körülhatárolható közép-európai regionális jellegzetességeket mutat a méltányosság témakörében, mely arra ösztönözte a projektmegvalósítókat, hogy továbbgondolják e kérdéseket és annak eredményeit egy mélyreható regionális elemzés keretében publikálják az adott országok releváns döntéshozói számára.

A méltányosság fogalma a régióban

A kezdeményezés az oktatás területén potenciálisan felmerülő egyenlőtlenségek minden dimenziójával foglalkozik. Ezek közé tartozik az egyén szociális, gazdasági háttere, nemi és etnikai hovatartozása, valamint a különböző testi és szellemi fogyatékoságok kapcsán az oktatás terén fellépő speciális igények. A projektben a fő hangsúly a formális oktatáson, ezen belül az óvodától a középiskoláig terjedő időszakon van, melynek a felsőoktatásra, a felnőttképzésre és az egész életen át tartó tanulás témakörére vonatkozó hatásai szintén említésre kerülnek a készülő nemzetközi jelentésben.

A projekt keretében megrendezésre került tavaszi nemzetközi workshopon, ahol minden partnerország képviseltette magát oktatási szakértők, kutatók és oktatáspolitikusok által, a résztvevők közösen definiálták a régió és ezen belül az adott országok legfontosabb oktatáspolitikai kérdéseit a témában.

Az egyik prioritás a tanulási eredmények szerepe az oktatásbeli egyenlőtlenségek kompenzálásában, mely téma főleg Szlovákia, Csehország és Magyarország számára kiemelt fontosságú. A sajátos nevelési igényű és etnikai kisebbségekhez tartozó gyerekek oktatási inklúziójának elősegítése főleg Csehország és Szlovénia számára számottevő fontosságú, míg az oktatási szektor egyes területei közötti finanszírozás egyensúlya, valamint finanszírozási forrástérképek és az elosztási mechanizmusok összehasonlítása Szlovákia és Magyarország számára kiemelt területek.

A projekt keretében Ausztria által preferált kérdések valamelyest eltérnek a többi ország választott témáitól: a megvalósítók a korai iskolai lemorzsolódás és a második esély iskoláinak témájában szándékoznak jó gyakorlatokat elsajátítani és oktatáspolitikai fejlesztéseket bevezetni, emellett fontosnak tartják a korai kiválasztás ellensúlyozását az oktatásban és a későbbi kiválasztási folyamatok méltányosabbá tételét.

Országtanulmányok és összefoglaló jelentés

A nyár és a kora őszi folyamán elkészülnek az eredetileg tervezett országtanulmányok, melyek tükrözni fogják a tavaszi műhelymegbeszélés során a részt vevő országok oktatáspolitikai kérdéseiben megállapított közös dimenziókat. Ezek két fő területet ölelnek fel: az adott ország oktatási gyakorlatában a méltányosság fogalmának érvényesülését, valamint a témát konkrétan célzó oktatáspolitikai intézkedéseket. Az utóbbi a színvonalas oktatáshoz szükséges anyagi és személyi feltételek megléte, az oktatásszervezés és tanulásfejlesztés témaköre, valamint az egyenlőtlenségek a tanulási eredményeken keresztül történő csökkentése.

A projekt zárásaként az idei év végére egy összehasonlító szintézistanulmány is készül, melyben összegzésre kerülnek a megvalósítás során született eredmények, mely a régió országainak döntéshozói számára tartalmaz majd releváns ajánlásokat. ●

IBOLYA Emese
emese.ibolya@tpf.hu

INNLCAC

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS A NYELVOKTATÁS TERÉN

A hálózat tagjai norvég, francia, osztrák, svéd, finn, brit és magyar nemzeti nyelvi központok, a nemzeti idegennyelv-oktatási terület fejlesztésében szerepet játszó intézetek képviselői.

Az eredetileg kétoldalú norvég-osztrák együttműködés 2007-ben nötte ki magát szélesebb partnerségi körré, amikor is felkeresték az Európai Bizottság nyelvi munkacsoportjának egyes tagjait egy lehetséges kooperáció elindítása érdekében. Az Oktatási és Kulturális Minisztérium magyar részről célszerűnek látta bevonnai a Tempus Közalapítványt is a közös munkába, az esetleges későbbi nyelvi projektek megvalósítása érdekében. Ebben a Közalapítvány részéről a Közoktatási és Nyelvoktatási egység munkatársai vesznek részt.

2007 óta eddig két nemzetközi találkozóra került sor, amelyek során a partnerek megállapodtak a nemzetközi hálózat létrehozásában, és kísérletet tettek a lehetséges együttműködési területek körvonalozására.

A partnerek elsődleges célként a nemzetközi szintű információ- és tapasztalatcserét jelölték meg. Ezen belül összegzés született arról, hogy melyik fél miben tud adni, és elsősorban milyen témákban szeretne információkat kapni a partnerektől. A nemzeti és európai szintű nyelvpolitikák és jó gyakorlatok általános megvitatásán túl érdeklődés mutatkozott a tartalomalapú nyelvoktatás megvalósulási formáira, a közös európai referenciakeret nemzeti szintű alkalmazására és az egyes partnerországok Európai nyelvtanulási naplóval kapcsolatos tapasztalataira is. A partnerek által felhozott témák frekvenciájuk alapján egyben a következő találkozó tematikáját is meghatározzák, és a hosszú távú együttműködés lehetséges irányait is kijelölhetik.

További lehetséges együttműködési területként felmerült annak a lehetősége, hogy a partnerek közös projekteket dolgozzanak ki a későbbiekben, pl. szakmai szemináriumok formájában, vagy egyéb formában a fent említett témákban.

A résztvevők a hálózatnak az INNLCAC nevet adták, amely az angol elnevezés rövidítéseként áll: International Network of National Language Centers¹. A hálózat titkári teendőit az éves találkozók soros vendéglátói látják el, amely így éves körforgásban változik. A hálózati honlapot a norvég partner üzemelteti.

Magyarország számára kiemelkedő jelentőségű, hogy részt vehet egy olyan szűk körű együttműködésben, amelynek tagjai között vannak a nyelvoktatásban és nyelvpolitikai kezdeményezésekben vezető európai országok. Az együttműködés lehetőséget ad a közvetlen tapasztalatcserére, és a későbbiekben esetlegesen közös projekteken való részvételre is. ●

» » »

KOVÁCS Eszter, eszter.kovacs@tpf.hu

KULTÚRÁK KÖZT

Az ezredforduló óta számos olyan tényező jelent meg vagy erősödött fel Európában, amely a kultúrák közti párbeszédet, a kulturális sokszínűséget és a társadalmi kohéziót egyre fontosabb témává teszi. Ezek közé tartozik például a migráció, amely néhány európai országban jelentősen hozzájárul a népesség sokszínűségéhez; a globalizáció és a geopolitikai változások; a kommunikáció új eszközeinek megjelenése; az értékrendszerek egyre élesebb ütközése; a diszkriminatív és rasszista megnyilvánulások szemmel látható növekedése. » » »

II. INNLCAC találkozó,
2008. máj. 5-7., Sevre

Tagok:

- The Norwegian Centre for Foreign Languages in Education (<http://www.fremmedspraksenteret.no/>) (Norvégia)
- CILT, the National Centre for Languages is the UK Government's (<http://www.cilt.org.uk/>) (UK)
- Centre International d'Etudes Pédagogiques (CIEP, <http://www.ciep.fr/>) (Franciaország)
- Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum, (ÖSZ, <http://www.oesz.at/>) (Ausztria)
- OPEKO – National Centre for Professional Development in Education (<http://www.oeko.fi/>) (Finnország)
- Tempus Közalapítvány (<http://www.tka.hu/>) (Magyarország)
- Oktatási és Kulturális Minisztérium (<http://www.okm.gov.hu/>) (Magyarország) – megfigyelő
- The Swedish National Agency for Education (<http://www.skolverket.se/>) (Svédország) – megfigyelő

TI PÁRBESZÉD AZ OKTATÁSBAN

HOGYAN TANULHATÓ AZ „EGY-MÁSSÁG”?

A 2007 januárjában közölt Eurobarométer felmérés szerint a legszembetűnőbb különbségek és az eltérő mindennapi szokások idézik elő leginkább a diszkriminatív hozzáállást, és ez a legjelentősebb akadály vagy éppen motiválója a kultúrák közti párbeszédnek. A felmérés azt mutatja, hogy az európai polgárok többsége afelé hajlik, hogy a sokszínűség és a kultúrák közti párbeszéd gazdagíthatja az országuk kulturális életét.

Az egyre inkább globalizálódó világban, ahol mindenki mindenkitől függ, a toleráns és egymást tiszteletben tartó párbeszéd a nemzetek, közösségek, egyének számára nélkülözhetetlen képesség.

A kultúrák közti párbeszéd mint koncepció számos jelentéssel bír, és nincs olyan egységes megközelítés, ami Európa-szerte használható lenne. Az egyik lehetséges definíció így hangzik: *A kultúrák közti párbeszéd egy folyamat, aminek része a nyitott és a másikat tiszteletben tartó interakció különböző kulturális háttérrel vagy világszemlélettel rendelkező egyének, csoportok és szervezetek között.*

Az interkulturális tanulás során újfajta szemüveggel tanuljuk meg látni magunkat és másokat. A személyes változás sokszor drámai mértékű: a résztvevők nyitottabbá, rugalmasabbá, türelmesebbé és magabiztosabbá válnak. Mások megismerése mellett önmagukat is sokkal jobban megismerik: egy idegen környezetben saját identitásuk addig láthatatlan – mert annyira magától értetődő – részleteit is felfedezik.

Maga az interkulturális tanulás folyamata segíthet rádöbbenni, hogy a valóságot na-

gyon sokféle módon lehet megélni, értelmezni és tapasztalni. Nem zökkenőmentes ez a tanulási folyamat, hiszen a különböző elképzelések és értékek ütközése konfliktust okozhat, ami azonban éppen elindítója, motiválója is lehet a dialógusnak. A folyamat során a részt vevő felek a kulturális sokféleséghez és a különbözőségek kezeléséhez kapcsolódó tudást, attitűdöket és viselkedésmódokat sajátítanak el, miközben kölcsönösen tanulnak egymástól és közös nevezőre jutnak. Az interkulturális kompetencia elsajátítása nem több és nem kevesebb, mint hogy képessé válunk a különböző perspektívák közti váltásra. Folyamatos változást jelent, saját határaink állandó feszegetését, sőt megkérdőjelezését: folyamatosan nyitottnak kell lenni új nézőpontok, új válaszok, új módszerek befogadására.

Az oktatásnak alapvető szerepe van a sokszínűség megértésében és tiszteletében. A tankönyvből való formális tanuláson túlmenően a fókusz az interkulturális készségek és képességek fejlesztésére irányul, formális és nonformális keretek között egyaránt, az óvodától kezdve az általános és középiskolai oktatásban, egészen a különböző szakmai képzésekig és egész életen át tartó tanulást célzó programokig.

Az interkulturális oktatás célja, hogy

- megtanítsa a gyerekeket és a fiatalokat arra, miként kezeljék a kulturális különbségeket és a társadalmi sokszínűséget, és felvértezze őket az ehhez szükséges képességekkel, tudással és attitűddel (interkulturális kommunikációs és konfliktuskezelő készségek, munka multikulturális környezetben, stb.);
- fejlessze a toleranciát, a kölcsönös tiszte-

letet és megértést, a nyitottságot az eltérő kulturális, etnikai, nemzeti vagy vallási háttérrel rendelkező egyének és csoportok iránt;

- küzdjön a rasszizmus, az idegengyűlölet, a diszkrimináció, az előítéletek és sztereotípiák ellen;
- ellássa a tanárokat olyan kiegészítő szakmai készségekkel, amelyek segítségével hatékonyan tudnak dolgozni kulturális és etnikai szempontból vegyes összetételű osztályokban és iskolákban.

A 21. századi társadalmakban egyre nagyobb az igény a kreatív, rugalmas és innovatív munkaerő iránt. Hogy ennek szellemében folyjon az oktatás, a közoktatási intézményeknek új prioritásokat kell megfogalmazniuk a régiek helyett. A hangsúly eltolódik az elméleti tudás átadása felől a kompetenciák fejlesztésének irányába. Miért van ennek óriási jelentősége az interkulturális párbeszéd szempontjából? *Michael Wimmer* az Európai Bizottság számára írt vitaanyagában így fogalmaz:

„A diákok egyéni képességeinek és erősségeinek kölcsönös elismerése által megszűnik az az igény, hogy a világot szétválasszuk arra, ami hagyományosan a miénk és ami idegen.”

Az interkulturális pedagógiai megközelítések kapcsolatán megfogalmazható alapelvek a következők:

- Holisztikus, átfogó tanítás és oktatás
- A tanulási folyamatok individualizációja
- Önálló tanulás didaktikus környezetben
- Többféle választási lehetőség megléte előfeltétele az egyéni tanulási út megtalálásának
- Az iskola nyit a közösség felé, és viszont
- A hagyományos társadalmi korlátok átlépése egy integratív iskolai környezet megteremtésével
- Túllépni az „objektív” értékelési stratégiákon a „szubjektív” formák irányába, ahol a tanulás aktív szerepet játszhat a diák teljesítményének reprezentálásában

Az Egész életen át tartó tanulás program által támogatott együttműködések, mobilitások közvetlenül vagy közvetve mind-mind az interkulturális tanulásról szólnak, önmagukban véve is az interkulturális párbeszéd keretét, színterét jelentik. Ebben a kontextusban a projektek egyik fő célja, a sokat emlegetett (és nehezen megfogható) európai dimenzió megteremtése is éppen a kultúrák közti párbeszédre utal. Amikor a tanárok előkészítik az iskolai projektet, és bosszankodással vagy kellemes meglepetéssel tapasztalják a külföldi kollégák eltérő munkamódszereit, amelyek aztán egymáshoz csiszolódnak az adott esetben akár több évig is tartó közös munka során, amikor a fiatalok nyelvi, szakmai, pszichológiai felkészítést kapnak a kiutazás előtt, amikor egy hallgató népes nemzetközi diáktársadalomba csöppen egy külföldi egyetemen, ahol félreértésbe keveredik és barátkozik, honvágy gyötri és új szokásokat vesz fel – ez mind a kultúrák közti párbeszéd része.

Az interkulturális tanulás hosszú távú változásokat okoz az emberek tudásában, attitűdjében és készségeiben, amelyek képessé teszik őket pozitív és hatékony interakciókra más kultúrák tagjaival, akár otthon, akár külföldön.

Az interkulturális megközelítés részeként formális keretek között zajló tevékenységekre a tanórákon kerül sor. Ide tartozik egyrészt a tartalom (pl. ellenőrzött, kulturálisan érzékeny tananyag történelem, állampolgári ismeretek, földrajz órán, stb.), másrészt a tanárok és a diákok attitűdje és viselkedése a különböző kulturális háttérrel rendelkező „jövénnyek” irányába.

Az egyik fontos kihívás, hogy túl kell lépni a tanterv szűk koncepcióin, hogy elkerüljük a korai szelekciót és erősítsük az átfogó, holisztikus, életszerű tanulási megközelítést, támogatva minden egyes gyermek kreatív tehetségét. Az iskolai tantervek felülvizsgálata elengedhetetlen ahhoz, hogy a diákok sokszínű megalapozó tudást kapjanak, de nem elegendő ahhoz, hogy interkulturális készségekkel ruházza fel őket. Ismerni a „másikat”, tudni róla (pl. egy ugyanabban az osztályban tanuló diák esetében) viszonylag felületes formája a kapcsolatnak, ami valószínűleg kevésbé csökkenti az előítéleteket vagy írja felül a sztereotípiákat. Az interkulturális párbeszéd mint pedagógiai eszköz bevetése nem csak azt a célt szolgálja, hogy az egyén tudása sokszínűbb legyen, de eszköz arra is, hogy igazi diszkriminatív incidenseket kezeljen.

Nonformális keretek között az interkulturális tanulási tevékenységek médiaprogramok, kulturális és történelmi örökség kiállítások, képzési és foglalkoztatási programok keretében valósulnak meg, például azzal a céllal, hogy több perspektívából láttassák a történelmet vagy a közelmúlt eseményeit.

Ilyenkor a párbeszéd folyamatában az erőviszonyok a „tanárok” és a „tanulók” között gyakran elmosódnak, és olyan „közös tér” jön létre, ahol a résztvevők egyszerre oktatók és tanulók. Az, hogy minden résztvevő egyszerre több szerepet játszik, megváltoztatja egymás megértésének mikéntjét, és különböző tevékenységeken keresztül az a cél, hogy túllépjünk az előítéleteken és sztereotípiákon. Megmutatják a kultúrák összetettségét és sokszínűségét, elkerülve a leegyszerűsítés csapdáját.

A kultúrák közti párbeszéd célja, hogy résztvevőként megértsük azokat és tanuljunk azoktól, akik nem ugyanúgy látják a világot, mint mi. A hatékony párbeszédnek köszönhetően nemcsak kezelni tudjuk, de gazdagodásként éljük meg az idegen kultúrák másságát. ●

IRODALOM:

Sharing Diversity. National Approaches to Intercultural Dialogue in Europe (A Study prepared for the European Commission by the European Institute for Comparative Cultural Research), March 2008-05-14

The issue of „Intercultural Dialogue” in the European educational systems. Challenge Paper by Michael Wimmer for the EU project on „National Approaches to Intercultural Dialogue in the EU Member States”, June 2007

Intercultural dialogue in Europe. Flash Eurobarometer No 217. The Gallup Organization, 2007

Udvarhelyi Éva Tessa: Vándorok kultúrák között, Az interkulturális tanulásról külföldre készülő fiataloknak, Budapest, 2007

KARDOS Anita
anita.kardos@tpf.hu

A mobilitás Európája

2008. JÚLIUS 31-TŐL FRANCIAORSZÁG LÁTJA EL AZ EURÓPAI UNIÓ SOROS ELNÖKI TEENDŐIT. AZ ELNÖKSÉG AMBÍCIÓZUS TERVEI KÖZÖTT KIEMLTEN SZEREPEL AZ ERASMUS PROGRAM KITERJESZTÉSE, VALAMINT KÜLÖNÖS FIGYELMET SZENTELNEK A NYELVI SOKSZÍNŰSÉGNEK IS.

AZ ALÁBBI IRÁNYELVEKET FOGALMAZTA MEG AZ ELŐTTE ÁLLÓ 1 ÉVRE FRANCIAORSZÁG AZ OKTATÁS, MOBILITÁS, KUTATÁS TEKINTETÉBEN:

AZ ISMERET ÉS A MOBILITÁS EURÓPÁJA

Az oktatás, a képzés és az újítás képezi az ismeretekre épülő társadalom alappilléreit, amelybe Európának továbbra is be kell fektetni, és fejleszteni hozzáadott értékét, fontos hozzájárulást jelentenek a kifejtett erőfeszítésekhez az európai növekedés, foglalkoztatás, versenyképesség és szociális kohézió javításában a lisszaboni stratégiához igazodva; alapvető szerepet játszanak a fiatalok beilleszkedésében és a munkavállalók alkalmazkodásában az egyre komplexebb társadalmakhoz és gazdaságokhoz.

Ezeket a célkitűzéseket közösségi keretek között folytatják a lisszaboni stratégiában a következők szerint:

az oktatás és a képzés szerepének megerősítése, az élethosszig tartó képzés és oktatás stratégiáinak a tagállamokban való beindítása, az innováció és a kreativitás fellendítése az ismeret háromszögének (oktatás, innováció, kutatás) fejlesztése érdekében, valamint az európai oktatási és szakképzési, felsőoktatási és kutatási térségek megerősítése, amelyek különös jelentőséggel bírnak az európai oktatási rendszerek vonzerejének megtartásához világszerte.

Az ismeret és mobilitás térségének létrehozása szintén az európai állampolgárok közötti kapcsolat megerősítését feltételezi, ami csakis a tanuláson és több nyelv ismeretén és használatán keresztül mehet végbe. A soros francia elnökség ezért különös figyelmet szentel a nyelvi sokszínűségnek.

AZ EGYETEMI HALLGATÓK ÉS TANONCOK MOBILITÁSÁNAK ELŐMOZDÍTÁSA

Az általánossá vált minőségbiztosítás a felsőoktatásban európai szinten olyan téma, amelyre a soros francia elnökség hangsúlyt kíván helyezni a egyetemi hallgatók, oktatók és kutatók cseréjének támogatása céljából. Ennek megfelelően fogja az „Erasmus Mundus 2009-2013” programra vonatkozó döntés végső formába öntését vezetni. Strasbourgban szeptemberben konferenciát tartottak, amelynek során a minőségbiztosítás témáját külön tárgyalták.

A soros francia elnökség különös figyelmet szentel a tanoncok mobilitásának. Ezen mobilitás javításának eszközeit vizsgálja a „Fiatalok párhuzamos alapfokú képzése: a pályák európaivá válása” című európai konferencia 2008 novemberében az Európai Oktatás Szalonja keretében.

„MEDITERRÁN ERASMUS”

Nicolas Sarkozy francia elnök, az európai mobilitás tekintetében is komoly diplomáciai eredményt ért el egy júliusi hétvégén: a Grand Palais-ben sikerült egy asztalhoz ültetnie 43

ország vezetőit, hogy a Mediterrán Unió kérdéséről tárgyaljanak. A Mediterrán Unió oktatási kérdésekben is tervezi együttműködést a közeljövőben: elsőként az Erasmus hálózat-hoz hasonló projekt keretében a déli államok diákjai tanulhatnak az északi, vagyis az EU tagállamok egyetemén.

EGY VALÓDI EURÓPAI KUTATÁSI TÉRSÉG FELÉPÍTÉSÉNEK GYORSÍTÁSA

Az európai kutatási térség felépítésének gyorsítása és hatékonyabbá tétele a soros francia elnökség legfőbb célkitűzései közé tartozik, illeszkedve a szlovén elnökség által elindított „ljubljanai folyamat” keretébe.

A soros francia elnökség ily módon szeretné elfogadtatni a közös programkészítés stratégiájáról, a kutatók mobilitásáról és az európai kutatási térség együttműködési stratégiájáról szóló következtetéseket. El kíván jutni az új páneurópai kutatási infrastruktúrák jogi keretéről szóló megállapodásig. A nagy kutatási infrastruktúrák kérdésében ragaszkodik ahhoz, hogy egy mindenki által osztott stratégiai kép alakuljon ki.

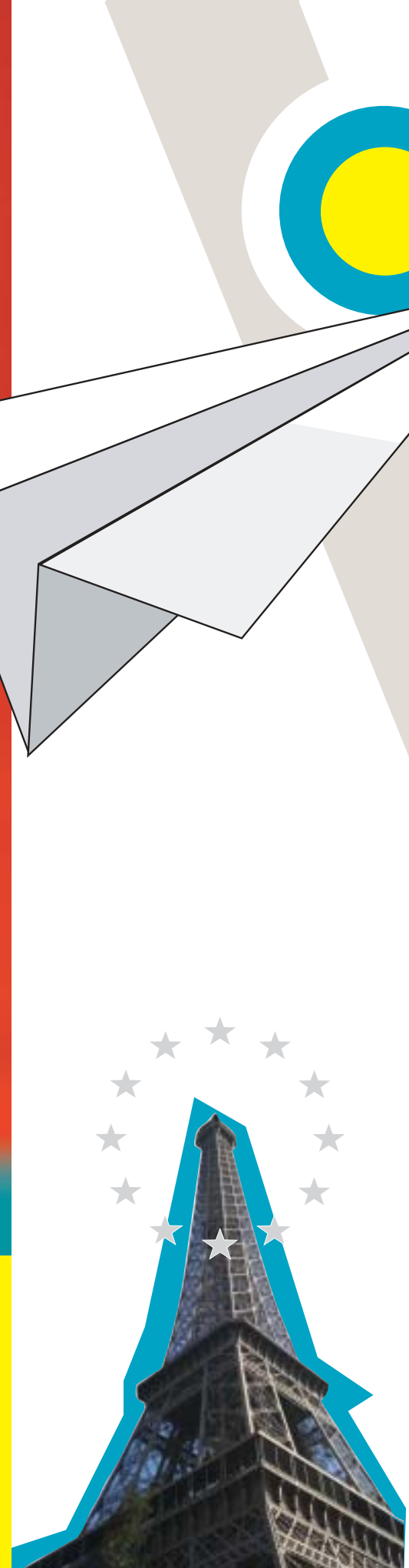
A soros francia elnökség az európai kutatási térség „2020 horizontjának képe” meghatározásának céljából különböző munkákat indít el. Ennek keretében miniszteri vitákat szerveznek azokról a kihívásokról, amelyekkel az európai kutatás szemben találja magát az elsőbbséget élvező tematikákról szóló iránymutatások meghatározása céljából, mint például az energia és a klímaváltozás, az élelmiszer és az agronómia, az egészség és az öregedés, vagy az információs társadalom.

A koppenhágai folyamat vívmányainak érvényre juttatása az oktatás és a szakképzés terén. A koppenhágai folyamatban résztvevő európai országokban konzultációt szerveztek az „európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszerrel” (ECVET). A Bizottság a témáról ajánlás tervezetet nyújtott be, valamint egy másikat a minőségbiztosításról a szakképzésben. A soros francia elnökség szeretné elérni, hogy döntés szülessen a két ajánlásról. A miniszterek 2008. novemberi Bordeaux-ban tartandó informális ülése jó alkalmat kínál, hogy felállítsák a koppenhágai folyamat teljes mérlegét, figyelembe véve a folyamatban lévő kísérleteket a hitelesítés európai keretéről – kapcsolatban a nemzeti keretek megvalósításával – csakúgy, mint a szakképzési kreditrendszer új európai rendszerét. Az egyetem keretében történő továbbképzés kérdését szintén megvizsgálják az informális ülés alkalmával, kapcsolatba hozva ezt az Európai Egyetemek Szövetségének a témára vonatkozó kezdeményezésével.

Lehetővé tenni mindenki számára oktatási és szakmai útja kirajzolásának lehetőségét. A soros francia elnökség az oktatási pályák, illetve a szakmai pályákban fellépő változások közötti átmenet biztosítása érdekében fontosságot tulajdonít a pályaválasztás, az információ és a tanácsadás témájának. Ezek az intézkedések lehetővé teszik azok számára a csökkentését, akik képzettség nélkül lépnek ki az iskolarendszerekből, és elősegítik a sikert. Az elnökség 2008 szeptemberében Lyonban konferenciát rendez a témáról.

« Forrás: www.ue2008.fr/ »

DÁNYI Andrea
andrea.danyi@tpf.hu

Vendégoldal

eTwinning: segítség az európai együttműködéshez

Az Európai Unió csatlakozás után felértékelődtek a nemzetközi testvériskolás projektek. Az ilyen típusú kezdeményezésekből sokat profitálhat diák és tanár egyaránt: a nyelvtanulás és az új kultúrák megismerése mellett mód nyílik az oktatási tapasztalatok megosztására is. Mégis, hogyan kezdünk hozzá egy ilyen együttműködéshez? A kezdő lépések megtételénél segíthet az Európai Bizottság által létrehozott, jelenleg a Comenius program keretében működő eTwinning program, melyben az EU tagállamai mellett Norvégia és Izland is részt vesznek.

Mi az eTwinning program?

Az eTwinning egy online együttműködések támogatását célzó honlap köré épülő EU-s kezdeményezés. A központi portál segítségével az iskolák partnerségeket alkotva végezhetnek projekt munkát az info-kommunikációs technológiák (IKT) használatával.

Az internetes felület gyakorlatilag a kapcsolattartás virtuális és nyilvános tere. A résztvevők regisztráció után a közösségépítő honlapon keresztül tarthatják a kapcsolatot (pl. levelezés, chat) és projektjeikről bemutatkozó oldalt készíthetnek.

Érdekes a honlapra kattintani akár projektötlet nélkül is, ilyenkor „gondolatindítónak” a projektekről készült publikus bemutatkozó oldalak (az ún. TestvérTerek) között lehet böngészni. Akik már tudják, hogy milyen projektbe vágnának bele, csak partnerük nincs, azoknak a portál TestvérKeresőjét érdemes használniuk, mely segítségével a programban regisztrált iskolákra lehet keresni különböző kritériumok szerint.

Fontos tudni, hogy a programhoz nem kapcsolódnak anyagi támogatások és a partnerek személyes találkozási feltétele a részvételnek.

A részvétel feltételei

eTwinning projektet gyakorlatilag bárki létrehozhat: az európai iskolákban dolgozó tanárok, tanács csoportok vagy azonos tantárgyat oktató tanári munkacsoportok, valamint könyvtárosok, iskolaigazgatók és akár európai iskolák diákjai is. Az együttműködési projekt témája lehet csupán egy tantárgyat érintő, de több tantárgy összekapcsolása is lehetséges. A téma egyetlen kritériuma az, hogy illeszkednie kell a nemzeti tantervhez. Részt vehetnek óvodák, iskolai előkészítő intézmények és általános, illetve középiskolák is (3-19 éves korosztály). Mielőtt valaki megrettenne az internet és az IKT kifejezésektől, hangsúlyozni kell, hogy a programban való részvétel nem igényel magasabb szintű számítógépes ismereteket. Az eTwinning program egyik deklarált célja éppen az, hogy fejlessze a diákok és a tanárok IKT-

Az eTwinning program Európa különböző országaiban található partneriskolák internetes együttműködését segíti elő.

A www.etwinning.net központi portál az internet adta lehetőségekkel könnyíti meg az iskolák számára a rövid vagy hosszú távú partnerségek kialakítását és működtetését bármilyen tantárgyi területen.

készségeit, és hogy a számítógépes technológiákat, technikákat az iskolák mindennapi életének részévé tegye. A hazai eTwinning Szolgáltatópont tapasztalata szerint a hazai projektben részt vevő óvodások és diákok mellett a projektet levezénylő óvónők és pedagógusok is profitálnak az együttműködésből: technikai és pedagógiai fogásokat tanulnak külföldi, vagy éppen magyar partnereiktől.

Mindent egybevetve csatlakozni igen könnyű. Ezt igazolják a statisztikák is: a hazai rendszerben jelenleg 615 regisztrált iskola szerepel, ők eddig összesen mintegy 300 projektet indítottak.

Djak, minősítések a programon belül

A programban szereplő projektek legjobbjai pályázhatnak a Minősített eTwinning Projekt címre, mely elismerésből a részt vevő iskolák könnyen profitálhatnak. Ez a cím a tanárok és iskolák eTwinning programban végzett magas színvonalú munkáját ismeri el. Ez jó ajánlólevél, ha az iskola más EU-s projektekre pályázik és a külső források megszerzésénél is előnyt jelent.

Ha egy partnerségben legalább két iskola elnyerte a Nemzeti Minősített eTwinning Projekt címet, a projekt automatikusan megkapja az Európai Minősített eTwinning Projekt díjat.

Ugyancsak elismerés, ha az iskola elnyeri a nemzeti, vagy az európai eTwinning Díjat. Ezt azon iskolák nyerik el, amelyek kimagasló minőségű eTwinning projekteket hoztak létre. A díjakért folyó verseny jelentkezési időszaka az ősz folyamán zajlik, pályázni az előző iskolaév folyamán folytatott projექtekkel lehet. Az utóbbi években utazásokat lehetett nyerni, többek között kanári-szigeteki, portugáliai vagy szicíliai táborozást.

Workshopok és képzés

A program keretében rendszeresen szerveznek nemzetközi workshopokat, melyekre a projektben részt vevő tanárok utazhatnak a hazai eTwinning Szolgáltatópont támogatásával. Aki meg szeretne ismerkedni a programmal, 2008 novemberétől „iskolai” keretek között is megteheti, hiszen ekkor indul egy eTwinning tematikájú 30 órás, akkreditált tanári továbbképzés.

A hazai és nemzetközi eTwinning eseményeket, workshopokat, és az említett továbbképzési programot a Sulinet portál keretében üzemelő hazai eTwinning honlapon (www.etwinning.hu) hirdetik meg, így a központi honlap mellett ezt is érdemes figyelemmel kísérni.

Példák a projektekre

A projekttémák változatosak. A hazai szolgáltatópont 2008-as versenyének egyik győztese, Terézváros Önkormányzat Fasori Kicsinyek Óvodája „Children Needs Culture and Traditions” című projektjében például magyar, litván és osztrák óvodások ismerték meg egymás hagyományait és tradícióit az IKT technológiák segítségével. Céljuk az volt, hogy a projekt végére elkészítsenek egy nemzetközi szakácskönyvet, melyet a gyermekek rajzaival illusztráltak. Más típusú projekttel aratták le a babérokot az idei verseny idősebb korcsoportjában a Sipkay Barna Kereskedelmi Vendéglátóipari Idegenforgalmi Középiskola Szakiskola és Kollégium tanárai és diákjai. „The Pizza business across Europe” című kezdeményezésükben a pizza gasztronómiai, sőt kultúrtörténetét, gazdasági lehetőségeit igyekeztek összefoglalni különböző nemzetek tapasztalatai alapján. „Hogyan épült be étkezési szokásainkba az elmúlt 50 év alatt? Hol, hogyan készítjük? Hol tart manapság a pizza-biznisz? Mitől sikeres egy pizza?” – ilyen és ehhez hasonló kérdéseket feszegettek a diákok.

PIOKER Zoltán Bence
vezető szerkesztő
Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht.

Europass: múlt és jövő

AZ ELSŐ ÉRTÉKELÉS ERED- MÉNYEI ÉS A TOVÁBBI TERVEK

Az első értékelés eredménye

Mivel az 5 dokumentumból álló (önéletrajz, nyelvi útlevél, oklevél-melléklet, bizonyítvány-kiegészítő, mobilitási igazolvány) Europass kezdeményezés még 2005-ben indult útjára, így több mint 2 éves működés után az Európai Bizottság egy elemzést készíttetett az Europass dokumentumokat bemutató honlap látogatottságának felmérésére; a dokumentumok ismertségére, használhatóságára vonatkozóan, illetve a jövőbeli feladatok, módosítások feltérképezése érdekében.

A 2007-ban elkezdett és 2008 év elején nyilvánosságra hozott értékelés azt mutatta, hogy az Europass megtérülő befektetés az országok részéről: a nemzeti Europass központok hálózatával és az Európai Szakképzés-fejlesztési Központ (Cedefop) által kezelt 26 nyelvű, az egyes dokumentumokat részleteiben bemutató internetes portállal az érdekeltek felek és a felhasználók meg vannak elégedve. Ráadásul a munkahelyet vagy lakhelyet változtatni kívánó felhasználók 40%-a szerint az Europass e tekintetben hasznos, megfelelő segítséget nyújt. Vagyis az Europass hozzájárul az alapvető célhoz: elősegíti a mobilitást.

Az értékelés két fő hiányosságot, problémát emel ki:

- A felhasználóknak csak kis részét teszi ki az alacsonyan képzettek aránya.
- Csak bizonyos Europass dokumentumok ismertek, néhány eszköz kevésbé sikeres.

Az első esetben a felmérés azt mutatta ki, hogy az Europass dokumentumokat főként a munkaviszonnyal rendelkezők és a hallgatók használják, általánosságban megállapítható, hogy a felhasználók több mint 60%-a rendelkezik felsőoktatási diplomával. Az alacsonyabban képzettek kevésbé használják a dokumentumokat, ez a lehetőség őket kevésbé szólítja meg. Ennek a célcsoportnak az elérésére a tanulmány javaslatot is tesz: munkaügyi és a pályaeorientációs szolgáltatásokkal való fokozottabb együttműködésben látja a megoldást.

A második javítandó elem az egyes Europass dokumentumok ismertségének és használatának növelése. A tanulmány megállapította, hogy az oklevél-melléklet és a bizonyítvány-kiegészítő esetében lenne szükség arra, hogy jobban beépüljenek az Europass keretbe, illetve a kibocsátott mobilitási igazolványok száma is elmarad a mobilitási programokban részt vevő kiutazói létszámtól.

Az előbbi két dokumentum esetében a megoldást a felek a minták továbbfejlesztésében, és a tanulási eredményeken alapuló megközelítés hangsúlyosabbá tételét látják, míg a mobilitási igazolványnál

a fellendülést az hozhatja meg, ha 2010-től kötelezővé teszik használatát az Európai Bizottság által finanszírozott mobilitási programokban.

Tapasztalatok – nemzetközi tükörben

A Nemzeti Europass Központ munkatársai már több tanulmányúton vettek részt más országok hasonló irodáinál, illetve ők is fogadták a partner Europass központ munkatársait. A tapasztalatok azt mutatják, hogy Magyarország semmiben sincs elmaradva az Europass letöltések, a kibocsátott dokumentumok számát tekintve, vagy a szervezetek működésének hatékonyságát összehasonlítva. Sőt, ez utóbbi igen jól működik nálunk: a decentralizáltabb oktatási rendszerrel rendelkező országokban a munka ugyan megoszlik az egyes régiók vagy az Europasst kezelő – akár 8-9 – szervezetek között, azonban sok múlik azok aktivitásán, illetve nehezebb az együttműködés és az ellenőrzés. Míg Magyarországon a Nemzeti Europass központ végzi el, illetve fogja össze a dokumentumok ismertetéséhez kapcsolódó fontosabb feladatokat, és ezen kívül 3 másik, a dokumentumok kibocsátásához leginkább kapcsolódó, szervezettel működik együtt: az oklevélmellékletet koordináló Oktatási és Kulturális Minisztériummal, a bizonyítvány-kiegészítő kibocsátása a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet feladata, a mobilitási igazolványért pedig a Tempus Közalapítvány felel.

Egy kis statisztika

Az Europass önéletrajz letöltésének tekintetében Magyarország jól teljesít: a népesség tekintetében az ország a 13. legnépesebb ország Európában, a központi Europass honlapot látogatók között azonban előrébb, a 8. helyen állt 2007-ben. Ezen belül a magyar nyelvű önéletrajz online kitöltések száma is igen magas – annak ellenére, hogy a magyar látogatók nem feltétlenül az anyanyelvükön töltönek ki dokumentumot – ez a 7. helyre volt elég 2007-ben. Összességében egyébként több mint 211.000 magyar nyelvű Europass önéletrajz mintát töltöttek le a látogatók, míg európai szinten összesítve már 3 millió felett jár ez a szám.

További tervek

A Nemzeti Europass Központ munkatársainak az idei ősz is sok feladatot tartogat: több rendezvényen képviseltetik magukat, illetve megújul a www.europass.hu honlap is.

A rendezvények közül a különböző állásbörzékét lehet kiemelni, amelyek a Pavilon megjelenéséig már nagyjából lezajlanak, de egészen november végéig, illetve 2009 tavaszán újból lesznek ilyen rendezvények, ahol a legfrissebb álláslehetőségek mellett az Europass dokumentumokról is információt kaphatnak az érdeklődők.

A leendő munkavállalók mellett az Europass Központ továbbra is igyekszik elérni és tájékoztatni a munkaadói oldalt is. Erre az évente megrendezésre kerülő HR szakkiallítás kínál lehetőséget, ahol az Europass dokumentumokat külön standon ismertetik a szakma képviselőivel, akik körében várhatóan így egyre ismertebbé válik a tanulmányok, tapasztalatok, kompetenciák dokumentálásának ezen formája, és remélhetőleg a tavalyi sikeres és látványos bemutatkozást sikerül idén is megismételni.

A rendezvényeken kívül az ősz fontos teendője még a honlap megújítása, annak érdekében, hogy a jobban igazodjon a folyamatosan változó igényekhez, felhasználóbarátabb legyen, illetve új menüpontokkal segítse az önéletrajzot kitöltőket. Ehhez kapcsolódóan két újdonsággal segíti majd az új honlap az álláskeresőket: egyrészt egy kérdőívvel, amely abban nyújt segítséget, hogy az 5 Europass dokumentum közül melyik releváns az érdeklődő képzése és jövőbeli tervei alapján, a másik pedig egy többnyelvű szótár, amely a képzések és/vagy munkatapasztalatok során elsajátított kompetenciák megfelelő fordításában segít.

Az Europass dokumentumokról magyar nyelven a www.europass.hu oldalon olvashat. A 26 nyelven elérhető központi honlapot elérhetősége: <http://europass.cedefop.europa.eu/>

BALLA Ágnes
agnes.balla@tpf.hu

Pályázati felhívások

CEEPUS HÁLÓZATI PÁLYÁZATOK

A program lehetővé teszi, hogy a részt vevő országok felsőoktatási intézményei – egyetemek, főiskolák – vendégtanárokat fogadjanak, hallgatókat cseréljenek, illetve nyelvi és szakmai kurzusokat, valamint nyári egyetemeket szervezzenek, ezzel is elősegítve a közép-európai értelmiség szakmai kapcsolatainak erősítését és bővítését. A program a CEEPUS tagországok felsőoktatási intézményeinek hálózati együttműködésére épül.

A programban a pályázatok beadásának első lépése egy hálózat (network) létrehozása vagy csatlakozás egy már működő hálózathoz. A hálózat az a szervezeti keret, amelyben az oktatók és hallgatók mobilitása megvalósul.

A RÉSZT VEVŐ ORSZÁGOK KÖRE: Ausztria, Bulgária, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia, Szlovénia, Horvátország, Csehország, Románia, Szerbia, Montenegró, Albánia, Macedónia, Bosznia-Hercegovina és a koszovói Pristinai Egyetem.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE: államilag elismert felsőoktatási intézmények

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

- hallgatói és oktatói mobilitás, intenzív kurzusok, nyári egyetemek, szaknyelvi kurzusok, tudományos célú szakmai kirándulások, közös diplomaprogramok szervezése;
- közös programok fejlesztése, bevezetése.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

Az intézményi hálózati pályázatok egy évre szólnak, minimum három CEEPUS tagországbeli partner intézmények közötti szakmai együttműködésre.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A CEEPUS támogatásokra kizárólag elektronikus úton lehet pályázni a www.ceepus.info honlapon keresztül, ahonnan a pályázat benyújtásához szükséges valamennyi információ és mellékletként csatolandó dokumentum letölthető.

Pályázati határidő: 2009. január 15.

AZ EURÓPA A POLGÁROKÉRT PROGRAM PÁLYÁZATI FELHÍVÁSAI

Az Európai Bizottság programjának az a szerepe, hogy igazi kapocs legyen a polgárok és az Unió között. A polgárok aktív részvétele Európa közös építésében elengedhetetlenül szükséges. A program ennek érdekében támogatja különböző országok polgárainak és szervezeteinek együttműködését, hogy találkozzanak, közösen cselekedjenek, és együtt alakítsák ki saját elképzelésüket egy nemzeteken túlmutató, de a sokszínűséget tiszteletben tartó európai környezetről.

RÉSZT VEVŐ ORSZÁGOK: az Európai Unió 27 tagállama és Horvátország.

FONTOS!

A pályázatokat az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) kezeli.

Elérhetősége:

EACEA – Education, Audiovisual and Culture Executive Agency
Unit P7 – Citizenship
Bour 00/13
Avenue du Bourget 1
BE-1140 Brussels
http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

TESTVÉRVÁROSI TALÁLKOZÓK

A testvérvárosi találkozók célja, hogy összehozzák a részt vevő települések polgárait, biztosítva, hogy az önkormányzati együttműködés mellett erős informális, személyes kapcsolatok alakuljanak ki közöttük.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Pályázatot testvérvárosi kapcsolattal rendelkező önkormányzatok vagy ezek jogi személyiséggel bíró testvérvárosi egyesületei, bizottságai nyújthatnak be. A pályázatot az a település nyújtja be, amely a találkozó helyszíne lesz. A találkozókat létező vagy hivatalosan előkészítés alatt álló testvérvárosi kapcsolatok keretében lehet megvalósítani, két vagy több ország részvételével. Egy település egy nap-tári évben nem kaphat támogatást egynél több találkozó szervezésére.

MIT TÁMOGAT A PROGRAM?

- az európai integráció iránti elkötelezettséget: az Európai Unió alap gondolatának, jövőjének és értékeinek megvitatása, az EU demokratikus életében való részvétel megtanulása, tapasztalatcsere az európai integráció konkrét, helyi vagy egyéni szinten tapasztalható előnyeiről, stb.;
- a résztvevők között szövődő barátságot: személyes kapcsolatok kialakulása a testvérvárosok lakói között;
- az aktív részvételt: a helyi közösség bevonása a projekt megtervezésébe és végrehajtásába, a résztvevők aktív szerepvállalása.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

A támogatás formája átalánydíj, a résztvevők száma és a találkozói időtartama, illetve az utazási távolság alapján meghatározott napi ráták szerint. A megítélhető támogatás mértéke legfeljebb 20.000 EUR/projekt lehet.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐK:

2008. december 1. (Megvalósulási időszak: 2009. április 1. – május 31.)

2009. február 1. (Megvalósulási időszak: 2009. június 1. – július 31.)

2009. április 1. (Megvalósulási időszak: 2009. augusztus 1. – szeptember 30.)

2009. június 1. (Megvalósulási időszak: 2009. október 1. – december 31.)

2009. szeptember 1. (Megvalósulási időszak: 2010. január 1. – március 31.)

TESTVÉRVÁROSI HÁLÓZATOKNAK SZÓLÓ TÖBBÉVES PROJEKTEK

A testvérvárosi hálózatoknak szóló többéves projektek célja, hogy a testvérvárosi kapcsolatokkal rendelkező városok már meglévő hálózatai számára lehetőséget teremtsen a fenntarthatóbb, jobban meg alapozott és kidolgozott, valamint szervezettebb együttműködés megvalósításához.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

- Összhangban kell lenniük a program célkitűzéseivel.
- A pályázó a részt vevő országok egyikében székhellyel és jogállással (jogi személyiséggel) rendelkező szervezet legyen.
- Azok a már létrejött testvérvárosi hálózatok jogosultak a részvételre, amelyek legalább az elmúlt 3 évben bizonyítottan közös tevékenységet hajtottak végre.
- A hálózatban legalább 5 testvérvárost kell magukban foglalniuk 5 különböző részt vevő országból.
- A projektek időtartama két év.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

A testvérvárosi hálózatoknak szóló többéves projektekre vonatkozó támogatást elsősorban a kétéves projektben megrendezendő események és az azokon részt vevő személyek száma alapján számítják ki. Ezt a támogatási összeget kiegészítheti egy átalányösszegű támogatás, amennyiben a projekt keretében kommunikációs eszközöket is készítenek.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. június 1.

MEGVALÓSULÁSI IDŐSZAK: 2009. december 1. – 2011. november 30.

TEMATIKUS HÁLÓZATOK

A helyi hatóságok gyakran kerülnek szembe olyan új problémákkal, illetve vesznek részt különböző szakpolitikák végrehajtásában, amelyek sok esetben kapcsolódnak európai szinten megvalósuló szakpolitikai fejleményekhez. A települések között kölcsönös érdeklődést kiváltó témákban kialakuló hálózatok fontos eszközök lehetnek, mivel lehetővé teszik a tájékozott eszmecseréket és a bevált, jó gyakorlatok cseréjét. A program ezért támogatja a testvérvárosi kapcsolatok keretében, legalább három város részvételével megrendezett konferenciákat és műhelymunkákat.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

A konferenciáknak és a műhelymunkáknak

- összhangban kell lenniük a program célkitűzéseivel;
- minden esetben testvérvárosi kapcsolatok keretében kell megvalósulniuk;
- legalább három különböző részt vevő ország (legalább egynek az EU tagállamának kell lennie) három településéről, összesen legalább 20 személy részvételével kell megvalósulniuk;
- a résztvevők legalább 25%-ának a fogadó várostól eltérő, a részvételre jogosult országokból kell érkeznie;
- részt vevő országok egyikében kell megrendezésre kerülniük;
- legalább egynaposnak kell lenniük, legfeljebb 3 nap kerülhet támogatásra.

TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

A támogatást a konferenciák vagy műhelymunkák résztvevőinek napi létszáma alapján számolják ki, illetve ezt kiegészítheti egy átalányösszegű támogatás, ha a projekt keretében kommunikációs eszközöket is készítenek. A támogatás min. 3500 EUR/projekt.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2008. december 1.

MEGVALÓSULÁSI IDŐSZAK: 2009. április 1. – 2010. március 31.

CIVIL SZERVEZETEK ÁLTAL KEZDEMÉNYEZETT PROJEKTEK**TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:**

A különböző országokban működő civil szervezetek projektjeinek tárgya lehet:

- egy konkrét tevékenység: pl. szeminárium, tematikus műhelymegbeszélés, kiadvány, információs kampány, művészeti műhely, amatőr sporthoz kötődő tevékenység, képzés, kiállítás, stb.;
- vita: bevonva pl. a részt vevő szervezetek tagjait, más civil szervezeteket, egyéb szervezeteket, döntéshozókat, állampolgárokat, stb.;
- közös gondolkodás: az európai értékekről, az európai polgárságról és a demokráciáról, bevonva szakértőket, döntéshozókat, polgárokat, pl. egy kollokvium keretében;
- hálózatosodás: az adott területen működő több szervezet tartós hálózata.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Jogi személyiséggel rendelkező nonprofit szervezetek pályázhatnak, például civil szervezetek, hálózatok, egyesületek, szövetségek, kamarák, oktatási intézmények, vallási szervezetek, önkéntes munkával vagy amatőr sporttal foglalkozó szervezetek, stb.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

Egy projektben legalább két szervezet vesz részt két különböző országból. Egy projekt maximális időtartama 12 hónap.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

Az esemény jellegű projektek esetén (konferencia, szeminárium, eszmecsere, műhelymunkák, stb.) a támogatások kiszámítása átalánydíjak alapján történik. A támogatásokat az eseményeken részt vevő személyek száma alapján számítják ki, valamint a végső termékek (kiadvány, DVD/CD-ROM, honlap) után egyösszegű támogatást ítélik meg.

A nagyobb részben nem esemény jellegű tevékenységekből álló projektek esetében a kért támogatás nem haladhatja meg az érintett program támogatható költségeinek 60%-át.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 15.

AKTÍV EURÓPAI EMLÉKEZET

Az Európai Unió alapvető értékei közé tartozik a szabadság, a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása. Ahhoz, hogy valóban értékelni tudjuk e fogalmak jelentését, emlékeznünk kell rá, hogyan sértette meg a náciizmus és a sztálinizmus ezeket az elveket. A megpályázható projektek fő célja, hogy életben tartsák az áldozatok emlékét, hogy a mostani és jövőbeni generációk is tudják és megértsék, mi és miért történt.

PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Pályázatot jogi státusszal és jogi személyiséggel rendelkező nonprofit szervezetek nyújthatnak be, például civil szervezetek, túlélők egyesületei, az áldozatok családjának egyesületei, emlékhelyek, múzeumok, helyi és regionális hatóságok, szövetségek, kutatóintézetek, oktatási intézmények, vallási szervezetek, önkéntességgel foglalkozó szervezetek, stb.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

- **Megőrzés:** a projekt biztosítja a tömeges deportálások és kivégzések fő helyszíneinek, emlékműveinek vagy a tragikus eseményeket dokumentáló archívumoknak a megőrzését.
- **Megemlékezés:** a projekt megemlékezik a náciizmus vagy a sztálinizmus áldozatairól vagy azokról, akik jelentős kockázatot vállalva megmentettek másokat a deportálástól vagy a kivégzéstől.
- **Reflexió:** a projekt bevonja a polgárokat, különösen a fiatalokat egy széles körű közös gondolkodási folyamatba a náciizmus és a sztálinizmus okairól és következményeiről.
- **Hálózat:** a program ösztönzi, hogy az ezen a területen tevékenykedő szervezetek kapcsolatokat építsenek ki egymás között, és tanuljanak egymástól.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

A megpályázott közösségi támogatás az adott tevékenység elszámolható költségeinek legfeljebb 60%-a lehet.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. április 30.

ERASMUS MUNDUS

Az Erasmus Mundus egy együttműködési és mobilitási program a felsőoktatás területén, mely az európai egyetemek nemzetközi kapcsolatait támogatja, és az európai felsőoktatás színvonalát növeli. Kiváló minőségű mesterkurzusokat támogat, célja az európai egyetemek és főiskolák vonzerejének növelése a harmadik, azaz az Európai Unió és a társult államokon kívüli országokban. A program egyéni ösztöndíjakat kínál mind európai, mind harmadik országból származó hallgatók és oktatók mobilitásának támogatására.

A RÉSZT VEVŐ ORSZÁGOK KÖRE: a 27 EU tagállam, az EU tagjelölt ország (Törökország, Horvátország), az EFTA és EAA országok, a világ összes többi országa (harmadik országok).

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

- felsőoktatási intézmények;
- felsőoktatási intézmény hallgatói, doktoranduszai;
- oktatók és kutatók, akik felsőoktatási intézményben tanítanak vagy kutatnak;
- egyéb szervezetek, melyek a felsőoktatás területén működnek (csak az európai felsőoktatási térség vonzerejének növelését célzó alprogramban).

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

- **Közös programok működtetése:** közös, kettős vagy többes oklevélhez vezető mester- vagy (az Erasmus Mundus II-ben) doktori programok működtetése.
- **Ösztöndíjak:** A támogatásban részesülő közös programok ösztöndíjakat nyújtanak európai és harmadik országbeli hallgatóknak, doktoranduszoknak, oktatóknak.
- **Az Európai Felsőoktatási Térség vonzerejének növelése:** Az európai felsőoktatás hozzáférhetőségének javítása, információs és kommunikációs eszközök kifejlesztése, disszemináció, elemzések készítése, információs kampányok szervezése.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

Az Erasmus Mundus pályázatok centralizáltak, így az Európai Bizottsághoz kell benyújtani őket elektronikus és postai úton. Egy elektronikus másolati példányt a Tempus Közalapítványhoz is el kell juttatni.

FONTOS!

A 2009-es évre vonatkozó pályázati felhívást az Európai Bizottság a kézirat leadásakor még nem jelentette meg, erre várhatóan 2008 novemberében kerül sor. A pályázat feltételei ezért változhatnak. Az aktuális pályázati felhívásról naprakész információt és további részleteket a Tempus Közalapítvány és az Európai Bizottság honlapján talál.

- www.tka.hu
- www.ec.europa.eu/mundus

TEMPUS IV

A Tempus program kifejezetten a felsőoktatási rendszerek fejlesztését támogatja. A Tempus IV mindenképp az olyan együttműködések kialakítását kívánja elősegíteni, amelyek modernizálni kívánják a partnerországok felsőoktatását, és összhangban állnak az Európai Unió lisszaboni stratégiájával és a bolognai folyamattal.

Ezen túlmenően a IV szakasz célul tűzi ki:

- a felsőoktatás minőségének javítása a partnerországokban;
- a felsőoktatási intézmények fejlesztése, különös tekintettel a nemzetközi együttműködések és a modernizációs folyamathoz szükséges kapacitások fejlesztésére, valamint a munkaerő-piaci és a társadalmi kapcsolatok kiépítésének elősegítésére;
- az emberi erőforrások fejlesztésének elősegítése;
- a kultúrák és a népek közti különbségek elfogadásának és a párbeszédnek az elősegítése a partnerországok és az EU között.

RÉSZT VEVŐ ORSZÁGOK KÖRE:

- az Európai Unió 27 tagállama
- kedvezményezett (partner) országok:
 - Nyugat-balkán országok: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Macedónia, Montenegró, Szerbia és Koszovó (az ENSZ BT 1244. sz. határozatának alapján).
 - Kelet-európai, észak-afrikai és közel-keleti országok: Algéria, Azerbajdzsán, Egyiptom, Fehéroroszország, Grúzia, Jordánia, Libanon, Marokkó, Moldova, Oroszország, Örményország, Palesztin Nemzeti Hatóság, Szíria, Tunézia, Ukrajna.
 - Közép-ázsiai országok: Kazahsztán, Kirgizisztán, Tádzsikisztán, Türkmenisztán, Üzbegisztán.
- önköltségi alapon részt vevő országok: Törökország, Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

- felsőoktatási intézmények
- az európai felsőoktatást népszerűsítő, fejlesztő vagy az Európán belüli, illetve a nemzetközi együttműködésekben érdekelt felsőoktatási intézmények hálózata, szervezetei, szövetségei
- állami vagy közintézmények (a felsőoktatáshoz kapcsolódó minisztériumok, országos vagy regionális szervezetek)
- országos vagy nemzetközi rektori, oktatói és hallgatói szervezetek
- állami vagy magánvállalatok
- kereskedelmi, szakmai kamarák vagy más szakmai szervezetek
- civil szervezetek
- társadalmi partnerek és képzési szervezeteik
- egyéni szakértők is részt vehetnek az együttműködésekben, ha bevonásuk indokolt, és az összes partner intézmény számára segítséget jelent a projekt céljainak megvalósításában.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

- Joint Project – Közös projekt

A JP projektek képezik a Tempus program alapját, amelyben intézményközi együttműködések támogatására pályázhatnak meghatározott intézménycsoportok, ún. intézményi konzorciumok. A közös projektek lehetőséget adnak arra, hogy az európai uniós felsőok-

tatási intézmények átadják tudásukat a partnerországok intézményeinek.

- Structural Measures – Strukturális tevékenységek

Az SM keretében olyan projektekkel lehet pályázni, amelyek támogatják a felsőoktatási rendszerek struktúrájának reformját és stratégiai fejlesztését.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

Pályázó konzorciumokat az alábbiak szerint kell összeállítani:

- Nemzeti projektek esetében
 - legalább két felsőoktatási intézmény, két különböző EU tagállamból
 - legalább egy partnerszervezet egy harmadik EU tagállamból
 - legalább három felsőoktatási intézmény a partnerországból (Koszovó, Montenegró és Macedónia esetében elegendő egy felsőoktatási intézmény)
- Több partnerország részvételével megvalósuló projektek esetében
 - legalább két felsőoktatási intézmény, két különböző EU tagállamból
 - legalább egy partnerszervezet egy harmadik EU tagállamból
 - legalább egy felsőoktatási intézmény minden, a konzorciumban részt vevő partnerországból

A strukturális projektekben minden esetben vagy közvetlenül részt kell venniük az adott partnerországok oktatási minisztériumainak, vagy formálisan jóvá kell hagyniuk a pályázat céljait és tevékenységeit.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

Minden projekt maximum 3 éves időtartamra kaphat támogatást minimum 500 000, maximum 1 500 000 euró nagyságrendben. Az Európai Unió támogatáspolitikája általános elveinek megfelelően a projektek társfinanszírozás keretében valósulnak meg, ezért a költségvetés maximum 95 százalékát adhatja az elnyert támogatás.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A Tempus pályázatok centralizáltak, így az Európai Bizottsághoz kell benyújtani őket elektronikus és postai úton. Egy elektronikus másolat példányt a Tempus Közalapítványhoz is el kell juttatni.

FONTOS!

A 2009-es évre vonatkozó pályázati felhívást az Európai Bizottság a kézirat lezárásakor még nem jelentette meg, erre várhatóan 2008 decemberében kerül sor. A pályázati feltételei ezért változhatnak. Az aktuális pályázati felhívásról naprakész információt és további részleteket a Tempus Közalapítvány és az Európai Bizottság honlapján talál.

- www.tka.hu
- www.ec.europa.eu/tempus

ECTS MINŐSÉGI DÍJ ÉS OKLEVÉLMELLÉKLET MINŐSÉGI DÍJ

Az Európai Kreditátviteli Rendszer (ECTS) megkönnyíti a hallgatók mozgását az európai felsőoktatási intézmények között, míg az Oklevélmelléklet a munkaadóknak és más felsőoktatási – elsősorban külföldi – intézményeknek nyújt tárgyyszerű információkat az oklevél tulajdonosa által folytatott tanulmányok jellegéről, szintjéről, tartalmáról.

A RÉSZT VEVŐ ORSZÁGOK KÖRE: az Európai Unió 27 tagállama, valamint Törökország, Izland, Liechtenstein és Norvégia.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

A részt vevő országokban működő felsőoktatási intézmények, amelyek rendelkeznek az Egész életen át tartó tanulás programjának végéig szóló Erasmus Intézményi Iránytúval (Standard Erasmus University Charter) vagy Kibővített Intézményi Iránytúval (Extended Erasmus University Charter).

A PÁLYÁZÁS MENETE:

Külön úrlapon lehet pályázni az ECTS Minőségi Díj és az Oklevélmelléklet Minőségi Díj elnyerésére. A pályázatok bírálata kétlépcsős. A Tempus Közalapítvány és a Bologna tanácsadók által végzett nemzeti előbírálatot egy, az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynöksége és az általa kiválogatott szakértői testület közreműködésével történő bírálat követi.

Az Európai Bizottság minden évben egy ünnepélyes díjkiosztón adja át a nyertes felsőoktatási intézmények képviselőinek az ECTS, illetve az Oklevélmelléklet Minőségi Díjakat.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. január 15.

A Tempus Közalapítvány a pályázatokkal kapcsolatos minden információt, pályázati űrlapot, egyéb dokumentumot térítésmentesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére, azok kereskedelmi forgalomba nem hozhatók.

A Tempus Közalapítvány előzetes formai bírálatot végez a beadási határidő előtt, a formai bírálati határidőre beküldött pályázatok esetében, így a pályázóknak a hivatalos beadási határidőig hiánypótlás keretében lehetőségük van javítani az esetleges formai hibákat. Az előbírálati határidők az egyes pályázati formák kiírásában olvashatók. A Tempus Közalapítvány pályázati programjaiban a döntések ellen – sem méltányossági, sem más alapon – fellebezésre nincs lehetőség.

Az aktuális pályázati lehetőségekre vonatkozó részletes felhívások, útmutatók és pályázati űrlapok elérhetőek a Tempus Közalapítvány honlapján (www.tka.hu). Kérjük, pályázás előtt figyelmesen olvassák el ezeket a dokumentumokat!

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK AZ EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁS PROGRAMBAN

Az Egész életen át tartó tanulás programja gyerekkortól időskorig teljes mértékben lefedi az élethosszig való tanulást. A négy szektorális alprogram közül a Comenius a közoktatást, az Erasmus a felsőoktatást, a Leonardo a szakmai képzést (a felsőoktatási szint kivételével), a Grundtvig pedig a felnőttoktatást támogatja. Ezeket a szektorális programcsomagokat egészítik ki azok a Transzverzális programok, amelyek több területhez is kötődnek.

A PROGRAMBAN RÉSZT VEVŐ ORSZÁGOK KÖRE: az EU 27 tagállama, továbbá Izland, Liechtenstein és Norvégia, valamint Törökország.

A 2009-es évre vonatkozó nemzeti prioritások letölthetők a Tempus Közalapítvány (TKA) honlapjáról: www.tka.hu

Az alábbiakban tesszük közzé az elkövetkező időszak pályázati felhívásainak kivonatait. A pályázatokról minden további információ megtalálható a Tempus Közalapítvány honlapján: www.tka.hu.

1. COMENIUS

A Comenius akció az oktatás első, érettségig terjedő szakaszára összpontosít. Az óvodától a középiskoláig (a szakképző intézményeket is ideértve) minden közoktatási intézménynek nyújt pályázati lehetőségeket. Célja, hogy hozzájáruljon a közoktatás minőségének fejlődéséhez, erősítse annak európai dimenzióját, illetve segítse a nyelvtanulást. Kiemelten támogat néhány fontos általános célkitűzést, mint pl. a multikulturális környezetben történő tanulást, amely az európai állampolgárság sarokköve, a hátrányos helyzetű csoportok támogatását vagy az iskolai leszakadás elleni harcot.

Comenius iskolai együttműködések

Az alprogram célja az oktatás európai dimenziójának erősítése a részt vevő országokban működő iskolák együttműködése által. A projektek lehetőséget adnak a nemzetközi együttműködésekben dolgozó diákoknak és tanároknak a közös munkára egy vagy több, közös érdeklődésükre számot tartó témában. Az iskolai együttműködések segítenek a tanároknak és diákoknak, hogy megszerezzék és fejlesszék tudásukat nemcsak a választott téma tekintetében, de ugyanúgy a csapatmunka, szociális kapcsolatok, projekttevékenységek tervezése és megvalósítása, valamint az információs és kommunikációs eszközök (IKT) használata terén is. Különböző országokból származó iskolák részvétele az együttműködésben lehetőséget teremt a diákok és tanáraik számára az idegen nyelvek gyakorlására, valamint növeli motivációjukat a nyelvtanulás terén. A Comenius iskolai együttműködések keretében kétféle pályázattípus pályázható: multilaterális (többoldalú), valamint bilaterális (kétoldalú) együttműködések.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

A pályázásra jogosult minden közoktatási intézmény az óvodától a középiskoláig.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

- Projekttalálkozók a partnerség tagjai között
- A projekt megvalósításába bevont diákok és tanárok cseréje (pl. tanárcsere, tanulmányút, diákcseré)
- Jó gyakorlatok és tapasztalatok cseréje a partnerek között
- Terepmunka, kutatás
- Az együttműködés során végzett tevékenységekkel kapcsolatos kiadványok, dokumentumok készítése, kiadása és terjesztése
- Műszaki tárgyak, rajzok, műalkotások készítése
- Előadások (színdarab, musical)
- Kiállítások szervezése, információs anyagok készítése és terjesztése
- Multilaterális projektek esetén a tanárok és diákok nyelvi felkészítése az együttműködés választott munkanyelvéből. Bilaterális projektek esetén a tanárok és diákok nyelvi felkészítése a partnerország nyelvéből
- Együttműködés más projektekkel a választott témában (pl. Comenius hálózatok), mobilitások a hálózat által szervezett eseményekre, amennyiben az kapcsolódik a megvalósuló projekthez
- Önértékelési tevékenységek
- A projekt tapasztalatainak és eredményeinek terjesztése

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

Minden projekt kétéves időtartamú, a multilaterális együttműködésekben minimum három ország iskolája dolgozik együtt, a bilaterális projektekben két különböző ország két iskolája.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE A VÁLASZTOTT MOBILITÁSOK SZÁMÁTÓL FÜGG:

TÁMOGATHATÓ: MOBILITÁS ÉS HELYI PROJEKTKÖLTSÉGEK	2 ÉVES PROJEKTEK 2009–2011	
	MINIMUM MOBILITÁSI SZÁM	TÁMOGATÁSI ÖSSZEG
Multilaterális	4 mobilitás	5000 EUR
Multilaterális	8 mobilitás	9000 EUR
Multilaterális / Bilaterális	12 mobilitás	12000 EUR
Multilaterális / Bilaterális	24 mobilitás	18000 EUR

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A TKA honlapján megjelenő on-line pályázati űrlap kitöltésével, véglegesítésével majd az űrlap nyomtatott verziójának postán történő beküldésével lehet pályázni. A TKA munkatársai formai szempontból minden benyújtott pályázatot elbírálnak, tartalmi szempontból csak a magyar koordinációjú pályázatokat. A nem magyar koordinációjú pályázatok tartalmi bírálatát a koordinátor partnerország nemzeti irodája végzi.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 20.

Comenius szakmai továbbképzés pedagógusoknak

A program célja az oktatók készségeinek fejlesztése, a szakmai kompetenciák javítása nemzetközi környezetben. Az akció 1–6 hetes, az Európai Unió valamely tagállamában tartott intenzív kurzusokon vagy szakmai és módszertani továbbképzési programokon való részvételhez nyújt egyéni ösztöndíjat pedagógusoknak.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

- Általános továbbképző kurzusokon való részvétel
- Nyelvtanár-továbbképző kurzusokon való részvétel
- Nyelvtanfolyamon való részvétel
- Comenius hálózat vagy Comenius többoldalú együttműködési projekt vagy a nemzeti irodák, illetve a közoktatás terén működő európai egyesület által szervezett olyan rendezvényen való részvétel, melynek programja megfelel az akció célkitűzéseinek
- Szakmai konzultáció, hospitálás, illetve szakmai gyakorlat egy közoktatási intézményben vagy egy olyan szervezetnél, melynek tevékenysége fontos szerepet játszik a közoktatás területén (civil szervezetek, önkormányzatok, stb.)

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Óvodai nevelők, általános és középiskolai tanárok, iskolaigazgatók, pályaválasztási tanácsadók, szaktanácsadók, oktatási tanácsadók, tantervfejlesztők, iskolával kapcsolatban álló nevelési szakemberek, kirekesztéssel fenyegetett tanulókkal, idénymunkások, vándorló életmódúak gyermekeinek az oktatásával vagy különleges tanulási igényű diákokkal foglalkozó oktatók, akik (a tanári diploma megszerzésétől számítva) szaktárgyukat a pályázat beadásakor már legalább 2 éve tanítják.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK

A pályázatok bírálata során az alábbi szempontok érvényesülnek:

- a pályázó a továbbképző intézmény által meghatározott célcsoporthoz tartozzon;
- a megpályázott téma hasznosítható legyen a pályázó mindennapi munkájában és intézményében;
- a kiválasztott kurzus jól illeszkedjen egyrészt a pályázó saját szakmai, másrészt az általa oktatott diákok tanulási igényeihez;
- általános kurzus esetében a pályázó nyelvtudása megfelelő szintű legyen a részvételhez.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE

Támogatást a tanfolyamdíjra, az utazási és szállásköltségre, valamint olyan más megélhetési költségek fedezésére lehet kérni, melyek a szakmai továbbképzési tevékenységgel közvetlen összefüggésben merülnek fel. A támogatás pontos összege a látogatott tanfolyam típusától, időtartamától, valamint a résztvevők tényleges utazási költségeitől függ. A támogatás nem minden esetben fedezi a külföldi tartózkodás teljes költségét.

A támogatás részben utófinanszírozású. Nyertes pályázat esetén a tanfolyam megkezdése előtt az elnyert támogatás 80%-át kapja meg a pályázó, a támogatás fennmaradó részét a szerződésben foglaltak teljesítése után kapja meg.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázó kiválasztja a számára megfelelő tartalmú tanártovább-

képző kurzust az Európai Unió egyik országában, és jelentkezik a kurzust szervező intézménynél. A választott kurzuson való részvétel pénzügyi támogatásához a pályázatot a Tempus Közalapítvány honlapján is megtalálható felhívás alapján kell benyújtani.

A PÁLYÁZAT BENYÚJTÁSÁNAK VÁRHATÓ HATÁRIDEJE: 2009. január 7. , 2009. április 30. , 2009. szeptember 15.

Comenius tanárasszisztens fogadása

Az alprogram fő célja, hogy a fogadó intézmény hasznosítsa az idegen anyanyelvű tanárasszisztensek munkáját és ismereteit a tanórán és azon kívül is, a diákok és a tanárok bővítsék nyelvi és kulturális ismereteiket, fejlesszék kompetenciáikat.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Pályázásra jogosult bármely közoktatási intézmény: óvodák, általános iskolák, középiskolák (gimnáziumok, szakiskolák és szakközépiskolák).

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

A Comenius tanárasszisztensi akció keretében leendő vagy frissen végzett külföldi tanárok valamely hazai közoktatási intézményében 13–45 hét időtartamú tanárasszisztensi megbízást nyerhetnek el. Az asszisztensi tevékenység a pályázat beadását követő tanévben folyhat.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE

A Comenius tanárasszisztens fogadó intézmény nem kap támogatást, a tanítási gyakorlattal összefüggő költségeket (utazás, szállás, étkezés stb.) a Comenius tanárasszisztens a küldő nemzeti irodától kapott ösztöndíjból fedezi. A fogadó intézmény lehetőségeihez mérten segíti a Comenius asszisztens kedvezményes szállással, étkezéssel, helyi utazással, stb.

A PÁLYÁZÁS MENETE

A beérkezett pályázatok a regisztrációt követően formai bírálaton esnek át, mely során a pályázati felhívásban, a pályázati űrlapon és annak magyar nyelvű kitöltési útmutatójában szereplő formai követelmények teljesítését ellenőrizzük. Tartalmi bírálatra csak a formai szempontból kifogástalan pályázatok kerülnek.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ VÁRHATÓAN: 2009. január 30.

Comenius tanárasszisztensi alprogram

A tanárasszisztensi alprogram két fő célja, hogy a leendő tanárok lehetőséget kapjanak pedagógiai, nyelvi és kulturális ismereteik bővítésére, azaz módszertani tapasztalatokra tegyenek szert, fejlesszék nyelvtudásukat, bővítsék ismereteiket a fogadó országról és az ottani oktatási rendszerről, valamint a fogadó intézmények hasznosítsák az idegen anyanyelvű tanárasszisztensek munkáját és ismereteit.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

A pályázásra az jogosult, aki a pályázat beadásának idején:

- hallgatói jogviszonnyal rendelkezik egy olyan Magyarországon

akkreditált felsőoktatási képzési formában, amely tanári szakképesítést ad. Arról, hogy a pályázó tanár szakos képzésben vesz részt, csatolni kell a tanulmányi osztály által kiállított igazolást.

- sikeres pedagógia-pszichológia szigorlatot tett, vagy már rendelkezik tanári diplomával, de diplomáját nem korábban, mint a 2007/2008-as tanév őszi félévének végén szerezte, és még nem tanított hivatásszerűen.
- nem nyelvtanár szakos hallgatóknak legalább középszintű idegen nyelvtudással kell rendelkezniük, amelyet nyelvvizsga bizonyítvánnyal, leckekönyvmásolattal vagy egyéb hitelt érdemlő módon kell igazolni.
- magyar állampolgár vagy a fenti kategóriák bármelyikének megfelelő nem magyar állampolgár, de Magyarországon érvényes letelepedési vagy huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkezik, vagy menekültstátusszal él. Nekik csatolniuk kell a tartózkodási / letelepedési engedély másolatát is pályázatukhoz.

A Comenius tanárasszisztensi alprogram keretében a pályázók csak egyszer részesülhetnek támogatásban. Azok az asszisztensek, akik felsőoktatási tanulmányaik befejezése előtt kapnak Comenius ösztöndíjat, a felsőoktatási intézményükkel történt megállapodás alapján a külföldön végzett tanítási gyakorlatot beszámíthatják itthoni tanulmányaikba.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

A Comenius tanárasszisztensi akció keretében leendő vagy frissen végzett tanárok valamely közoktatási intézményében 13–45 hét időtartamú tanárasszisztensi megbízást nyerhetnek el. Az asszisztensi tevékenység a pályázat beadását követő tanévben folyhat. A támogatott tanárasszisztensek pályázhatnak az Erasmus programban szervezett Intenzív Nyelvi Előkészítő Kurzuson való részvételre is, ha ezt az asszisztensi időszak kezdő időpontja lehetővé teszi.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE

A Comenius asszisztensek ösztöndíjban részesülnek. Az ösztöndíjak havi összege országonként változó.

A PÁLYÁZÁS MENETE

A beérkezett pályázatok a regisztrációt követően formai bírálaton esnek át, mely során a pályázati felhívásban, a pályázati űrlapon és annak magyar nyelvű kitöltési útmutatójában szereplő formai követelmények teljesítését ellenőrizzük. Tartalmi bírálatra csak a formai szempontból kifogástalan pályázatok kerülnek.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ VÁRHATÓAN: 2009. január 30.

Comenius régió együttműködések

Az alprogram célja erősíteni az oktatás európai dimenzióját azáltal, hogy elősegíti az együttműködést iskolai oktatással foglalkozó helyi és regionális hatóságok között, lehetőséget nyújt a különböző régiókban működő oktatási hatóságoknak különböző, egy vagy több közös témában az együttműködésre. Segíti a részt vevő régiókat abban, hogy fejlesszék és kicseréljék jó gyakorlataikat, a későbbiekben is fenntartható, határokon átfelölő együttműködések alakítsanak ki, valamint európai tanulási gyakorlatot mutasson be tanároknak, diákoknak, iskolai munkatársaknak és másoknak.

NÉHÁNY TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉG:

- Projekttalálkozók a partnerségbe bevont partnerek között
- Tanárcsere, munkatársak cseréje
- Tanulmányok készítése, kutatások végzése
- Job shadowing
- Tapasztalat és jó gyakorlat csere a partnerrégiók és a külföldi hatóságok között
- Konferenciák, szemináriumok, workshopok rendezése
- Nyelvi felkészítés stb.

Az összes támogatható tevékenységet a pályázati felhívás tartalmazza.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

Pályázni kétoldalú együttműködések keretében, két partnerrégió részvételével, kétéves időtartamú projektekkel lehet. A két partnerrégióknak be kell vonnia az iskolai oktatással foglalkozó helyi vagy regionális hatóságokat, legalább egy iskolát és legalább egy másik releváns helyi partnert (ez utóbbi lehet pl. ifjúsági vagy sportklub, szülők és diákok szervezetei, helyi tanárképző intézet, más oktatással foglalkozó intézmény, szakképző intézmény és helyi munkaadó, múzeum és konzultációs szervezet vagy felügyeleti szerv).

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A TKA honlapján megjelenő on-line pályázati űrlap kitöltésével, véglegesítésével majd az űrlap nyomtatott verziójának postán történő beküldésével lehet pályázni. Bővebb információ az űrlaphoz készülő kitöltési útmutatóban található majd.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 20.

2. ERASMUS

Az Erasmus program a felsőoktatásnak teremt pályázati lehetőségeket.

Erasmus mobilitás

Célja az Erasmus programban pályázni jogosult magyar felsőoktatási intézmények nemzetközi mobilitással kapcsolatos tevékenységének pénzügyi támogatása a 2009/2010-es tanévben, annak érdekében, hogy az európai hallgatói és oktatói mobilitás nagyságrendje növekedjen és minősége javuljon úgy, hogy 2012-re az Erasmus hallgatók száma elérje a 3 milliót (az Erasmus korábbi szakaszaival együttesen).

PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Azok az államilag elismert magyar felsőoktatási intézmények nyújthatnak be mobilitási pályázatot, akik rendelkeznek az Európai Bizottság által jóváhagyott Erasmus University Charterrel.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

- Hallgatói mobilitás (tanulmányok és szakmai gyakorlat)
- Oktatói és személyzeti mobilitás
- Mobilitás szervezési költségek

A PÁLYÁZÁS MÓDJA:

Pályázni kizárólag a Tempus Közalapítvány által közzétett pályázati

űrlapon lehet. A kitöltött űrlapot nyomtatott formában, egy példányban a pályázó intézmény hivatalos képvisellel felruházott vezetőjének aláírásával, az intézmény pecsétjével ellátva kell határidőig benyújtani. A megpályázott tevékenységekről és a támogatás összegéről a Tempus Közalapítvány kuratóriuma dönt. A támogatási szerződés a Tempus Közalapítvány és a pályázó intézmény között jön létre. A létrejövő szerződés 2009. június 1. – 2010. szeptember 30. közötti tevékenységekre nyújt támogatást.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. március 13.

Erasmus intenzív programok szervezése

Célja az Erasmus programban pályázni jogosult magyar felsőoktatási intézmények koordinációjában megvalósuló többoldalú alapon szervezett Erasmus intenzív programok megvalósításának pénzügyi támogatása a 2009/2010-es tanévben annak érdekében, hogy az Erasmus elősegítse

- az európai felsőoktatási térség megvalósítását;
- a felsőoktatásnak és a felsőfokú és egyéb felsősintű szakképzésnek az innováció folyamatához való hozzájárulását, megerősítését;
- az európai felsőoktatási intézmények közötti többoldalú együttműködés minőségének javítását és mennyiségének növelését.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Azok az államilag elismert magyar felsőoktatási intézmények nyújthatnak be intenzív programra pályázatot, akik rendelkeznek az Európai Bizottság által jóváhagyott Erasmus University Charterrel.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

Támogatásban azok a projektek részesülnek, amelyek:

- Új, európai szinten felmerülő igényekre és kihívásokra keresnek választ; vagy
- Hangsúlyosan multidiszciplináris megközelítést képviselnek; vagy
- Elismert kettős vagy közös oklevelekhez vezető integrált tanulmányi programok részét képezik.

A PÁLYÁZÁS MÓDJA:

Pályázni kizárólag a Tempus Közalapítvány által közzétett pályázati űrlapon lehet. A kitöltött űrlapot nyomtatott formában, egy eredeti és két másolati példányban a pályázó intézmény hivatalos képvisellel felruházott vezetőjének aláírásával, az intézmény pecsétjével ellátva kell benyújtani a megadott határidőig. A projektről és a támogatás összegéről a Tempus Közalapítvány kuratóriuma dönt. A támogatási szerződés a Tempus Közalapítvány és a pályázó intézmény között jön létre.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. március 13.

Erasmus intenzív nyelvi kurzus (EILC) szervezése

A Tempus Közalapítvány pályázatot hirdet magyar nyelvű Erasmus intenzív nyelvi kurzus(ok) magyarországi megszervezésére és kivitelezésére.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Az Európai Bizottság által jóváhagyott Erasmus University Charter-

rel rendelkező felsőoktatási intézmények és a magyar mint idegen nyelv oktatására specializált egyéb szervezetek.

A PÁLYÁZÁS MÓDJA:

A 2009/2010-es tanév során az intézmények az őszi és a tavaszi félévet megelőzően is szervezhetnek nyelvi előkészítő kurzusokat a külföldi Erasmus hallgatók számára. A kitöltött és a szervező intézmény hivatalos képviselője által aláírt és lepecsételt pályázati űrlapot legkésőbb 2009. február 6-ig (feladás dátuma) nyújthatják be a Tempus Közalapítványnak 1 eredeti és 2 másolati példányban postai úton.

A benyújtott igényekről és a támogatás összegéről a Tempus Közalapítvány kuratóriuma dönt.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 6.

3. LEONARDO

A Leonardo da Vinci program az Európai Bizottság együttműködési programja a szakképzés területén. Céljai:

- az ismeretek, készségek és képesítések megszerzése és felhasználása céljából tartott képzéseken és továbbképzéseken részt vevő személyek támogatása a személyes fejlődés, a munkavállalói esélyek és az európai munkaerőpiacon való érvényesülés megkönnyítése érdekében;
- a szakoktatási és -képzési rendszerek, intézmények és gyakorlatok minőségi javításának és az e téren megvalósuló innovációknak a támogatása;
- a szakoktatás, -képzés és mobilitás vonzóbbá tétele a munkáltatók és magánszemélyek számára, valamint a szakképzésben részt vevő munkavállalók mobilitásának elősegítése.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Minden olyan szervezet pályázhat, amely a szakképzés valamely szintjén tevékenykedik, többek között:

- A szakképzés területén oktatást, képzést nyújtó intézmények, szervezetek: szakképző iskolák, felnőttképző intézmények;
- A szakképzésbe bekapcsolódó egyesületek, szövetségek;
- Vállalkozások, szociális partnerek és a munka világának egyéb képviselői, beleértve a kamarákat és más érdekképviseleti szervezeteket is;
- Az egész életen át tartó tanulás szempontjaihoz kapcsolódóan pályatanácsadással és információnyújtással foglalkozó szervezetek;
- Kutatóintézetek, amelyek az egész életen át tartó tanulás kérdéseivel foglalkoznak;
- Felsőoktatási intézmények (de a hallgatók és oktatók mobilitását az Erasmus alprogram keretében pályázhatják meg).

Az Egész életen át tartó tanulás program minden pályázattípusáról részletes és friss információ a honlapunkon:
www.tka.hu

Leonardo mobilitási pályázatok

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

Külföldi szakmai gyakorlat, valamint tanulmányutak.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK

CÉLCSOPORT	FOGADÓ FÉL	IDŐTARTAM
Szakmai gyakorlatok – szakmai alapképzésben részt vevő fiatalok	szakképző intézmények, vállalatok	min. 2, max. 39 hetes gyakorlatok
Szakmai gyakorlatok – munkavállalók, munkanélküliek	szakképző intézmények, vállalatok	min. 2, max. 26 hetes gyakorlatok
Tanulmányutak – szak-képzési szakértők, oktatók	szakképző intézmények, vállalatok	min. 1, max. 6 hetes tanulmányutak

A KÜLFÖLDI GYAKORLATOKNAK AZ ALÁBBI FELTÉTELEKNEK KELL MEGFELELNIÜK:

- A pályázó intézménynek minimálisan egy külföldi partnere legyen a programban részt vevő országok köréből.
- A projektek maximális időtartama 2 év, amely magában foglalja a külföldi gyakorlat/csere előkészítését, lebonyolítását és az eredmények értékelését, terjesztését. Kétéves futamidejű projektek támogatására akkor nyílik mód, ha a kiutazásokra több turnusban, egymást követő években kerül sor.
- A kedvezményezett képzéséhez (illetve átképzéséhez) szorosan kapcsolódó vagy azt kiegészítő gyakorlat vagy szakmai képzés biztosítása.
- A fogadóintézménynél megszerzett készségek, tudás elismerése pl.: oklevél vagy a szakképesítés adott szintű megszerzését tanúsító okirat vagy Europass mobilitási igazolvány révén.
- A kedvezményezett fogadóintézményen belüli oktatói, mentori felügyeletének biztosítása és a küldő szervezet folyamatos tájékoztatása.

A TÁMOGATOTT KÖLTSÉGEK:

A Leonardo támogatás kiegészítő támogatás. A pályázati útmutató ugyan nem határoz meg kötelező önrészt a pályázók számára, a projekt megvalósításához azonban az esetek jelentős részében további források bevonása szükséges. Támogatás az alábbi költségtételekre igényelhető: programszervezés és monitoring, utazás, megélhetés, biztosítás, felkészítés.

A megítélhető támogatás felső határa célcsoportonként eltérő összegű, és függ a résztvevők számától, a kinttartózkodás helyétől és időtartamától.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A mobilitási pályázatok benyújtása a programot koordináló Tempus Közalapítványhoz történik, a pályázatok bírálatát a nemzeti iroda által megbízott hazai szakértők végzik, a nyertes pályázókkal a Tempus Közalapítvány köt szerződést, és ennek megfelelően a támogatás átutalását is a Közalapítvány végzi. Intézményenként több pályázat is beadható, de minden célcsoportra külön pályázatot kell benyújtani.

A pályázatokat on-line és nyomtatott formában kell benyújtani az EU valamely hivatalos nyelvén.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 6.

Leonardo partnerségi pályázatok

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

A partnerségek átmenetet képeznek a Leonardo mobilitás és az innovációfejlesztés / innovációtranszfer pályázattípusok között. Ezen együttműködések célja az egymástól tanulás, jó gyakorlatok átvétele, közös tapasztalatok cseréje szakképzési témában. A 2 éves projektek során több ország partner intézményei működnek együtt. Egy adott témára koncentrálni kiutazásokat, partnertalálkozókat szerveznek egymáshoz, ahol a témára vonatkozó megbeszéléseket tartanak, közösen dolgoznak egy kisebb projekteredményen, mely lehet tanulmány, honlap, CD, konferencia, képzési anyag, stb. A projekt futamidejének többi részében pedig saját intézményükben dolgoznak az adott témán, majd az elért tapasztalatokat összegzik, értékelik, a tapasztalatokat megosztják, terjesztik.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

A projektek időtartama 2 év, minimum 3 ország 3 intézményének részvétele szükséges.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

A Leonardo támogatás kiegészítő támogatás. A támogatás összege a vállalt mobilitások számához igazodik (1 fő egy külföldre történő kiutazása számít 1 mobilitásnak).

MOBILITÁSOK MINIMÁLIS SZÁMA	TÁMOGATÁS ÖSSZEGE (EUR)
4	7.000
8	11.000
12	14.000
24	18.000

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázat tartalmát a partnerek közösen egyeztetik. A végleges úrlapot minden partner a saját nemzeti irodájához nyújtja be. A pályázat tartami bírálatát a partnerség koordinátorának országában található nemzeti iroda végezteti. A partnerségi pályázatok benyújtása a Magyarországon a programot koordináló Tempus Közalapítványhoz történik, a magyar koordinációjú pályázatok bírálatát a nemzeti iroda által megbízott hazai szakértők végzik, valamennyi nyertes magyar pályázóval a Tempus Közalapítvány köt szerződést, és ennek megfelelően a támogatás átutalását is a Közalapítvány végzi.

A pályázatokat on-line és nyomtatott formában kell benyújtani. A pályázatok nyelve a partnerség közös nyelve, az EU valamely hivatalos nyelve.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 20.

Leonardo innovációtranszfer pályázatok

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

Az innovációtranszfer projektek célja korábbi Leonardo vagy egyéb közösségi program során kifejlesztett vagy létező, működő, innovatív tananyag, módszer átvétele, adaptálása a szakképzésben.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

A projektek hossza min. 1, max. 2 év. A pályázatban minimum 3 partnerország részvétele szükséges. A pályázatot a projektet koordináló intézmény nemzeti irodájához kell benyújtani.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

A támogatás összege maximum 150.000 EUR / év, a teljes költségvetés max. 75%-a.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázatok benyújtása a programot koordináló Tempus Közalapítványhoz történik. A pályázatok bírálatát a nemzeti iroda által megbízott hazai szakértők végzik, valamennyi pályázatot két független szakértő értékeli. A hazai bírálat lezárása után a pályázatok nemzetközi szintű egyeztetése történik a dupla finanszírozás elkerülése érdekében.

A pályázatot benyújtó koordináló intézménnyel a Tempus Közalapítvány köt szerződést (főszerződés), és ennek megfelelően a támogatás átutalását is a Közalapítvány végzi. A partnerekkel a főszerződés megkötése után a koordináló intézmény köt egyenként szerződést, illetve utalja tovább a támogatás partnereket megillető részét.

A pályázatokat on-line és nyomtatott formában kell benyújtani. A pályázat nyelve a partnerekkel történő kommunikáció nyelve (az on-line úrlap angol, német és francia nyelveken lesz elérhető).

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 27.

4. GRUNDTVIG

A Grundtvig program célja, hogy európai együttműködési tevékenységek révén elősegítse a felnőttoktatás európai dimenziójának kialakulását. A felnőttoktatás minőségének és hozzáférhetőségének javítása által a Grundtvig hozzájárul ahhoz, hogy a felnőtt tanuló teljes értékű, aktív tagja lehessen a társadalomnak, bővíljenek a más kultúrákról szóló ismeretei, életminősége, és munkaerő-piaci esélyei javuljanak. A program értelmezésében felnőttek számítanak a 25 év feletti személyek, valamint azok a 16–24 éves fiatalok, akik nem részesülnek közép- vagy felsőfokú képzésben. A Grundtvig elsősorban a szakmától független, általános ismeretek oktatását tűzi ki céljává.

Grundtvig asszisztensek

Az asszisztensi ösztöndíj célja, hogy a kiutazók ismereteket szerezzenek az európai felnőttoktatásról, fejlesszék idegennyelv-tudásukat, megismerhessék más országok oktatási rendszerét, illetve megtapasztalhassák, hogy mit jelent az európai dimenzió a felnőttoktatásban.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

A felnőttoktatás területén dolgozók (tanárok, egyéb tevékenységet végzők), a felnőttoktatásba hosszabb-rövidebb kihagyás után vizsztatőrök, felnőttoktatással kapcsolatos szakon végzett vagy jelenleg is tanuló hallgatók, akik a tanulmányaikból legalább két évet elvégeztek már.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

A programban részt vevő országok bármely felnőttoktatással foglalkozó intézményében töltendő gyakorlatra lehet pályázni, mely gyakorlat alatt az asszisztens beépül az intézmény mindennapjaiba.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

Egy asszisztensi periódus legalább 12, legfeljebb 45 hétig tarthat. A leendő asszisztensek maguknak keresnek fogadóintézményt, és önállóan egyeztetnek a részletekről. A pályázathoz a fogadó fél által kiadott fogadónyilatkozatot kell csatolni.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázatokat Magyarországon a Tempus Közalapítványhoz mint hazai nemzeti irodához kell benyújtani. A pályázatok bírálatát a nemzeti iroda által megbízott szakértők végzik, a nyertes pályázókkal a Tempus Közalapítvány köt szerződést, és a támogatás átutalását is a Tempus Közalapítvány végzi.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. március 31.**Grundtvig felnőtt tanulói műhelyek**

A felnőtt tanulói műhelyek olyan nemzetközi tanulási lehetőséget és élményt biztosítanak a felnőtt tanulóknak, amin keresztül fejlesztik magukat, gyarapíthatják tudásukat, megoszthatják tapasztalataikat.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Minden olyan intézmény, szervezet pályázhat, amely igazolni tudja, hogy megfelelő kapacitással rendelkezik a szervezéshez.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

A pályázattípus intézményeknek nyújt támogatást egy nemzetközi workshop (műhely) megszervezésére. A támogatás fedezi a szervezés költségeit és a résztvevők utazási és megélhetési költségeit egyaránt.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

A műhelyeken egy-egy alkalommal 10–20 felnőtt tanuló vesz részt, akik legalább 3 különböző országból érkeznek. A műhelyek témáját tekintve nincs megkötés.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázatokat Magyarországon a Tempus Közalapítványhoz mint hazai nemzeti irodához kell benyújtani. A pályázatok bírálatát a nemzeti iroda által megbízott szakértők végzik, a nyertes pályázókkal a Tempus Közalapítvány köt szerződést, és a támogatás átutalását is a Tempus Közalapítvány végzi.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 13.**Grundtvig időskorú önkéntes projektek**

A Grundtvig időskorú önkéntes projektek célja olyan szervezetek támogatása, melyek egy nemzetközi projekt keretében időskorú önkénteseket küldenek és fogadnak, az önkéntesek külföldi tartózkodását az előkészítéstől a megvalósításon át az értékelésig végigkísérik és segítik. A projektek ideális esetben egy hosszabb távú, önkéntesek cseréjén alapuló kapcsolatot alapoznak meg a két partner között.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Pályázhat bármilyen szervezet, mely vállalja az időskorú önkéntesek küldését és fogadását úgy, hogy az önkéntesek tevékenységéből anyagi haszna nem származik. A partner intézmények a programban részt vevő országokból kerülhetnek ki, és olyan nonprofit tevékenységet kell végezniük, melybe az önkénteseket bevonva azok valós tanulási lehetőséget kaphatnak.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

A projekteken belül támogatható minden olyan tevékenység, amely az időskorú önkéntesek küldésével és fogadásával, illetve a partnerek közötti együttműködéssel kapcsolatos.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

A projektpartnereknek 2 év alatt legalább 2 időskorú (50 éves vagy annál idősebb) önkéntest kell külföldre küldeniük, 3–8 hetes időszakra, és legalább ennyi önkéntest fogadniuk is kell ezidő alatt.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázatokat Magyarországon a Tempus Közalapítványhoz mint hazai nemzeti irodához kell benyújtani. A pályázatok bírálatát a nemzeti iroda által megbízott szakértők végzik, a nyertes pályázókkal a Tempus Közalapítvány köt szerződést, és a támogatás átutalását is a Tempus Közalapítvány végzi.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. március 31.**Grundtvig szakmai továbbképzés felnőttoktatóknak**

Az alprogram célja felnőttoktatók szakmai (és nyelvi) fejlődése, valamint az intézmények közti együttműködés és tapasztalatcsere ösztönzése.

A pályázásra jogosultak köre: felnőttoktatással foglalkozó szakemberek

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

A pályázattípus felnőtt tanulókkal foglalkozó tanárok, szakértők, tanácsadók, intézményvezetők továbbképzését teszi lehetővé szervezett nemzetközi szeminárium keretében.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

A továbbképzés legalább 5 munkanaptól legfeljebb 6 hétig tarthat. A pályázathoz a fogadó fél által kiadott fogadónyilatkozatot kell csatolni.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

Támogatás a következő költségekre igényelhető: utazás, kurzusdíj, megélhetés, egyéb költségek (pl. nyelvi felkészülés). A támogatási összeg felső határa 2000 euró.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázatokat Magyarországon a Tempus Közalapítványhoz mint hazai nemzeti irodához kell benyújtani. A pályázatok bírálatát a nemzeti iroda által megbízott szakértők végzik, a nyertes pályázókkal a Tempus Közalapítvány köt szerződést, és a támogatás átutalását is a Tempus Közalapítvány végzi. A pályázatokat on-line és nyomtatott formában kell benyújtani.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ:

2009. január 16. (2009. április 1. és 2010. április 30. között megvalósuló tanulmányutakra)

2009. április 30. (2009. szeptember 1. és 2010. április 30. között megvalósuló tanulmányutakra)

2009. szeptember 15. (2010. január 1. és 2010. április 30-a között megvalósuló tanulmányutakra)

Grundtvig tanulmányutak és cserék

Az alprogram célja felnőttoktatók szakmai (és nyelvi) fejlődése, valamint az intézmények közti együttműködés és tapasztalatszerzés erősítése.

A pályázásra jogosultak köre: felnőttoktatással foglalkozó szakemberek

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

A pályázattípus felnőtt tanulókkal foglalkozó tanárok, szakértők, tanácsadók, intézményvezetők továbbképzését teszi lehetővé konferencián való részvétel vagy egy külföldi felnőttoktatási intézményhez történő látogatás keretében.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

A tanulmányút legalább 1 naptól legfeljebb 12 hétig tarthat. A pályázathoz a fogadó fél által kiadott fogadónyilatkozatot kell csatolni.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

Támogatás a következő költségekre igényelhető: utazás, kurzusdíj, megélhetés, egyéb költségek (pl. nyelvi felkészülés). A támogatási összeg felső határa 2000 euró.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázatokat Magyarországon a Tempus Közalapítványhoz mint hazai nemzeti irodához kell benyújtani. A pályázatok bírálatát a nemzeti iroda által megbízott szakértők végzik, a nyertes pályázókkal a Tempus Közalapítvány köt szerződést, és a támogatás átutalását is a Tempus Közalapítvány végzi. A pályázatokat on-line és nyomtatott formában kell benyújtani.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ:

2009. január 16. (2009. április 1. és 2010. április 30. között megvalósuló tanulmányutakra)

2009. április 30. (2009. szeptember 1. és 2010. április 30. között megvalósuló tanulmányutakra)

2009. szeptember 15. (2010. január 1. és 2010. április 30. között megvalósuló tanulmányutakra)

Grundtvig tanulási kapcsolatok

A tanulási kapcsolat projektek célja a felnőttoktatással (is) foglalkozó szervezetek európai szakmai kapcsolatainak megalapozása nemzetközi projektmunkán keresztül. A tanulási kapcsolat projektek a részt vevő partnerek közös érdeklődésére alapozott, folyamatosított együttműködések, melyek lehetővé teszik a felnőtt tanulók aktív részvételét is.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Pályázásra jogosult bármilyen felnőttoktatással (is) foglalkozó szervezet, intézmény.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

A kétéves együttműködésre elnyerhető támogatás fedezi a projektmunka költségeit és a munkatársak, illetve a felnőtt tanulók mobilitását, ezzel egyaránt hozzájárul a partnerek közötti tapasztalatszerzés megvalósításához és a felnőtt tanulók közötti kapcsolatok kialakításához.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

Egy projektben legalább három különböző országból származó partnernek kell lennie. Egy szervezetnek Magyarországon egyszerre csak egy érvényes Grundtvig tanulási kapcsolat támogatási szerződése lehet.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE: 10 000 – 22 000 euró

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázatokat Magyarországon a Tempus Közalapítványhoz mint hazai nemzeti irodához kell benyújtani. A pályázatok bírálatát a nemzeti iroda által megbízott szakértők végzik, a nyertes pályázókkal a Tempus Közalapítvány köt szerződést, és a támogatás átutalását is a Tempus Közalapítvány végzi.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 13.

Grundtvig multilaterális projektek

Az európai projektek célja újszerű, fenntartható és terjeszthető eredmények létrehozása a Grundtvig program prioritási területein belül. A részt vevő intézményeknek megfelelő szakértelemmel és hatáskörrel kell rendelkezniük a projekt témájában.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Pályázásra jogosult bármilyen felnőttoktatással (is) foglalkozó szervezet, intézmény.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázatot a koordináló szervezet adja be az Európai Bizottság illetékes, központi pályázatkezelő szervéhez (Education, Audiovisual & Culture Executive Agency – <http://eacea.ec.europa.eu>).

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 27.

Grundtvig hálózatok

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Pályázásra jogosult bármilyen felnőttoktatással (is) foglalkozó szervezet, intézmény.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázatot a koordináló szervezet adja be az Európai Bizottság illetékes, központi pályázatkezelő szervéhez (Education, Audiovisual & Culture Executive Agency – <http://eacea.ec.europa.eu>)

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 27.

Grundtvig kiegészítő tevékenységek

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Pályázásra jogosult bármilyen felnőttoktatással (is) foglalkozó szervezet, intézmény.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázatot a koordináló szervezet adja be az Európai Bizottság illetékes, központi pályázatkezelő szervéhez (Education, Audiovisual & Culture Executive Agency – <http://eacea.ec.europa.eu>)

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: 2009. február 27.

ELŐKÉSZÍTŐ LÁTOGATÁSOK COMENIUS, ERASMUS, LEONARDO ÉS GRUNDTVIG PROJEKTEKHEZ

A pályázat benyújtásával és a projekt megszervezésével összefüggő közös teendők összehangolása céljából pályázni lehet előkészítő látogatásra, amely anyagi támogatást biztosít a beadandó pályázatot koordináló személy(ek) számára a partner intézménybe tett látogatáshoz. Az előkészítő látogatások maximális időtartama 1 hét. Intézményenként 1, indokolt munkamegosztás esetén maximum 2 fő kiutazása támogatható.

A támogatás fedezi az útiköltségeket, és hozzájárul a külföldön való megélhetés (szállás, étkezés) költségeihez.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: folyamatos, legkésőbb a tervezett utazás előtt 8 héttel kell a pályázatot benyújtani.

Előkészítő látogatás keretein belül támogatható még, ugyanezen feltételek mellett, partnerkereső szemináriumon való részvétel is.

5. SZAKÉRTŐI TANULMÁNYUTAK – EGYÉNI PÁLYÁZATOK

A Szakértői tanulmányutak a korábbi ARION és a CEDEFOP tanulmányutak egyesítésével jött létre, és az Egész életen át tartó tanulás program Transzverzális programjai között kulcsfontosságú szerepet tölt be. Fő célja, hogy támogassa az Európai Uniónak az oktatási és képzési rendszereket érintő célkitűzéseit, ezen belül

- elősegítse az európai szintű információ- és tapasztalatcserét oktatási és képzési kérdésekben,
- terjessze a szakértői tanulmányutakon részt vevők által megszerzett ismereteket és nemzetközi tapasztalatokat,
- összekapcsolja a szakértői tanulmányutakat az Egész életen át tartó tanulás programjának más alprogramjaival, különösen azokkal, amelyek az iskolai képzésre, interkulturális nevelésre és a fel-

nőttoktatásra vonatkoznak (Comenius, Leonardo, Grundtvig, Transzverzális programok).

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Helyi, regionális és nemzeti hatóságok képviselői; oktatási és szakképző intézmények, képzőközpontok, képzési szolgáltatók igazgatói; tanácsadó intézetek igazgatói; értékelési és akkreditációs központok vezetői; munkaközösség-vezetők; intézményvezetők, tanárképzésben részt vevő oktatók; oktatási és szakképzési tanfelügyelők; oktatási és képzési hálózatok és szervezetek vezetői; pedagógiai és pályaválasztási tanácsadók; oktatási szolgálatok, munkaügyi központok és tanácsadók képviselői; humán erőforrás menedzserek; vállalatok oktatásért és képzésért felelős munkatársai; kereskedelmi és iparkamarák képviselői; munkaadói szervezetek képviselői; szakszervezetek képviselői; kis- és középvállalatok vezetői; kutatók; egyéb.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK:

A tapasztalatcsere 3–5 napos nemzetközi tanulmányutak formájában valósul meg, mely során a részt vevő szakértők megismerhetik a fogadó ország oktatási és képzési rendszerét és gyakorlatát, tanulmányozhatják a szervező intézménynek valamely konkrét pedagógiai területen elért eredményeit, és azokat összevethetik más országok tapasztalataival. A hazai gyakorlat bemutatása a magyar résztvevő feladata. A választható szakértői tanulmányutak leírását az on-line kurzuskatalógus tartalmazza, mely a Tempus Közalapítvány honlapjáról is elérhető.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

Az a pályázó támogatható, aki

- a tanulmányút munkanyelvét legalább középfokon beszéli;
- olyan témát választ, mely közvetlen kapcsolatban áll szakmai tevékenységével, s annak bemutatására is kész;
- vállalja a tanulmányúton szerzett tapasztalatok széles körű terjesztését.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

Az elnyerhető támogatás összege országonként változó, várhatóan 850 és 1850 euró között lesz. A támogatás az utazás, biztosítás, szállás, étkezés, helyi közlekedés, adminisztrációs és kommunikációs költségekhez járul hozzá. Bizonyos esetekben előfordulhat, hogy az ösztöndíjasnak hozzá kell járulnia a tanulmányút költségeihez.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A beérkezett pályázatok a regisztrációt követően formai bírálaton esnek át, mely során a pályázati felhívásban, a pályázati úrlapon és annak magyar nyelvű kitöltési útmutatójában szereplő formai követelmények teljesítését ellenőrizzük. Tartalmi bírálatra csak a formai szempontból kifogástalan pályázatok kerülnek.

PÁLYÁZATI HATÁRIDŐ: várhatóan 2009. április 9.

Folyamatosan frissülő pályázati információk a Tempus Közalapítvány honlapján: www.tka.hu

PESTALOZZI PROGRAM TANÁR- TOVÁBBKÉPZÉSI SZEMINÁRIUMAI

A program hálózati rendszerként működik, a tagországok az Európa Tanács projektjeihez kapcsoló témákban maximum 7 napos szemináriumokat szerveznek, amelyeken a pedagógusok valamennyi tagországból pályázat útján vesznek részt. Ezek a szemináriumok a szakmai tapasztalatszerzés mellett lehetőséget nyújtanak idegen nyelven folyó szakmai munkavégzésre, kapcsolatok kiépítésére, valamint további együttműködések megalapozására is.

A meghirdetett továbbképzések az Európa Tanács 47 tagállamában kerülnek megrendezésre.

A PÁLYÁZÁSRA JOGOSULTAK KÖRE:

Közoktatási intézményekben, tanárképzésben és tanártovábbképzésben dolgozó pedagógusok.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

- a pályázó közoktatási intézményben, tanárképzésben vagy tanártovábbképzésben dolgozik, és a megadott pályázói célcsoportba tartozik,
- a pályázó a szeminárium munkanyelvén vitaképes, a szakmai munkához szóban és írásban önállóan alkalmazza,
- a pályázó a szeminárium témájáról széles körű szakmai ismeretekkel rendelkezik, a témával nevelő-oktató és/vagy kutató munkája során foglalkozik,
- a pályázó a szemináriumon szerzett ismereteket pedagógiai szaklapban és/vagy a hazai tanártovábbképzésben ismerteti, és az Oktatási és Kulturális Minisztérium, valamint az Európa Tanács és a rendező fél részére írásos beszámolót készít,
- az intézmény vezetője a pályázatot támogatja,
- egy pályázó csak egy szemináriumra jelentkezhet a felsoroltak közül.

A továbbképzési formában maximum két évente egyszer lehet részt venni.

A PÁLYÁZÁS MENETE:

A pályázó kiválasztja a számára megfelelő tartalmú tanártovábbképző kurzust az aktuális kurzuskínálatból. A kurzusválasztásnál figyelembe kell venni a leírásban megadott célcsoportot. A választott kurzuson való részvétel pénzügyi támogatásához pályázatot a Tempus Közalapítványhoz, a megfelelő pályázati úrlapon, 1 példányban kell beadni. A szeminárium munkanyelvén kitöltött pályázati úrlaphoz csatolni kell a pályázó rövid szakmai önéletrajzát (a kurzus munkanyelvén, maximum 2 oldalban) és egy rövid magyar nyelvű ismertetőt a szeminárium témájával kapcsolatosan a pályázó eddigi tevékenységéről és jövőre vonatkozó terveiről.

A bírálati rendszer kétlépcsős: a pályázatokat a hazai bírálók értékelik, majd az elfogadásra javasolt pályázatokat továbbítják a szervező intézménynek. A végső döntést a szemináriumot rendező külföldi fél hozza, amelyről a pályázókat közvetlenül tájékoztatja. A hazai szakértői döntésről a pályázókat a Tempus Közalapítvány értesíti.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE:

Az elfogadott pályázók szállás- és étkezési költségeit a fogadó fél fedezi. Az útiköltséget a pályázónak vagy intézményének kell megelőlegeznie, és azt az Európa Tanács a benyújtott beszámoló, útiköltség elszámolás és a csatolt, kiutazást igazoló dokumentumok alapján utólag megtéríti.

A Pestalozzi programon való részvétel a 229/2007 (VIII. 31.) kormányrendelet alapján beszámít a pedagógusok számára kötelező, hétévenkénti továbbképzésbe.

FONTOS!

A fenti kivonatok célja, hogy minden érintett megtalálja a számára megfelelő pályázattípust. A hivatalos, részletes felhívásokért és pályázati útmutatókért keresse fel honlapunkat: www.tka.hu